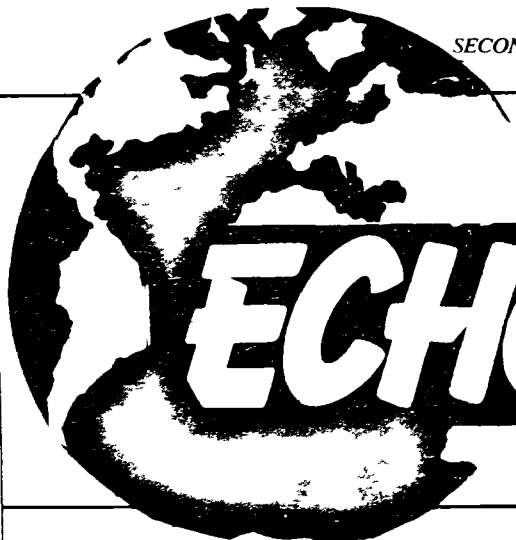

Niezależny magazyn dla każdego

ECHO
WEEKLY

ECHO TYGODNIA

Nr 132 Toronto 18 - 24 kwietnia 1985

Cena \$ 1.00

ZAPOWIEDŹ
STRAJKU
POWSZECHNEGO

Czwartek, 11 kwietnia Tymczasowa Komisja Koordynacyjna Solidarności wezwała polski świat pracy do demonstracji pierwszomajowych

Polacy winni jawnie domagać się podwyżek płac i jawnie winni domagać się uwolnienia wszystkich więźniów politycznych. Ten apel Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej, przekazany korespondentom zagranicznym, stwierdza dalej, że władze zignorowały żądania podwyżek płac, mających na celu zrównoważenie wzrostu cen żywności i usług

TKK ponowiła także wezwanie do przeprowadzenia strajku powszechnego w czerwcu, kiedy mają wejść w życie podwyżki cen mięsa

Strajk może być odwołany, o ile władze zgodzą się na zwiększenie zarobków ludzi pracy, z dniem pierwszym maja

Z OSTATNIEJ CHWILI

PRYMAS GLEMP
U PAPIEŻA

Wtorek, 16 kwietnia W Watykanie Papież Jan Paweł II przyjął dziś na specjalnej audiencji Prymasa Polski Józefa kardynała Glempa. Rozmowa dotyczyła głównie stosunków między Kościołem w Polsce a władzami PRL.

Prymas przybył do Rzymu w poniedziałek 15 kwietnia. Wizyta przypada na czas szczególnego napięcia w stosunkach między państwem i Kościołem. Mnożą się ataki na księży i hierarchię, nie cofnięto się przed wysunięciem zarzutów przeciw samemu Papieżowi.

Poprzednią wizytę Prymasa w Rzymie w listopadzie 1984, poprzedziła śmierć ks. Popieluszki. Ostatnio ofiarą przemocy padł ks. Zalewski w Nowej Hucie.

Prymas wróci do kraju 22 kwietnia.

Na lotnisku w Rzymie kardynał Glemp odpowiadał na pytania dziennikarzy. Obserwatorzy przypominają, że kardynał już przeszło rok nie widział się z gen. Jaruzelskim. Nie rozwiązane są do dzisiaj sprawy statusu Kościoła w PRL oraz sprawa fundacji rolniczej.

Ostro
skrytykował prasę

W niedzielę 14 kwietnia, Prymas Glemp wygłosił kazanie w katedrze warszawskiej. Przyjęto je jako wyraz ostrej krytyki pod adresem prasy PRL. Mówił o napadach prasowej na Ojca Świętego, zwrócił także uwagę, że niektóre ataki pochodzą z prasy zagranicznej i są tylko przez prasę PRL przedrukowywane. Stwierdził, że sprawa fundacji rolniczej znalazła się obecnie w martwym punkcie.

LOT BĘDZIE LATAŁ DO USA

Wtorek, 16 kwietnia Stany Zjednoczone i PRL podpisały dziś w Warszawie porozumienie w sprawie wznowienia regularnych połączeń lotniczych między obu państwami. Amerykańskie linie lotnicze PANAM zamierzają, w oparciu o porozumienie, utrzymywać codzienne loty Nowy Jork - Warszawa. Pierwszy lot planują na 27 kwietnia.

W ramach sankcji nałożonych na PRL po ogłoszeniu stanu wojennego, USA zakazały liniom lotniczym LOT lądowania na swym terytorium. W lipcu 1984 prezydent Reagan, w odpowiedzi na amnestię w PRL, zapowiedział, że odwoła ten zakaz.

Linie lotnicze LOT zamierzają obsługiwać od trzech do czterech połączeń lotniczych tygodniowo.

GROŻĄ

KONFISKATĄ
KOŚCIOŁÓW

Pojawiają się w prasie ataki na Jana Pawła II i Kościół. *Express Wieczorny* z datą 10 kwietnia, w artykule *Aby przestępstwo nie opłacało się*, bez podpisu autora, poszedł jeszcze dalej. Proponuje uzupełnienie luki prawnej artykułu 194 kodeksu karnego, który przewiduje możliwość wymiaru dodatkowej kary, w formie konfiskaty narzędzi przestępstwa.

Z tego artykułu został oskarżony ks. Jerzy Popiełuszko. Dziś ten artykuł wysuwa się przeciw ks. prałatowi Henrykowi Jankowskiemu.

Co proponuje autor z *Expressu Wieczornego*?

„W przypadku przestępstwa określonego w artykule 194 takim narzędziem jest nieruchomości kościelna. Jej wyposażenie, szczególnie ambona. Skoro więc kościół św. Brygidy stał się w rzeczywistości miejscem manifestacji antysocjalistycznych, przestał być miejscem kultu.”

„Jest więc rzeczą sprawiedliwą, aby sąd, orzekając w imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, orzekł przepadek nieruchomości na rzecz państwa.”

Tego jeszcze nie było.

OSKARŻAJĄ
WŁADZE O PRÓBĘ
WZNIECENIA
WOJNY DOMOWEJ

Uczestnicy głodówki protestacyjnej w kościele w Biezanowie pod Krakowem, wydali kolejne oświadczenie.

Oto jego główne fragmenty. „Agresja propagandowa na Kościół katolicki w Polsce oburza większość społeczeństwa, jest bowiem sprzeczna z kulturą polityczną opartą na tradycji tolerancji.”

„Napady na księży, szkalowanie ich w prasie i telewizji, a ostatnio pogrozki o uwłaszczeniu budynków sakralnych, świadczą o planowej akcji zmierzającej do sprowokowania konfrontacji Kościoła z władzą.”

„Potępiamy tę prowokację i oskarżamy władzę o próbę wzniesienia wojny domowej, gdyż społeczeństwo polskie będzie bronić Kościoła i praw wiary, tak jak broni się niepodległości duchowej i tożsamości narodowej.”

„Nie można w Polsce oddzielić Kościoła ani jego praw od narodu i praw narodowych należnych Kościołowi i społeczeństwu tworząc w Polsce jedność.”

Oświadczenie podpisała między innymi rzeczniczka i opiekunka głodujących, Anna Walentynowicz.

Uczestnicy głodówki w Biezanowie ogłosili też kolejny dokument. Oto główne fragmenty.

LIST OTWARTY DO EPISKOPATU POLSKI

W obliczu dramatycznie narastającej fali terroru w Polsce, skierowanego przeciwko Kościołowi i jego kapłanom, w obliczu zapowiedzianej próby konfiskaty świątyn, zwracamy się z prośbą do Was, dostojni Ojcowie, jako hierarchów Kościoła katolickiego w naszej ojczyźnie, o publiczne zabranie głosu w tej bardzo ważnej dla życia narodu sprawie.

Odbieranie nam praw do wiary, zaczęło się od zdejmowania krzyży w miejscach publicznych. Aktualnie trwa przesładowanie księży, a prasa zapowiada konfiskatę kościołów.

W tej sytuacji prosimy, aby Wasz głos, czcigodni Ojcowie Kościoła, wyraził opinię Kościoła w sprawie represji i przesładowań. Głęboko wierzymy, że jednocześnie jednoznaczne nazwanie zła po imieniu przez Kościół i przez naród, uchroni nas przed zbiorowym grzechem zaniedbania obrony wiary.

Powstała sytuacja, w której ataki interpretują sens Ewangelii i oceniamy, co jest modlitwą, a co zjawę prawdziwą dla doraznych celów politycznych.

Zabierzcie więc głos, dostojni Ojcowie, i kompetentnie wyprowadźcie społeczeństwo polskie z odmetów kłamstwa.

Niezliczone dowody uprawomocniają twierdzenie, że głos Kościoła był w przeszłości również głosem narodu.

Prosimy o imienne potępienie zła w sytuacji współczesnej, w której społeczeństwo pozbawione jest możliwości docierania do opinii publicznej.

Świadomi powagi sytuacji, zarliwie modlimy się o jedność całego Kościoła katolickiego i głęboko wierzymy, że Bóg nikogo z nas nie opuszcza.

Z Biezanowa, głodujący przesłali też pozdrowienia dla uczestników głodówki solidarnościowej w Niemczech. Zachodnich Głodówka ta trwała od 25 marca do 5 kwietnia.

W sobotę 13 kwietnia, trwała jeszcze głodówka protestacyjna w Głogowcu koło Kutna. Również i jej uczestnicy domagają się od władz PRL uwolnienia więźniów politycznych.

W OBRONIE
OJCA ŚWIĘTEGO

Po bezprecedensowym ataku na Ojca Świętego w tygodniku *Polityka* (patrz *Echo Tygodnia* nr 131) korespondenci zachodni otrzymali tekst artykułu Adama Białka, który ma się ukazać w *Przeglądzie Katolickim*.

Na ponure ataki przeciw Papieżowi Janowi Pawłowi II, zamieszczone na łamach *Polityki* 30 marca br., Adam Bialek napisał odpowiedź, która powinna się ukazać w najbliższym numerze *Przeglądu Katolickiego*, tygodnika Metropolitalnej Kurii Warszawskiej.

Jak podają agencje zachodnie, w obawie, że cenzura państwowa może skonfiskować artykuł, we środę 10 kwietnia udostępniono jego treść agencjom zachodnim. Autor tego artykułu, piszący pod pseudonimem Adam Bialek, odpiera ataki na Ojca Świętego i głoszone na łamach prasy państwowej fałszywe stwierdzenia, które prowadzą do pogorszenia stosunków i nasilenia napięć między Kościołem a państwem.

Do takich absurdalnych tez należy twierdzenie, że istnieje współpraca między Watykanem a rządem Stanów Zjednoczonych, prowadząca do utrzymania i powiększenia napięć w Polsce. Dopatrywanie się w wypowiedziach Papieża akcentów antypolskich i antyradzieckich, pisze Bialek, stało się chorobliwą obsesją dla pewnych kręgów oficjalnych w Polsce. Zarzuty te przypominają do złudzenia okres stali-

Ciąg dalszy str. 4

ECHO TYGODNIA

WYDAJĄ I REDAGUJĄ

JACEK ADOLF i GRAZYNA FARMUS
Dyrektor Biura Reklamy **KRZYSZTOF DROZDZ**

Współpracują
Zofia Boncza,
Magdalena i Marek Czyżycy,
Zbigniew Farmus,
Karolina Jankowska, Olimpia Orlewicz,
Ewa i Michał Rejkowscy,
Janusz Pietrus i inni

ADRES ECHA TYGODNIA
Tylko dla korespondencji
393 SHAW St
M6J 2X4 TORONTO, Ontario

TELEFON 531-5523

UWAGA dyzury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu

CENNIK OGŁOSZEN

1 kolumna x 1 cal - \$ 5	Stale ogłoszenia w kąciku handlowym
2 kolumny x 1 cal - \$ 10	3 miesiące - \$ 42
1 kolumna x 2 cale - \$ 10	Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy
1/2 strony - \$ 175	i jej poszukiwaniu - bezpłatnie
1 strona - \$ 350	

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów
w nadesłanych listach i manuskryptach

Prenumerata półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Czas działania

"Napady na księży, szkalowanie ich w prasie i telewizji, a ostatnio pogrozki o wywłaszczeniu budynków sakralnych świadczą o planowej akcji zmierzającej do konfrontacji Kościoła z władzą"

"Potępiamy te prowokacje i oskarżamy władze o próbę wzniecenia wojny domowej"

A w liście otwartym do Episkopatu

"W obliczu dramatycznie narastającej fali terroru w Polsce, skierowanego przeciwko Kościołowi i jego kapłanom, w obliczu zapowiedzianej konfiskaty świątyn, zwracamy się o publiczne zabranie głosu"

Tak piszą uczestnicy głodówki protestacyjnej pod Krakowem, wśród nich - Anna Walentynowicz

Z tygodnia na tydzień sytuacja w kraju staje się coraz poważniejsza, choć nie widac tego jeszcze na powierzchni życia, z okien hoteli i restauracji dla "północnych turystów", wracających do Kanady z entuzjastycznymi opowiadaniem o tym, co, ile i kogo można sobie kupić za parę dolarów

Nadszedł czas, aby Kościół katolicki w Kanadzie i wszystkie polskie organizacje zaczęły intensywne działania w tej sprawie

Jacek Adolf

TYDZIEŃ W SPRAWIE

● **Enver Hodza, sekretarz generalny Albanskiej Partii Pracy** zmarł w Albanii w wieku 76 lat. Hodza sprawował władzę ponad 40 lat. Jego następcą Komitet Centralny wybrał zgodnie z wolą Hodzy 60-letniego Ramiza Alię. Alija będący wieloletnim zaufanym i współpracownikiem Hodzy uchodzi za człowieka, który będzie ściśle kontynuował politykę Hodzy (poniżej nasz komentarz)

● **Prezydent R Reagan** wystosował list do Papieża Jana Pawła II, w którym zapewnia go, że zrobi wszystko co możliwe w celu osiągnięcia postępu w Ameryce Środkowej i w rozmowach rozbrojeniowych

● **W Libanie dwóch żołnierzy izraelskich** zostało zabitych, a dwóch rannych na skutek samobójczego ataku bombowego wykonanego samochodem załadowanym 200 kg dynamitu przez 16-letnią szczytkę Sanę Mheidleh. W liście pozostawionym rodzicom dziewczyna wyjaśniła, że południe Libanu musi być wyzwolone i że jej rewolucyjna akcja oznacza wykonanie obowiązku wobec narodu. Matka Sany była zrozpaczona, ale ojciec powiedział, że jest dumny ze swej córki

● **Prezydent Reagan** oskarżył ZSRR o próbę wbić kłosa między USA a Europę, w celu osłabienia zdolności obronnych Zachodu w wywiadzie dla londyńskiego "Times'a". Zdaniem prezydenta Reagana kłosem takim jest wysunięta przez Gorbaczowa oferta zamrożenia rozmieszczenia nuklearnych pocisków rakietowych średniego zasięgu

● **Amerykański sędzia nieugięty w sprawie gwałtu** 28-letni Gary Dotson skazany na 25 lat więzienia z oskarżenia o gwałt stanął po 6 latach kary ponownie przed sądem by wraz z sędzią, który go skazał w roku 1979 wysłuchać zmienionych zeznań Cathleen Webb - rzekomej ofiary gwałtu. Webb stwierdziła, że poprzednie zeznanie było przez nią sfabrykowane i że gwałt nie miał miejsca oraz wyraziła ubolewa-

nie, że zwróciła się do sądu w sprawie zmiany zeznania tak późno. Sędzia Samuels nie zmienił jednak decyzji argumentując, że zmiana zeznania Webb nie jest wiarygodna i odesłał Dotsona z powrotem do więzienia. Webb obecnie zamężna i matka dwójki dzieci oznajmiła, że będzie kontynuowała walkę o uwolnienie Dotsona

● **Turcja oskarżyła oficjalnie Bułgarię o morderstwo Turków**. Przedstawiciel Turcji w ONZ Ilter Turkmen oskarżył Bułgarię o zamordowanie w ostatnim czasie kilkuset Turków z 1-milionowej grupy Turków żyjących na obecnych terenach Bułgarii od 600 lat. Zdaniem Turkmena o wiele większa liczba Turków została ranna, a niektóre wioski zburzone doszczętnie bądź z zastosowaniem siły - przesiedlone. Bułgaria od lat prowadzi politykę przymusowej asymilacji Turków poprzez nadanie im bułgarskich imion i nazwisk oraz dowodów osobistych

● **4 senatorów amerykańskich zrezygnowało z wyjazdu do ZSRR** na znak protestu przeciwko nieprzyznaniu przez Kreml wizy Johnowi Ritch - doradcy jednego z senatorów. Ritch przedstawił w 1984 roku na Senackim Komitecie Spraw Zagranicznych raport przedstawiający sytuację w Afganistanie. Senatorzy mieli odbyć rozmowy z członkami Sowieckiej Akademii Nauk

● **"Sudan jest nasz", oświadczył przywódca Libii Kaddafi** w kilka dni po zamachu stanu obalającym prezydenta Numeiriego grożąc prezydentowi Reaganowi "ucięciem nosa" gdyby się wtrącił w sprawę Sudanu

● **Premier Thatcher traci popularność**. Po raz pierwszy sondaż opinii publicznej pokazał, że premier Thatcher może nie wygrać następnych wyborów, gdyż konserwatyści otrzymali około 5% głosów mniej niż Partia Pracy

● **Syria zagroziła Libanowi**, że wysle swe wojska do niego w celu zaprowadzenia porządku jeśli nie dojdzie do zaprzestania

krwawych walk w Sydonie pomiędzy chrześcijanami i muzułmanami. Walki te trwające już kilkanaście dni przyniosły ponad 50 zabitych i ponad 200 rannych

● **Sowiecki żołnierz, który zastrzelił majora Nicholsona z Amerykańskiej Misji Łącznikowej w Niemczech Wschodnich** znajduje się w areszcie i władze sowieckie nie wykluczają możliwości sądu wojkowego - doniosło źródło dobrze poinformowane w Moskwie

● **ZSRR fałszuje zagraniczny słownik**. Terminy polityczne w oksfordzkim słowniku współczesnego angielskiego dla studentów przeznaczonego na rynek sowiecki zostały zdefiniowane na skutek żądania ZSRR inaczej niż w oryginale i tak by były w zgodzie z marksizmem-leninizmem. Przykładowo imperializm zdefiniowany jest w oryginale jako "władza imperatora" i jako "zasada bądź duch imperium, propagowanie imperialnych interesów", a w wersji sowieckiej jako "najwyższe i ostatnie stadium kapitalizmu". "Socjalizm" został określony jako "społeczny i ekonomiczny system zastępujący kapitalizm" a "komunizm" jako "teoria ujawniająca historyczną konieczność rewolucyjnego zastąpienia kapitalizmu przez komunizm". W niektórych kręgach odstępstwo od oryginału wywołało furję. Rzecznik Wydawnictwa Uniwersytetu Oksfordzkiego powiedział: "Nie powinniśmy tego zrobić i nie zrobimy tego w przyszłości"

● **ZSRR 298 lat w tyle za USA w sieci dróg**. Były czołowy ekonomista i planista sowiecki Igor Birman żyjący od 1974 roku na Zachodzie powiedział na międzynarodowej konferencji w Londynie, że jeśli ZSRR będzie podnosił produkcję dóbr i usług w tempie ostatnich 23 lat wówczas osiągnie poziom USA z roku 1976 w plonach owoców za 62 lata, w produkcji mięsa za 74 lata, w budownictwie mieszkaniowym za 142 lata, w produkcji samochodów za 176 lat, w sieci telefonicznej za 188 lat i w sieci dróg za 298 lat

HODŻA - stalinista doskonały

Enver Hoxha

11 kwietnia zmarł w Albanii na atak serca 76-letni Enver Hodza. Sprawując władzę przez ponad 40 lat (od listopada 1944 roku) zapisał się jako najdłuższy będący u władzy przywódca komunistycznego państwa Stanowisko I Sekretarza Komunistycznej Partii Albanii (od 1948 roku Albanskiej Partii Pracy) objął w momencie jej powstania w listopadzie 1941 roku. Przedtem Hodza studiował prawo w Belgii a po studiach był nauczycielem szkoły średniej w Albanii

Hodza był zagorzałym stalinistą od samego początku swej komunistycznej działalności. Stalinizm nigdy się nie wyparł i do ostatnich swych świadomych

dni (przez pewien czas był sztucznie utrzymywany przy życiu) stosował stalinizm w życiu wewnętrznym i w stosunkach z zagranicą

Lata tyranii Hodzy uchodzącego za najbardziej krwawego i okrutnego władcę w historii Albanii uczyniły z Albanii w aspekcie wewnętrznym kraj nędzy, niesprawiedliwości społecznej, prześladowań i terroru a na arenie międzynarodowej państwo szczególnie odizolowane nie tylko od państw zachodnich i państw III Świata, ale także od pozostałych państw komunistycznych

Trzy główne zmiany kursu polityki zagranicznej

1) zerwanie stosunków z Jugosławią w 1948 roku,

2) zerwanie stosunków z ZSRR i blokiem sowieckim z początkiem lat 60 (w 1962 wystąpienie z RWPG, 1968 - wystąpienie z Układu Warszawskiego) oraz

3) zerwanie stosunków z ChRL po śmierci Mao Tse-tunga były spowodowane przez stalinizm Hodzy. W pierwszym przypadku Stalin potępił Jugosławię, co było skądinąd na rękę Albanii obawiającej się do dziś jugosłowiańskiej aneksji, w następnych dwóch miało miejsce zdaniem Hodzy, odejście przez ZSRR i ChRL od stalinizmu

Z racji mikroskopijności i

położenia Albanii jej posunięcia międzynarodowe (jakkolwiek awanturcze i rozbijackie w ramach światowego obozu komunistycznego) w praktyce nie miały żadnego znaczenia i Hodza będąc tyranem i sadystą na miarę swego mistrza Stalina nie mógł swemu mistrzowi zaszkodzić

Żupełnie inaczej wyglądała sytuacja narodu albanskiego, a także aparatu partyjno-rządowego, które dyktator-własciciel poddał nieustającym represjom i brutalnemu terrorowi

W swych paranoicznych zabawach z narodem Hodza nie zawahał się przed żadnym mor-

Dokonczenie na str 7

ROWNOSC
PRAW

17 kwietnia powinien być długo pamiętanym dniem przez kanadyjskie kobiety. Paragraf dotyczący zrównania praw wszystkich obywateli bez względu na płeć, rasę, wiek czy kalectwo wchodzi z tym dniem w życie.

W 1981 roku gdy ustalano kształt konstytucji paragraf ten nie został wprowadzony w życie ze względu na opór prowincji. Organizacje kobiece rozpoczęły walkę z tym niekorzystnym dla nich kompromisem. Konstytucyjne prawo zmusza społeczeństwo do zaakceptowania równości płac kobiecych, dostęp kobiet do służby wojskowej w pełnym wymiarze i potępienia praktyk dyskryminacyjnych. Nowe prawo przyjmie zresztą społeczeństwo kanadyjskie bez większych wstrząsów. Ostatnie badania Gallupa ujawniły, że większość (57 procent) Kanadyjczyków nie przywiązuje wagi do płci zwierzchnika. 30 lat temu tolerancja taka uchowała tylko 18 procent pracowników. Same kobiety jednak wciąż wolą szefa mężczyznę - 49 procent uważa że nie ma znaczenia w tym wypadku płeć. Im starsze kobiety tym bardziej niechętnie kobiecemu przywództwu.

Świadczy to o ewolucji postaw co jest korzystne bo bez zmiany postaw i wzorów osobowych konstytucyjne prawo będzie czystą fikcją.

CEAUSESCU W KANADZIE

Do Kanady przyjechał z oficjalną 5-dniową wizytą premier Rumunii Nicolae Ceausescu. Na lotnisku powitała go gubernator generalny pan Jeanne Sauve.

Podczas przejazdu ulicami Ottawy 70 Rumunów zamieszkających w Kanadzie urządziło demonstrację protestując przeciw naruszaniu praw człowieka w Rumunii. Węgry przyłączyli się do protestu demonstrując przeciw niesprawiedliwemu traktowaniu ludności węgierskiej na ziemiach Rumunii.

Ceausescu w przemówieniu powitalnym stwierdził, że Rumunia oczekuje ścisłych więzi z Kanadą. Dotąd Rumunia prowadziła względnie niezależną politykę zagraniczną wobec Sowietów utrzymując stosunki z Izraelem, protestowała przeciw inwazji Afganistanu i wzięła udział w bojkotowanej przez Sowietów Olimpiadzie 1984. Rząd kanadyjski upatruje w Rumunii rynek zbytu na towary i skłonny jest szukać w niej partnera. Kraj ten kupił od Kanady reaktor Randu i zamierza dokupić dwie inne nuklearne jednostki.

Mimo niezależności od Sowietów Ceausescu rządzi krajem według twardych komunistycznych, stalinowskich wzorców. 1 milion obywateli przebywa w obozach pracy, własność prywatna i wolność słowa nie istnieje.

KANADYJCZYCY
NA STRAZY POKOJU

Kanada wysłała wojsko z pokojową misją na połwysep Synajski. Decyzja zapadła w dowództwie sił zbrojnych. Wojska kanadyjskie zastąpią Australijczyków w liczbie, jak się przypuszcza 100 oddziałów i 10 heli-

kopterów. Obecnie na wzgórzach Golan przebywa 225 żołnierzy kanadyjskich.

REWOLTA ZA
9 MILIARDÓW

Rząd kanadyjski ponosi rokrocznie 9-miliardowe straty z tytułu nie płaconych podatków. Według opublikowanych ostatnich obliczeń, mieszkańcy kraju zatrudniani nielegalnie zarabiają około 40-60 miliardów na czarnym rynku pracy.

Minister odpowiedzialny za sprawy podatkowe Perrin Beatty zapowiedział, że grupa ekspertów rozpocznie jeszcze w tym roku dochodzenie w celu ustalenia nowych metod kontroli i egzekwowania podatków.

Ogromne sumy krążące w drugim obiegu przynoszą dochody zarówno nielegalnym cudzoziemskim robotnikom, oficjalnie nie zatrudnionym i pobierającym zasiłki, studentom jak i rozgałęzionej sieci mafii. Ogromna większość włoskich przedsiębiorstw opłaca jej haracz. Policja ma uzasadnione podejrzenia, że mafia kontroluje sklepy chińskie i zagraża biznesom nieetnicznym. W 1982 roku wg danych RCMP (policji federalnej) mafia w Kanadzie zarobiła 34 miliony dolarów. Reszta pieniędzy znika jednak dzięki zwykłym oszustwom.

Jeden z ekspertów oświadczył, że okłamywanie rządu i nieplacenie podatków jest rezultatem rewoltującego nastawienia obywateli wobec niesprawiedliwego systemu podatkowego, razącej niedbałości urzędników państwowych i rozrzutności rządu pieniędzy podatników. Jeśli ludzie widzieliby sens i pożytek z płacenia podatków oszustwa nie byłyby tak powszechne.

PROBA WPROWADZENIA
PODATKU
NIEPROGRESYWNEGO

Minister finansów Saskatchewan Robert Andrew w projekcie prowincjonalnego budżetu zaproponował wprowadzenie stałego podatku dochodowego niezależnie od poniesionych czy deklarowanych wydatków. Andrew domaga się wprowadzenia w prowincji opodatkowania 1 procent dochodów powyżej 10 tysięcy dolarów. Jeśli budżet zostanie zatwierdzony Saskatchewan stanie się pierwszą prowincją gdzie nieprogresywny podatek osiągnie mieszkańców.

Wśród kanadyjskich ekonomistów i na łamach prasy toczy się dyskusja na temat słuszności wprowadzania tego typu podatków. Zwolennicy zwracają uwagę, że płacimy podatki od kupna niezależnie od dochodów i że jest to jedyna droga wyciągnięcia pieniędzy od biznesmentów, którzy deklarują w swych zeznaniach straty i wydają pieniądze na cele prywatne. Przeciwnicy zwracają uwagę na koszt społeczny podatku nieprogresywnego. Płacić go bowiem muszą zarówno osoby niezależnie czy ich dochody są bliskie określonego minimum czy

KANADA

tez od niego znacznie odległe.

Propozycja Saskatchewan musi zyskać aprobatę rządu federalnego. W wypadku jej otrzymania pojawi się precedens, który pozwoli na upowszechnienie systemu.

DACH NAD GŁOWĄ
POLITYKA

Wydawałoby się, że politycy nie powinni uskarżać się na mieszkaniowe problemy. Tymczasem przywódca opozycji John Turner zmuszony jest do szukania schronienia w hotelu. Jego oficjalna rezydencja w Ottawie Stornoway stoi opustoszała i zdevastowana. Od paru miesięcy ciągnie się spór czy rząd może wydać następne kilkaset tysięcy na kapitalny remont Mulroney-owie wyprowadzając się ze Stornoway pozostawili gołe ściany.

Wprawdzie wprowadzili do rezydencji swoje meble i obrazy, ale ogólny koszt renowacji wyniósł 80 tysięcy. Znikły jednak stare elementy dekoracyjne i meble. Budynek sypie się. Dotąd wydano nań, w ocenie komisji, 206 tysięcy dolarów.

Tymczasem Turner domaga się przyspieszenia prac, gdyż niebawem nie będzie się miał gdzie podziąć. Rezydencję Kingsmere, w której mieszkał czekając na koniec remontu, musiał opuścić. Turnerowie są przekonani, że władza jest zamieszana i oskarżają o to byłego mieszkańca rezydencji Mulroney tymczasem wystosował list do Turnera, z którego wynika, że nie kwapi się do wydania dalszych 320 tysięcy na remonty i umeblowanie.

Wszystko to przypomina trochę historię Stasi Gierkowej, która według plotek warszawskich miała targać obrazy i porcelanę z Zamku Królewskiego do rezydencji małżonka.

Pani Turnerowa stwierdziła, że wraz z wyprowadzką Mulroney-ów zniknęły urządzenia łazienek (galki kranów i wieszaki). Czy premier wygląda na kogoś kto wychodzi z domu z takimi rzeczami - zapytuje. Ktoś wyjsz musiał skoro ich nie ma. Tymczasem afera toczy się na łamach prasy.

ZELAZNY TEMAT
POCZTA

Poczta znów podniosła opłaty. Zwykły list kosztuje już 34 centy. Płacimy teraz za znaczki ceny wyższe niż Amerykanie, Brytyjczycy i Francuzi. Poczta twierdzi, że podniesienie cen było koniecznością. Sieć jaką musi obsługiwać jest jedną z największych na świecie. Obsługa jej jest niestety nie najsprawniejsza. Ostatnio nasi czytelnicy skarżą się, że nadana w czwartek z południowej poczty w Toronto nasza gazeta dociera do północnych krańców miasta po 10 dniach. Szybciej na ogół czytają ją prenumeratorzy w Vancouver. Nie należy się temu dziwić, w świetle materiałów ujawnionych w związku ze sprawą niejakiego Ada Varny.

Varna został zwolniony z poczty w ubiegłym roku za ujawnienie korupcji i bałaganu panującego w instytucji. Rząd federal-

ny zdecydował ostatnio o przywróceniu go do pracy z płacą 35 tysięcy rocznie. Poczta zmuszona będzie zapłacić mu pieniądze za okres zwolnienia, a także, co najgorsze, oskarżenia, które Varna wysunął zostaną zbadane przez specjalną komisję. Posłowie domagają się w parlamencie zwolnienia jego zwierzchnika.

Varna twierdzi, że na jego oczach w ciągu 21 miesięcy w samym Toronto poczta straciła 100 milionów dolarów z tytułu niewłaściwego systemu komputerowego, maszyn i urządzeń, w tym złe działających nowych maszyn sortujących.

Varna twierdzi, że fałszowane są wyniki kontroli tak, by dowodziły sprawności systemu pocztowego, że panuje w niej kumoterstwo i brak troski o klientów.

Szef poczty Michael Warren zaprzeczył zarzutom na forum parlamentu. Poseł z Winnipeg, konserwatysta Dan McKenzie domaga się zwolnienia Warrena.

Zniesienia podwyżki opłat pocztowych i wprowadzenia nowych zasad zarządzania pocztą. Wygląda to na przygrywkę przed zmianami personalnymi w kolejnej rządowej instytucji.

WYBUCHU NIE BYŁO

Na szczęście nie było bomby w komunikacji miejskiej Toronto. Miała wybuchnąć w godzinach szczytu w Prima Aprilis - i mimo tego niepoważnego terminu policja potraktowała to jak najpoważniej.

Zagrożenie przeniosło się do Montrealu gdzie ktoś zawiadomił policję, że bomba wybuchnie w odwecie za aresztowanie armenkich terrorystów i sprawców ataku na turecką ambasadę w Ottawie. Alarm trwał do końca ubiegłego tygodnia.

W Hamiltonie policja wysadziła futerał ze skrzypcami podejrzewając, że włożono tam materiał wybuchowy. Właściciel skrzypiec otrzymał odszkodowanie w wysokości blisko 5000 dolarów.

CO SZEFA DRAŻNI?

Oto problem, który podjęła instytucja badająca rynek w USA. Zapytano 100 kierowników spośród 1000 największych kompanii: "Które z zachowań pracownika drażnią go najbardziej?" Okazało się, że szefowie najbardziej nie lubią kłamczuchów, osób zajmujących się swoimi prywatnymi i biznesowymi sprawami w czasie pracy, aroganckich i spóźnalskich, nieprzestrzegających standardów kompanii, na-rzekających i wątpiących, pozabawionych motywacji i obojętnych wobec problemów firmy.

Jak nas widzą
w Europie?

Duża, zimna, biała, pusta. Tak w skrócie wygląda w wyobrażeniu przeciętnego Europejczyka Kanada. Wszystkie te ponure przestrzenno-klimatyczne parametry schodzą na drugi plan gdy wskazać należy na różnice z naszym amerykańskim sąsiadem. Europejczykom rzuca się w oczy wciąż tu istniejąca brytyjskość, której USA się pozbyła. Widzą więc Kanadę jako jakąś zapożnioną wciąż w emancypacji część Ameryki.

W samej Kanadzie zresztą przewija się kompleks niższości wraz z eksponowaniem inności kulturowej i politycznej. Dla obecnego jednak rządu niezależność i odmienność nie wydają się wartościami najistotniejszymi. Pesymisci obawiają się najgorszego, że Ameryka nas "połknie". Optymisci wskazują na gospodarcze korzyści ocieplonych stosunków. A publicyści tutejsi nie używają jeszcze demoludowego terminu "bratnie kraje", bo z tym stopniem pokrewieństwa kojarzy im się najbliższy Wielki Brat - nie bez racji zresztą.

Tymczasem dobrze poinformowany brytyjski magazyn gospodarczy "The Economist" dostrzegł już z Europy nowe tendencje w relacjach kanadyjsko-amerykańskich. Postawił w redakcyjnym artykule wcale nie zartobliwą prognozę ewolucji tych stosunków. Economist sugeruje, że oba kraje powinny utworzyć mocarstwo o zgrabnej nazwie N.A.M.E.R.I.C.A., powstałej z kombinacji sylab Kanada i tradycyjnej nazwy kontynentu. Economist nie spodziewa się połączenia w najbliższym czasie, a nawet nie za rządów Mulroneya, lecz najpoważniej zapytuje czy nie powinien tego ktoś kiedyś zrobić.

I Economist nie mówi tego od rzeczy. Kalkulując siły społeczne i obecną strukturę władzy, można podejrzewać, że patriotyzm kanadyjski i potrzeba niezależności jest zjawiskiem społecznym mało ugruntowanym. O jego sile decyduje wszak zakorzenienie i odrębność kulturowa. Odrębność języka, tradycji, symboliki, i potrzeba niezależności. Zakorzenienie blisko połowy społeczeństwa kanadyjskiego, imigrantów jest zbyt kruche by budować na nim nacjonalistyczne nastroje.

A Polacy? Jakkolwiek lojalnie będą deklarować swój patriotyzm kanadyjski odetchną z ulgą z jednego choćby powodu. Kosciuszko i Pułaski znajdują się w panteonie narodowym, a nie w galerii buntowników.

GRAFA

Ciąg dalszy ze str. 1

OBRONA PAPIEŻA

nowski, poprzedzający internowanie Prymasa Polski ks kardynała Stefana Wyszyńskiego

„Zapomina się, lub nie chce się zauważyć faktu, że Papież mówi o problemach moralnych ludzkości, które także odnoszą się do Polski, a swoje posłanie kieruje do ludzi tak na wschodzie jak na zachodzie”

„Jednostronna interpretacja poglądów Jana Pawła II propagowana przez aparat władzy, prowadzi do niezrozumiałej walki z Kościołem, zamiast do szukania płaszczyzny współpracy i porozumienia Obserwujemy z bólem okazywaną przy pomocy różnych środków niechęć do współpracy państwa z Kościołem”

„A w jaki sposób będzie można uniknąć katastrofy, która nam z pewnością grozi, jeśli będzie się dalej szukać tylko argumentów za walką, a nie za porozumieniem, za konfliktem, zamiast za pokojem? Tego rodzaju propaganda jest świadectwem osobliwego pojmowania dialogu, skoro nienaruszalne prawo Kościoła do podejmowania analizy rzeczywistości ziemskiej, określa się jako uprawianie polityki?”

„Widocznie zależy komus, w sposób złośliwy i służący doraznym celom politycznym, na stworzeniu takich napięć w kraju, które odwróciłyby uwagę społeczeństwa od pogarszającej się sytuacji materialnej i rosnących braków na rynku”

„Zamiast więc potęgować nieuzasadnione, ubliżające ludzkim przekonaniom i niezgodne z polskimi obyczajami ataki na Kościół i Papieża Polaka, które niczego nie pomogą rozwiązać, należałoby raczej, w trosce o dobro narodu i państwa, zająć się poszukiwaniem rozwiązań tych problemów społecznych i gospodarczych, które wiodą kraj do katastrofy”

Pod pseudonimem Adam Białek, kryje się podobno członkowiek rzecznik kół kościelnych

Na marginesie trzeba dodać, że od zaborstwa popełnionego na ks Popiełuszcze, sytuacja między Kościołem i państwem ulega ciągle pogorszeniu Tak, jakby komus na tym bardzo zależało, aby doszło do otwartego konfliktu i zamętu w kraju

Słychać coraz częściej o napadach na księży, na kościoły

NAPAD NA KSIĘDZA NOWE SZCZEGÓŁY

W poprzednim numerze *Echa Tygodnia* informowaliśmy o brutalnej napadzie „nieznanych sprawców” na krakowskiego księdza Działyńskiego, którego tymczasem wyszły na jaw

Dokonany w Wielką Sobotę, w Krakowie, napad na ks Tadeusza Zaleskiego, jest nie tylko kolejnym aktem bezprawia, ale także dowodem na to, że Polską rządzi przemoc i niesprawiedliwość

Obywatelskie Komitety Przeciw Przemocy, powstałe na terenie kraju, zwracają uwagę na fakt znacznego wzrostu przypadków bezprawia od chwili zamordowania ks Jerzego Popiełuszki w październiku 1984 Ofiarami przemocy są osoby, które Służba Bezpieczeństwa podejrzewa o należenie do kręgów opozycji demokratycznej Natomiast sprawców przemocy Służba Bezpieczeństwa zwykła określać mianem „nieznanych”

Wczoraj w sobotę, po odprawieniu mszy św., ks Tadeusz Zaleski powracał do mieszkania swej matki, w Nowej Hucie przy ulicy Bitwy pod Lenino nr 5 Była godzina 22.30

Wypalił ofierze znaki V na ciele

Ks Zaleski postanowił najpierw zejść do piwnicy, gdzie przechowuje części zamienne do wózków inwalidzkich Zajmuje się osobami ułomnymi, jest duszpasterzem dla ludzi mało sprawnych

Schodząc po schodach, ks Zaleski zauważył, że nie pali się tam światło Zapalił przyniesioną z kościoła świecę i w tym momencie zauważył na schodach zamaskowanego osobnika, trzymającego w ręku coś w rodzaju rury Był to pojemnik z jakąś substancją

Zamaskowany napastnik obezwładnił księdza gazem, a następnie nieprzytomnego poparzył Na policzku, piersiach i na brzuchu, wypalił ofierze znaki w kształcie litery V Oparzona była także prawa ręka

Kiedy po dwudziestu minutach ks Zaleski odzyskał przytomność, zauważył, że tli mu się kurtka Gasząc ją, dobiegł się do drzwi mieszkania i zadzwonił Zrozpaczona matka omal nie dostała ataku serca

Jak twierdzą przyjaciele rodziny, udało się jej zawiadomić telefonicznie straż pożarną, pogotowie ratunkowe i kardynała Macharskiego Gdy chciała dzwonić na milicję, telefon został wyłączony

Zmaltretowanego księdza zabrano ambulansem do szpitala, gdzie stwierdzono oparzenia drugiego stopnia

W czasie Świąt Wielkiej Nocy storturowanego duszpasterza dwukrotnie odwiedził arcybiskup metropolita krakowski Kardynał Macharski powiedział, że zarówno Kościół jak i społeczeństwo są głęboko poruszone tym wydarzeniem

Kardynał Macharski wezwał władze do przeprowadzenia dochodzenia i odnalezienia sprawców napadu

Był w posiadaniu dowodów morderstwa

Warto jeszcze dodać, iż członkowie działającego w Krakowie Obywatelskiego Komitetu Przeciw Przemocy wyrażają przekonanie, że napad na ks Zaleskiego wiąże się z posiadaniem przez niego dowodów w sprawie śmierci byłego działacza Solidarności Tadeusza Frąsia

(O śmierci Frąsia pisaliśmy szczegółowo w poprzednim numerze *Echa Tygodnia*) Zmarł on w tajemniczych okolicznościach po wprowadzeniu stanu wojennego Ks Zaleski podejmował w roku 1984 bezskuteczne próby wznowienia dochodzenia w sprawie śmierci Frąsia Teraz postanowił ujawnić posiadane fakty

Wynika z nich, że Tadeusz Frąs został zamordowany

Terrorystyczna organizacja w rejonie Krakowa

Oświadczenie, wydane przez Obywatelską Inicjatywę w Obronie Praw Człowieka przeciw przemocy stwierdza, że celem napadu na człowieka, będącego w posiadaniu ważnych, związanych z tą śmiercią dokumentów, było zastraszanie księdza

Działacze krakowskiej grupy, która tak jak inne tego rodzaju komitety powstała po zamordowaniu przez oficerów Służby Bezpieczeństwa ks Jerzego Popiełuszki, zwracają uwagę na fakt, że wstrząśnięta ostatnim wypadkiem opinia publiczna jest przekonana, że w rejonie Krakowa istnieje organizacja, której celem jest terrorizowanie ludzi związanych lub podejrzanych o powiązania z Solidarnością i opozycją demokratyczną Oświadczenie stwierdza dalej

„Wszystko wskazuje na to, że ta właśnie organizacja jest także odpowiedzialna za dokonany w zeszłym miesiącu napad i za torturowanie obywatela francuskiego (O napadzie tym pisaliśmy w *Echu Tygodnia* przed paru tygodniami)

Kardynał Macharski przypominał także inne - jak to określił - bolesne wydarzenia ostatnich miesięcy

URBAN O NAPADZIE

Znowu pojawiło się na łamach prasy nazwisko Urbana, rzecznika rządu używającego kilku różnych pseudonimów Tym razem, znowu jako Jan Rem, pisze „Ogłosiłem felieton, krytykujący polityczne wypowiedzi ks Jerzego Popiełuszki, ogłoszone w kościele Oczywiście, pisałem to przed tragedią, która nastąpiła, nie przewidując jej i nie mając powodu by w Polsce przeczuwać mord polityczny Znaczna część prasy zachodniej nawiązała teraz do tego felietonu, mniej lub bardziej wyrażając przypisywanie mi moralną czy nawet polityczną współwinę za zbrodnię, polegającą na stworzeniu dlań sprzyjającego mu klimatu”

Urban pisuje pod pseudonimami w *Rzeczpospolitej*, w *Tu i Teraz*, potem zaś jego artykuły są przedrukowywane we wszystkich pismach prowincjonalnych Niektóre wydania partyjnych gazet przeznaczają prawie połowę objętości na stenogramy z jego konferencji prasowych, jedną czwartą na jego aktualny felieton, resztą na sport i wiadomości z życia Kraju Rad

Pod starym pseudonimem Jerzy Nowomiejski, znanym już ze zjadliwych artykułów w *Zyciu Warszawy*, Urban napisał teraz całą sprawę napadu na ks Tadeusza Zaleskiego, jest wyssana z palca Bo ks Zaleski cierpi na padaczkę i dlatego traci często przytomność, nie wie co się z nim dzieje i mu trudne do przewidzenia reakcje Ks Zaleski, krytycznego dnia, schodził do piwnicy z zapaloną świecą w ręku Doznał ataku Po odzyskaniu przytomności, stwierdził, że ma poparzoną twarz i przedramię Stan jego zdrowia nie był tajemnicą

Jest jasne, że jedynym źródłem informacji Urbana, są policyjne raporty W tym wypadku, wersja rozpowszechniana przez krakowską komendę MO Tam właśnie, gdzie kilka lat temu, sfabrykowano powszechnie przez propagandę rozpowszechnianą wersję śmierci Stanisława Pyjasa, który spasek miał rzekomo po pijanemu ze schodów

Urban i powtarzające jego wyjaśnienie rezimowe przekazy, nie wyjaśniają, jak człowiek nieprzytomny może, przy pomocy świecy, wypalić sobie w dwu miejscach na ciele znaki w kształcie litery V

CO MÓWI OFIARA

Ks Zaleski tymczasem sam opowiedział o okolicznościach napadu W piątek 12 bm, przedstawicielom prasy zachodniej pokazano nagranie na taśmie video z jego oświadczeniem

Nagranie, dokonane przez przedstawicieli władz kościelnych, długości około 5 minut, ukazuje Ks Tadeusza Zaleskiego w łozku Siedzi podparty poduszkami

Na prawym policzku widac sześć dużych plastrów, tworzących jakby literę V To ślady po uderzeniu Dalej, prawa ręka i przedramię są również pokryte bandażami

Zwracając się do kamery, ks Zaleski mówi „Mam nadzieję, że dochodzenia wyjaśnią przyczyny napadu na mnie i dlaczego zostałem poparzony Kto zaatakował mnie wypalając tę charakterystyczną literę V na brzuchu”

W tym miejscu, na wysokości żołądka widac wyraźnie około piętnastu małych, czerwonych ranek, układających się w V

Sledzili mnie miesiącami

Ks Zaleski opowiada, że w Wielką Sobotę wieczorem, kiedy w domu swych rodziców z zapaloną świecą schodził schodami do piwnicy (świecę zapalił, bo nie było światła), zauważył, że na drzwiach nie ma kłódki Nagle zaatakował go zamaskowany mężczyzna, który wymierzył mu potężny cios pięścią Jednocześnie poczuł podmuch sprężonego gazu z metalowej rurki

„Po jakimś czasie odzyskałem przytomność i poczułem palący ból na twarzy i błysk, jakby latarki czy czegoś podobnego Znowu straciłem przytomność”

„Kiedy się ocknałem, rękaw marynarki stał w płomieniach Zdusiłem ogień i tak szybko, jak mogłem, wróciłem na czwarte piętro, do mieszkania rodziców” „Wypalony na brzuchu znak”, opowiedział dalej duchowny, ma 15 centymetrów wysokości To wygląda, jakby było zrobione papierosem, lub czymś takim Nie potrafię wyobrazić sobie, kto i dlaczego mógł to uczynić Przez ostatnie miesiące sledzili mnie jacyś ludzie, w samochodach i na piechotę Wystawali też przed domem Musieli oni znać me przyzwyczajenia i codzienny plan zajęć” W tym miejscu nagranie się kończy

Ks Zaleski znajduje się pod opieką Kościoła Dnia 14 marca w Krakowie, na trzy tygodnie przed napadem na ks Zaleskiego, francuski księgarz i wydawca Frederis Castin, został zatrzymany przez milicję, pod zarzutem posiadania podziemnych wydawnictw

Ponieważ odmówił wyjaśnień, przetrzymano go 48 godzin i wypuszczono, wskazując uprzejmie autobus, okazało się, że autobus jedzie za miasto Francuz wysiadł Trzech „nieznanych sprawców” wciągnęło go do samochodu

Napad na Francuza skomentował rzecznik Urban mówiąc „Nie jest prawdopodobne, aby analogiczna grupa, jak grupa Grzegorza Piotrowskiego, powstała nagle także w Krakowie, po to, aby zasadzać się na Francuza, który był poddany dosyć rutynowym działaniom Służby Bezpieczeństwa A może pan Castin opowiada fantazje, na złość polskim władzom, których nie lubi i na których chce się zemścić za zatrzymanie i wydalenie, a przy okazji za pomocą papierosa stać się nagle sławnym człowiekiem”

„Tak więc zbieżność i podobieństwo wypadków jest przypadkowe, bowiem ks Zaleski-Isakowicz choruje na epilepsję, natomiast francuski wydawca cierpi na chorobliwą ambicję i wyobraźnię”

Na tej samej konferencji prasowej, Urban powiedział „Jeżeli wydarza się zbrodnia o charakterze zupełnie wyjątkowym, to nie powód, aby każde niejasne wydarzenie w Polsce interpretować, szukając analogii Uprowadzenie ks Popiełuszki poprzedzał zamach na niego, kiedy to Piotrowski rzucał kamieniem na samochód, którym ksiądz jechał z Gdanska Zaraz potem ukazała się w prasie wiadomość o tym, że ktoś tak samo rzucił kamieniem w samochód ks Jancarza, usiłując spowodować analogiczny wypadek Chodzi tu o ks Jancarza, tak zwanego politycznego księdza z Nowej Huty Ta wiadomość, jako sensacyjna, obiegła prasę Dowodzi to zapotrzebowania na dalszych Piotrowskich, aby wykazywać, że oni dalej robią tak samo”

Urban przemilczał, którym nieznani sprawcy wybili szybę kawałkiem metalu, jechał także ks Tadeusz Zaleski-Isakowicz

m, ze od chwili aresztowania, w srodkach przekazu PRL e ukazalo sie na ten temat jak dotad ani jedno zdanie oze to tylko znaczc, ze Bielecki milczy
Bielecki dzialal w podziemiu od wprowadzenia stanu ojennego

KOLEJNE MORDERSTWO

Nadeszla wiadomosc o smierci **Jana Budnego**, prawnika Zarzadu Drog Publicznych w Grajewie, dzialacza lidarnosci Na ulicy Traugutta przechodzil koło baru, dzie toczyła się pijacka bojka Gdy zjawila się milicja nie rekal, czul się niewinny, niebral udziału w bojce Kapl MO Witold Jablonski i sierżant Kazimierz Klonowski wiewli go jednak na komisariat Podczas przesłuchania to go palka po glowie, doznal dwu pęknięć potylicy, co otwierdzila pozniej sekcja zwlok

Po przesłuchaniu odwieziono go w okolice jego domu wypuszczono Czul się zle, zona wezwala pogotowie Na ddziale intensywnej terapii szpitala rejonowego w Grajeie dokonano trepanacji czaszki, znaleziono krwiak na iozgu, nie do usuniecia Budny zmarl w cztery godziny po peracji, nie odzyskawszy przytomnosci

Brat ofiary, maz zaufania Komitetu Zakladowego ISZZ Solidarnosc w zakladach odziezowych, zwrocił się o prokuratora rejonowego w Grajewie, Stanisława Kaliowskiego Ten odeslal go do swego zastepcy, prokuraora Januszki, który zatelefonowal na komisariat Powieziano mu, ze w zasie scysji z funkcjonariuszami w kousarnacie, Jan Budny byl pijany i spadl ze schodow, po zym zostal zwolniony Na podstawie tej rozmowy telefonicznej, prokurator odmowil prowadzenia dalszych dohodzen

Tymczasem są swiadkowie, którzy widzieli, jak wyzucano Budnego z radiowozu na osiedlu Waltera, gdzie nieszkal

Sekcja zwlok wykazala dwukrotne złamanie czaszki, ia skutek uderzen zadanych tępym narzedziem

Jest to czwarty w Grajewie wypadek smierci z rak micii i SB Za kazdym razem przyczyna smierci byly udezenia palka w glowe

KS. POPIELUSZKO "NIEGODNY POMNIKA"

W miejscu uprowadzenia ks Popieluszki stoi drewniany krzyz, leza pod nim swieze kwiaty Powstal komitet w celu wzniesienia w tym miejscu pomnika ku czci zamordowanego kaplana Komitet zwrocił się do wladz o udzielenie oficjalnego pozwolenia na budowe tego pomnika Wladze odmowily, oswiadczajac ze zamordowany ksiazdz nie jest godny, aby mu stawiac pomnik

BRYTYJSKI MINISTER NA GROBIE KS. POPIELUSZKI

Sobota, 13 kwietnia Brytyjski minister spraw zagranicznych Geoffrey Howe, w czasie swej wizyty w Warszawie, oswiadczył, ze poprawa stosunkow między PRL a Wielką Brytanią, uzalezniona jest przede wszystkim od przestrzegania praw czlowieka w Polsce

„Minister spraw zagranicznych Geoffrey Howe spotkal się z czołowymi osobistosciami polskiego zycia politycznego” Tę informacje podalo w piątek wieczorem, 12 bm, radio warszawskie Rzeczywiscie, byly wsrod tych osob figury rezimowe, m in Jablonski i Czyrek Ale gosc spotkal się tez w piątek z byłym redaktorem naczelnym *Tygodnika Solidarnosc* Tadeuszem Mazowieckim, byłym prezesem Stowarzyszenia Dziennikarzy Polski Stefanem Bratkowskim i innymi znanymi dzialaczami opozycji demokratycznej Spora grupa niezaleznych dzialaczy otrzymala i przyjala zaproszenie na przyjęcie do ambasady brytyjskiej, z okazji wizyty Howe’a Rezimowa prasa, radio i TV starannie to przemilczaly

Howe poszedl tez na grob ks Jerzego Popieluszki, przy kosciele sw Stanisława Kostki, na warszawskim Zoliborzu Bylo to polityczne wydarzenie dnia

Rzecznik rzadu Urban zareagowal we wlasciwy sobie sposob, oskarzyl goscia o naruszanie dobrych obyczajow

zagrozil, ze rzad PRL nie bedzie się więcej godzil na podobne zyczenia gosci

Tłumy zebrane pod kosciolem sw Stanisława Kostki urzadzily brytyjskiemu ministrowi owacyjne przyjęcie

Na konferencji prasowej Howe stwierdzil, ze w czasie rozmow z przedstawicielami wladz PRL poruszył między innymi problem wiezionych za przekonania polityczne

13 bm w sobote, brytyjski minister spotkal się z Prymasem, kardynalem Jozefem Glępem Tematem rozmowy byla sytuacja Kosciola w Polsce

ROCZNICA KATYNIA NA ZACHODZIE

Polacy na Zachodzie nie zapominaja o rocznicach 45 lat temu, w lasku katyńskim, niedaleko Smolenska, NKWD wymordowalo przeszło cztery tysiące bezbronnych polskich oficerow

Ten największy w dziejach II Wojny Swiatowej mord na jencach wojennych, nie licząc tysięcy innych zamordowanych przez Sowietow polskich oficerow, po których wszelki slad zaginal, tkwi w swiadomosci narodowej Polakow Co roku tez, nieznanne ręce skladaja wiazanki kwiatow na symbolicznej mogile ofiar Katynia, na Powązkach, oraz przypominaja o tej zbrodni w roznych krajach osiedlenia

Demonstracja w Hamburgu

W Republice Federalnej Niemiec, największa demonstracja pamieci odbyła się w Hamburgu w piątek, 12 kwietnia Przed biurem sowieckich linii lotniczych Aeroflot, zebrało się kilkuset Polakow, aby swoja obecnością, plonacymi swiecami, ulotkami, raz jeszcze wskazac sprawce mordu, oraz chwila skupienia, a także piesniami religijnymi i patriotycznymi, uczcic pamiec zamordowanych

Byli nie tylko Polacy Byli tez Afganczyzy, Węgrzy, Litwini, Ukraińcy

W scenarii rozpiętych na ziemi w ksztalcie krzyza bialoczerwonych wstep, z palacymi się na nich swiecami, zupełnie niesamowite wrazenie, nie tylko na bezposrednich uczestnikach uroczystosci, ale rowniez tłumach hamburczykow, zrobil wystep niemieckiego barda Gerta Knessela, który swoje ballady poswiecił nie tylko polskim oficerom, ale i Solidarnosci i walce narodu polskiego o samostanowienie

Demonstrację w Hamburgu zorganizowali dzialacze PPS z Edmundem Hulszem i Jadwigą Modrzejewską na czele, oraz emigracyjne organizacje wolnosciove Afganistanu, Węgier, Litwy i Ukrainy Ze strony niemieckiej udział wzięła Międzynarodowa Organizacja Praw Czlowieka

W związku z ciągłym łamaniem praw ludzkich w Polsce, wzieniem ludzi za inne poglądy polityczne niz komunistyczne i wciąż nasilającym się przesladowaniem Kosciola katolickiego w Polsce, Grupa Robocza Solidarnosci w Monachium po raz kolejny postanowila przypomniec o tym społeczenstwu zachodnioniemieckiemu W dniu 13 kwietnia, w sobote, zorganizowano stoisko informacyjne na jednej z najbardziej ruchliwych ulic Monachium, Theater Strasse Pojawily się znow transparenty ze znakiem Solidarnosci Rozdawano ulotki, zbierano podpisy pod petycją protestacyjną, dyskutowano z licznie oblegajacymi stoisko przechodniami, informujac ich o polskich problemach i przypominajac, ze opinia swiatowa winna o nich pamietac i upominac się o ponownie aresztowanych i wiezionych patriotow w Polsce

Petycje protestacyjną, wraz z zebranymi podpisami, wyslano do ambasady PRL w Kolonii Ta forma protestu staje się tradycją Grupy Roboczej Solidarnosci w Monachium, kazdego 13 kazdego miesiaca

FRANCUZI WYRAZAJA SOLIDARNOSC

Francuska centrala zwiazkowa CFTC potepila nowe akcje gwaltu, jakie ostatnio wymierzono w dzialaczy i sympatykow Solidarnosci

CFTC potepia takie przejawy łamania podstawowych praw czlowieka Sklada hold wszystkim tym, którzy walczą o prawa czlowieka i swobody zwiazkowe Wyraza ufność w ostateczne zwyciestwo tej walki

Również w Paryżu, katolicy obrzadku ormianskiego wznosili specjalne modly na intencję ks Zalewskiego Wiedza oni, ze mlody kaplan wywodzi się z rodziny pochodzenia ormianskiego Sprawa napadu na niego odbila się szerokim echem wsrod Patriarchatu Apostolskiego obrzadku Ormian

PODZIEMIE ROŚNIE

FEDERACJA MŁODZIEŻY WALCZĄCEJ

Federacja Młodzieży Walczącej stawia sobie, jako jedno z zadan, zbieranie i rozpowszechnianie informacji przemilczanych lub falszowanych przez wladze

Centralny Zespół Informacji Federacji Młodzieży Walczącej organizuje siec informacyjną w srodowiskach mlodziowych i stara się nawiazac wspolprace z redakcjami pism niezaleznych

Niniejszy komunikat Federacji ukazal się w *Przeglądzie wiadomosci agencyjnych Solidarnosc Regionu Mazowsze, w marcu br*

SOLIDARNOSC W PABIANICACH

Niezalezne, podziemne pismo *Glos Lodzi*, organ Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ Solidarnosc Ziemia Lodzka podaje komunikat o powstaniu w rejonie lodzkim nowej struktury podziemnej Solidarnosci

W Pabianicach zostala powolana *Podkomisja Koordynacyjna dla Pabianic NSZZ Solidarnosc Region Ziemia Lodzka* Podkomisja koordynuje dzialania czlonkow Solidarnosci w Pabianicach, którzy walczą o prawa robotnicze gwalcone w PRL — oto slowa z komunikatu

Z OSTATNIEJ CHWILI

Andrzej Słowik, przywodca lodzkiej Solidarnosci, oskarzyl przed Sadem Administracyjnym Stanisława Gębalę, ministra Pracy, Placy i Spraw Socjalnych, o łamanie prawa

Słowik, z zawodu kierowca, po wypuszczeniu z wienienia, zostal przyjetý do pracy na swym dawnym stanowisku w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym Po trzech dniach zostal zwolniony, wraz z grupą 44 kierowcow Od tej pory jest bez pracy Wyrok ma zapasc 25 kwietnia

Gen Zenon Piatek, bezposredni zwierzchnik Jana Pietruszki, skazanego na 25 lat wienienia w procesie o zamordowanie ks Popieluszki, choc formalnie oczyszczony z wszelkich zarzutow, nie zajmuje juz swego stanowiska w Ministerstwie Spraw Wewnetrznych Zostal szefem Urzedu Celnego

Z Ministerstwa Sprawiedliwosci zwolniono dwu prawnikow, którzy dawali wyraz swego poparcia dla zamordowanego ksiedza Popieluszki

Apelacja mordercow ks Popieluszki do Sadu Najwyzszego w Warszawie, zwracajacych się o zlagodzenie wyroku, bedzie rozpatrzona prawdopodobnie 22 kwietnia W PRL nie nadaje się juz temu rozglosu w oficjalnej prasie, radio i TV

Przewodniczaca Naczelnej Rady Adwokackiej **Maria Budzanowska** ustapila z tego stanowiska, na skutek kampanii szykan ze strony partyjnych kolegow

Stawala ona wielokrotnie w obronie osob, zaangazowanych w sprawy Solidarnosci i dzialaczy opozycji

Nie bylo zadnych formalnych podstaw do odwolania Przewodniczacego powoluje i odwoluje jedynie zjazd adwokatury Ale grupa czlonkow partii w prezydiim przeglosowala postanowienieo przymuszeniu mecenas Budzanowskiej do rezygnacji

ZNOWU ARESztOWANIE

W sobotę 13 kwietnia, aresztowany został Sławomir Bielecki, który pod pseudonimem Maciej Poleski pisywał od lat w *Kulturze* paryskiej, w prasie i wydawnictwach podziemnych. Był kierownikiem podziemnej Oficyny Wydawniczej CDN.

Wiadomo w tej chwili tylko tyle, że już kilka tygodni temu SB ustaliła, że Bielecki jest autorem, używającym pseudonimu Poleski. Natychmiast zaczęto go ścigać listami gończymi.

Według świadka aresztowania, Bieleckiego wyprowadzono z mieszkania z zakrwawioną głową. Głośno krzychał. Razem z nim aresztowano podobno nie zidentyfikowaną młodą kobietę.

Następnie poddano go na Rakowieckiej brutalnemu przesłuchaniu, chcąc go zmusić do ujawnienia nazwisk pracowników i adresów podziemnych drukarni. Jest fak-

PISZA O NAS

Ksiądz Jerzy męczennikiem walki o wolność

Korespondenci zachodni w Polsce zwrócili w okresie wielkanocnym szczególną uwagę na liczne dekoracje grobów w kościołach warszawskich.

W korespondencji z Warszawy, w amerykańskim dzienniku *Los Angeles Times*, czytamy, że od wprowadzenia stanu wojennego groby ukazują prawdziwy stosunek społeczeństwa polskiego do komunizmu i Kościoła. Groby na Wielki Piątek w roku 82, przedstawiały obrazy stanu wojennego. W roku następnym, więźniów politycznych i internowanych, a w tym roku zamordowane ks. Jerzego Popiełuszki przez funkcjonariuszy MSW.

Dziennik kalifornijski pisze: „Naród polski widzi w księdzu Jerzym męczennika polskiej walki o demokrację i wolność, oraz czci go na równi ze świętym Maksymilianem Kolbą”.

Rezim zbezczescił narodową świętość

Następny temat komentarzy i korespondencji, to napis na niespodziewanie i ukradkiem wystawionym krzyżu katyńskim na cmentarzu powązkowskim w Warszawie.

Korespondenci i komentatorzy podkreślają, że pod takim samym napisem, przypisującym mord na oficerach polskich hitlerowskiemu faszystom, a więc w roku jakoby 1941, nieznana ręka wypisała na płycie **Rok 1940 - NKWD**. Niemiecka agencja prasowa DPA przytacza fragment artykułu wstępnego *Bawarische Allgemeine*: „Napis umieszczony na pomniku ofiar katyńskich, obciążający Niemców zbrodnią sowieckiego NKWD, jest dla Polaków czymś więcej niż fałszowaniem historii. Zamordowani w Katyniu mają dla Polaków znaczenie symbolu. Zakaz mówienia prawdy o zamordowanych oficerach, jest od 45 lat wyrazem sowieckiej przemocy, która pozbawiła ich i cały naród polski wolności po dzień dzisiejszy”.

„Obecnie reżim zbezczescił narodową świętość, jaką jest pomnik katyński, kłamstwem wyrytym w kamieniu. Każdy Polak widzi w tym napisie, jak reżim wysługuje się niegodnie wschodniemu sąsiadowi”.

Inny dziennik niemiecki, *Sueddeutsche Zeitung*, pisze, że reżim Jaruzelskiego, fałszując prawdziwą datę i sprawców mordu, w napisie na pomniku, przyczynił się w rzeczywistości do wskazania palcem prawdziwych morderców.

Następny temat komentarzy prasowych, to napad na ks. Tadeusza Zalewskiego. Dziennik amerykański *Los Angeles Times* pisze, że w opinii przyjaciół księdza i krakowian, napadli go i torturowali ludzie, związani z aparatem bezpieczeństwa. Uczynili to być może po to, aby z jednej strony zdyskredytować rząd gen. Jaruzelskiego, z drugiej zaś straszyć najbardziej aktywnych księży.

Inny dziennik amerykański, *Philadelphia Enquirer*, wskazuje, że coraz ostrzejszy ton wypowiedzi oficjalnych wobec poszczególnych kapłanów i całego Kościoła w Polsce, włączając w to niedawne przemówienie gen. Jaruzelskiego, to nie jest przypadkowe. Chodzi o dwadzieścia tysięcy tych aparatów. Dla inwalidów

Gomułka, naciskany przez Moskwę, porzucił linię ugody z Kościołem i społeczeństwem i wznowił represje indywidualne i administracyjne.

Zmarnowana szansa

Niemiecki dziennik *Frankfurter Allgemeine Zeitung* w artykule pod tytułem *Zmarnowana szansa*, szuka odpowiedzi na pytanie, dlaczego nie doszło do stworzenia zaprojektowanego przez Kościół w Polsce, przez episkopat zachodnie, oraz rządy i banki zachodnie, Funduszu Pomocy dla Rolnictwa w Polsce. „Rząd Jaruzelskiego usiłuje stworzyć wrażenie, że Kościół jakoby nie potrafił zebrać obiecanych pieniędzy. Kościół wskazuje, że to rząd, przez obciążenie planu od strony materiałowej i finansowej, sparaliżował cały plan. Rządy i banki nie zgodzą się w żadnym wypadku na to, aby przekazywane przez nie do Polski, jako dar, pieniądze i maszyny były jeszcze dodatkowo obciążone podatkami. Jednak, istnieją jeszcze pewne szanse na dojsie projektu do ograniczonej realizacji. W związku ze zbliżającymi się we wrześniu wyborami do Sejmu, gen. Jaruzelski potrzebuje Kościoła. Nie, żeby obawiał się wezwania społeczeństwa do bojkotu wyborów ze strony Prymasa, ale ponieważ dąży do tego, aby przedstawiciele intelektualistów katolickich, znanych z lojalności wobec Episkopatu, dali się wyznaczyć na kandydatów na posłów. W związku z tym, Jaruzelski mógłby pójść na ustępstwa, a banki i rządy zachodnie poparłyby kościelną fundację rolną”.

„A jednak, kościelny projekt pomocy rolnikom jest ciągle potrzebny, chociaż szanse na jego urzeczywistnienie zostały częściowo zaprzepaszczone, jeżeli w ogóle kiedykolwiek istniały”.

Kuroń w Times'ie

Londyński *Times* ogłosił artykuł Jacka Kuronia w związku z wizytą brytyjskiego ministra spraw zagranicznych w Warszawie. Oto fragmenty.

„Po dwóch kolejnych wizytach brytyjskich w PRL, a teraz samego ministra spraw zagranicznych Geoffrey'a Howe, powstał poważny problem dla opozycji demokratycznej w Polsce. Najpierw chodzi o rodzaj dopuszczalnych stosunków między demokracjami zachodnimi a blokiem sowieckim”.

„Kontakt demokracji zachodnich z państwami totalitarnymi może ulżyć losowi opozycji i przyczynić się, w razie nawiązania kontaktu ze społeczeństwem, do przyspieszenia zwycięstwa demokracji. Obecnie, sytuacja jest niestety odmienna”.

Okazało się, że amnestia była tylko częściowa, a proces morderców ks. Popiełuszki postawił na równi morderców z ich ofiarą. Nie ujawnił, kto był ich mocodawcą, oraz o brał i rozczarował Polaków”.

Po przykładowym wyliczeniu represji w ostatnich miesiącach w Polsce, Jacek Kuron tak konczy: „Można by mnożyć przykłady zimnej wojny między rządem gen. Jaruzelskiego a społeczeństwem polskim. Władze nie chcą uznać pluralizmu polskiego społeczeństwa. Podczas swej wizyty, minister Howe mógłby dać do zrozumienia, że demokracje zachodnie nie interesują się tym, co robi rząd PRL ze społeczeństwem. W takim wypadku, byłoby lepiej, gdyby w ogóle nie przyjeżdżał”.

„Ale także tak może zaplanować swoje spotkania i wystąpienia, aby taka interpretacja była niemożliwa. I to przyniosłoby wiele korzyści Polakom i sprawie demokracji. Wiem, że jest to bardzo trudne dla urzędującego ministra na oficjalnej wizycie i nie zazdroścę mu tej odpowiedzialności”.

GRANICE PODŁOŚCI

Od początku zachodniej akcji pomocy dla Polski, propaganda partyjna próbowała tę pomoc osmieszyć, poniżyć, zdezwuować, wykazać, że jest nic niewarta i składa się głównie z zepsutych, niejadalnych puszek, przestarzałych pożywek dla niemowląt i szkodliwych dla zdrowia lekarstw.

Ale tym razem, jak sądzę, przekroczono granice podłości. Oto we wszystkich gazetach ukazała się odgornie rozesłana notatka agencji PAP, pod tytułem *Kłopotliwe dary z Zachodu, o aparatach słuchowych dla osób głuchych. Aparaty otrzymał Episkopat Polski jako dar Wielkiej Brytanii. Chodzi o dwadzieścia tysięcy tych aparatów. Dla inwalidów*

z uszkodzonym, osłabionym słuchem, stanowi to jedyną szansę utrzymania kontaktu z otoczeniem, często aparaturę starczą nawet możliwości dalszego wykonywania pracy zawodowej. Zamiast przymusowej ciszy, przymusowej izolacji do końca dnia, powrót do normalnego życia.

Aparat słuchowy jest w krajach zachodnich czymś tak zwykłym, jak okulary dla krótkowidzów. W Polsce są to tym niewiarygodne trudności. Więc chyba trzeba się tylko cieszyć, że przekazano z Wielkiej Brytanii taką pomoc, dla osób z grup społecznych najbardziej dotkniętych kryzysem, to znaczy dla inwalidów.

Tymczasem gazety krajowe wysmiewają się i wydziewiają. Podobno trzeba było te aparaty brytyjskie rozmontować i niektóre części naprawić. Podobno 60 tysięcy sztuk nie potrafił naprawić ani złożyć Zakład Szkoleniowy Związku Głuchych w Ostrowcu Świętokrzyskim. Podobno koszty przeglądu i oczyszczenia pozostałych 140 tysięcy dobrych do użytku aparatów, wyniosły 7 milionów i 700 tys. zł.

W związku z tym, agencja PAP nazywa pomoc brytyjską „kłopotliwym darem z Zachodu” i utrzymuje, że akcji pomocy zachodniej towarzyszy jedynie „wielki hałas propagandowy”.

Ciekawe, czy tego samego zdania jest 140 tysięcy nie słyszających inwalidów, którzy obecnie znaleźli się w posiadaniu aparatów i dzięki temu powrócili do normalnego życia.

I jeszcze jedno. Nawet gdyby czyszczenie i przegląd tych aparatów miał kosztować zakłady szkoleniowe Związku Głuchych 7700 tys. złotych, to na jeden aparat daje to dokładnie - proszę uważać - 55 złotych. Za 55 złotych oc szuki, Polski Związek Głuchych otrzymał aparaty, które kosztują normalnie po sto dolarów. Których w ogóle w kraju nie sposób dostać i które są przedmiotem nieustannych błagań i prośb ze strony upośledzonych, nieszczęśliwych ludzi.

Tyle na temat rachunków, jeśli autorzy papowskiej notatki koniecznie chcą je wystawiać ofiarodawcom z Zachodu. Ale niech nie sądzą, że nikt prócz nich nie potrafi już liczyć.

ALINA GRABOWSKA
RWE

WIEŚ

Kryzys, w jakim znalazła się Polska, postępuje w tempie przyspieszonym, a społeczeństwo nie posiada wpływu i politykę przemysłową.

Pozostaje nie doinwestowana wieś, z brakiem maszyn urządzeń. Ale jednocześnie najmniej jest dotknięta polityką dewastacji, choć rolnictwo od czterdziestu lat finansowało przemysł.

Własnym kosztem jednak, rolnictwo uratowało swoją produktywność i bazę. W kraju posiadamy 75 procent ziemi w rękach rolników. Gospodarstwa rodzinne mają warunki do rozwoju. Potrzeby rolników mogą zapewnić rozwój drobnych zakładów wytwórczych i usługowych. Wieś może zapewnić pracę dla tysięcy młodych ludzi z wykształceniem technicznym.

Rozwój gospodarczy, od wsi rozpoczęty, to najtansze wychodzenie z kryzysu.

Jest ku temu wiele powodów. Wieś może zwiększyć produkcję płodów rolnych. Wieś może zapewnić przerob tych płodów na miejscu, przy rozwoju drobnych zakładów wytwórczych. Może też zapewnić produkcję żywności taniej i zdrowszej. Produkowana żywność powinna mieć odpowiedniego wytwórcę.

Nie może żywność być produkowana anonimowo. Wieś może uchronić przed niszczeniem surowców i zanieczyszczeniem środowiska naturalnego.

Dobrym przykładem jest sprawa mleka. Ponad 30 procent mleka niszczy się w skali krajowej. Giganty przemysłu mleczarskiego serwatki wylewają do rzek i zatruwają je. By w małych mleczarniach, serwatki wypłyłyby do ścieków. Mleko nie odbywałoby transportu, przekraczającego setki kilometrów. Wpłynęłoby to na tanizy transportu.

Same plusy, tylko jeden minus, że władze centralne, przy takiej normalnej gospodarce czułyby się zagrożone.

Dalej, racjonalna gospodarka zahamuje odpływ młodzi ze wsi. A rozwój wsi wpłynie z kolei na ożywienie innych gałęzi przemysłu. Rozwój drobnej infrastruktury gospodarczej wpłynąłby ponadto na lepsze funkcjonowanie dużych zakładów przemysłowych, które przez kooperację mogłyby zapewnić sobie dostawy części drobnych.

Rozwój drobnej wytwórczości przywróci gospodarce poszanowanie dla praw ekonomicznych. Mogłoby to objąć z czasem całą gospodarkę kraju.

I wreszcie, w wyniku takich reform, zahamowana zostanie destabilizacja gospodarki i demoralizacja społeczeństwa, co stanowi ważny czynnik pokoju w kraju. Bo nie będzie wtedy wzrastała patologia społeczna.

Z tych wszystkich przyczyn, wychodzenie z kryzysu należy rozpocząć od reform na wsi polskiej.

HODŻA

Dokonczenie ze str. 2

dem - zabijając niejednokrotnie własnoręcznie Albanska służba bezpieczeństwa Sigurimi mordowała na miejscu, nie tylko mężczyzn, także kobiety, dzieci i starców. W ciągu czterech dekad Hodży kilkaset tysięcy Albanczyków przewinęło się przez obozy koncentracyjne i obozy pracy - w większości bez sądu i bez wyroku za zdradę państwa bo ktos słuchał obcej radiostacji, a inny posiadał Biblię. Obecnie przebywa w więzieniach i łagrach około 40 tysięcy osób co czyni z niespełna 3 milionowej Albanii jedno z państw o największym procencie osób więzionych.

W pewnych sprawach Hodża posunął się nawet dalej niż Stalin

W 1966 roku zniósł Ministerstwo Sprawiedliwości (miał rzekomo powiedzieć "Sprawiedliwość to ja") przekazując w teorii władzę sądowniczą trybunałom wiejskim i fabrycznym, a w praktyce umożliwiając Sigurimi zabijanie i pakowanie do łagrów bez potrzeby kłopotania się o zabezpieczenie chociażby formalne tylko legalnej strony teroru.

W 1967 roku ogłosił oficjalnie Albanie państwem ateistycznym, w którym wszelka religia została zakazana. Dało to początek akcji burzenia kościołów i fali prześladowania duchowienstwa wszystkich wyznanych. Spełnianie obowiązków re-

ligijnych stało się tożsame z długim obozem koncentracyjnym bądź śmiercią. W 1983 roku Watykan potępił prześladowania religijne w Albanii i podał, że do roku 1981 zmarło w więzieniach i łagrach 7 biskupów, 64 księży, 33 Franciszkanów, 14 Jezuitów, 10 seminarzystów i 8 zakonnic oraz, że dwóch księży zostało zamordowanych za udzielenie chrztu.

Ofiarą Hodży padły także Albanska Partia Pracy i aparat partyjno-rządowy wraz z ministerstwem spraw wewnętrznych poddawane nieustannym i w kilku okresach gruntownym czyszczeniom.

Gruntowne czystki towarzyszyły ostrym zmianom kursu - zerwanie z Jugosławią, czyszczenie aparatu ze zwolenników Jugosławii i agentów jugosłowiańskich, zerwanie z ZSRR - czyszczenie aparatu ze zwolenników ZSRR i agentów sowieckich, zniesienie ministerstwa sprawiedliwości - czyszczenie aparatu ze

zwolenników koncepcji prawa burżuazyjnego, wprowadzenie ateizmu jako doktryny państwowej - czyszczenie aparatu z osób o wrogim bądź nieodpowiednim światopoglądzie. Rzecz jasna, że czystki były sprawą personalną Hodży usuwającego ludzi niewygodnych i niebezpiecznych i poprzez wprowadzanie nowych, wdzięcznych za stanowisko osob utrzymującego się w ten sposób u władzy.

W despotii Hodży tak jak w despotii Stalina czystki nie oznaczały jedynie usunięcia ze stanowiska bądź wydalenia z partii. Były one często tożsame z wyrokiem śmierci. Oznaczały także kary dla członków rodziny "wyczyszczonego".

Przykładowo w 1981 roku podczas strzelaniny na posiedzeniu rządu Hodża zabił premiera Mehmeta Shehu (oficjalnie podano, że Shehu popełnił samobójstwo z powodu nerwowego załamania). Incydent sprowo-

kował Hodżę do oskarżenia o spiskowanie i zdradę 10 ministrów, z których czterech zostało rozstrzelanych w 1982 roku w tym dwóch byłych ministrów spraw wewnętrznych - Fecor Shehu (brat premiera) i Kadri Hazbin, a pozostali otrzymali wyroki 25 lat więzienia. Hodża nie zapomniał także o zonie premiera Shehu i jego dwóch synach przyznając całej trójce po czwerczwieczu łagru.

W postalinowskich czasach Hodża był jak się wydaje jedynym stalinistą doskonałym. Wierny mistrzowi, a jeśli niewierny to jedynie na sposób, który Stalin mógłby nagrodzić brawami, prowadził Albanię totalitarną drogą ku komunizmowi, sprowadzającą się w praktyce do biedny narodu i bogactwa żyjącego w pałacu Hodży oraz zlikwidowania wolności i praw ludzkich z rozdymaniem aparatu przemocy i terroru.

SWIATOWIT

Kiedy morderstwo staje się epizodem

Komentarz ten ukazał się 4 kwietnia w amerykańskim dzienniku *The Washington Post*. Autorem jest publicysta polityczny George F Will.

Tego rodzaju komentarze w prasie zachodniej podnoszą na duchu nas, Polaków, których tu tak często rozczarowuje kompletny brak zrozumienia naszego wschodniego sąsiada.

Sowieci zamordowali amerykańskiego oficera, ale obiecali, że nie będą o to mieli pretensji, a my obiecaliśmy z nimi współpracować, aby uniknąć takich „epizodów”. Detente wróciła, z podniesioną głową.

Sowiety brały ścisły udział w zabijaniu dziesiątków tysięcy amerykańskich żołnierzy, ale na ogół posługiwały się koreańskimi i wietnamskimi rękoma. Cóż z tego, kto za miesiąc będzie jeszcze pamiętał, kim był major D Nicholson Jr z armii amerykańskiej? Kto pamięta, kim był Peter Fechter? Został postrzelony w 1962, przy próbie przejścia przez mur berliński i jak Nicholson, wykrwawił się na śmierć, kiedy nie dopuszczano do niego spieszących z pomocą, grożąc użyciem broni. Dzisiaj mur jest nowoczesną maszyną do zabijania, wyposażoną w samostrzelające automaty. Za murem mieści się ambasada USA „Normalizacja”.

Sowieckiemu imperium potrzebny jest też mord przy pomocy bardziej prymitywnych metod. Oficer afgański uciekł na czele grupy dezertów z konwoju, wzmocnionego sowieckimi żołnierzami. Następnego dnia sowieccy żołnierze zatrzymali czterdziestu cywilów. Patrick David, lekarz z *Aide Medicale Internationale*, opowiedział przedstawicielom *Helsinki Watch*, „Związali ich i zwalili na stos, jak kłody drewna. Potem obalili ich benzyną i spalili”.

Imperium sowieckie opiera się na mordzie, detaliznym i hurtowym. Polski ksiądz zostaje zamordowany przez tajną policję, w pełni służącą wobec KGB. Zamach na Papieża zostaje zorganizowany przez tajną policję bułgarską, w pełni służącą wobec KGB. Sowiety przyglądają się przez godzinę, jak Nicholson się wykrwawia, przez dwie godziny podchodzą samoloty Korejskich Linii Lotniczych w locie numer 007 i jaką za to płać cenę? Płać? Prezydent Reagan powiedział, że morderstwo sprawiło, iż teraz szczególnie gorąco pragnie się spotkać z Gorbaczowem, który skorzystał z pogrzebu Czernienki, by zagrozić interwencją wojskową amerykańskiemu sojusznikowi Pakistanowi, jeśli ten nadal będzie pomagał walczącym o wolność Afganczykom.

Mniej więcej cztery godziny po mordzie popełnionym na Nicholsonie, zapytano pre-

zydenta, przy śniadaniu z dziennikarzami, o sowieckie pogwałcenia porozumienia w sprawie kontroli zbrojeń - pogwałcenia, które udokumentowała jego administracja. Mówił o „problemie językowym” i „dwuznaczności” sprawiających, że Sowiety inaczej, lecz równie szczerze rozumieją, czego wymagają porozumienia. Mówił o szukaniu „dróg, na których możemy czynem udowodnić nasze intencje”. Sowiety przechodzą szesdziesiąty osmy rok morderczego szaleństwa, a problem polega na nieporozumieniu, jeśli tylko uda nam się udowodnić, że mamy dobre intencje.

W 1982 francuski oficer, działający na mocy porozumienia z 1947, którymi objęte były też czynności Nicholsona, został zabity w samochodzie, zepchniętym z szosy przez żołnierzy wschodniemieckich. Działający na mocy tych samych porozumień oficerowie brytyjscy padali ofiarą podejranych „wypadków”. W szesc dni po zastrzeleniu Nicholsona - w dniu jego pogrzebu na cmentarzu Arlington, widocznym z okien gabinetu, gdzie sekretarz stanu George Shultz spotkał się z sowieckim ambasadorem Anatolem Dobryninem - ci obaj dyskutowali nad dyskusjami, mającymi zapobiec takim „epizodom”. Jednego dnia było to „morderstwo”, następnego było to „epizod”, w Departamencie Stanu nie posiadającym się z radości, że Sowiety zgodziły się z nami współpracować.

Czy mord przerwie, choćby na chwilę, rozmowy, w których nakłaniamy Sowiety, by zgodziły się, aby amerykańscy podatnicy subsydiowali kredytową sprzedaż nowoczesnej technologii dla sowieckiej maszyny wojennej? Nie. Administracja jest tak zahipnotyzowana „procesem” kontroli zbrojeń, że ogarnął ją paraliż, nie pozwalający reagować nawet na morderstwo, aby tylko nie narazić tego „procesu”.

Historycy mogą dojść kiedyś do wniosku, że to za czasów tej administracji Stany Zjednoczone przegrały zimną wojnę. Przez przegraną rozumiem tu zaprzepaszczenie ostatnich szans, aby w czynach dać wyraz prawidłowemu pojmowaniu sowieckiego niebezpieczeństwa. Ten surowy sąd jest uzasadniony mimo faktu - a właściwie na skutek faktu - że obecna administracja jest mądrzejsza, niż jej poprzednicy i prawdopodobnie

bardziej mądrzejsza, niż jej następcy. Jest najmądrzejszą, jaką naród miał w czasie całego pokolenia. Z tego punktu widzenia jest to chwalebne. Wobec zadania do spełnienia, nie-dostateczne.

Do tego wniosku zmusza to, co zrobiono i to, czego zaniechano. Od niewykorzystania broni bankructwa, wymuszenia wyroku o niewypłacalności polskiego reżimu, po obecne marnowanie energii na szaradę kontroli zbrojeń. Klęska polityki wobec Polski wykazała, do jakiego stopnia administracja, zwłaszcza administracja konserwatystów, jest niezdolna do podporządkowania handlu geopolityce Carterowskiej wyniesienie

kontroli zbrojeń do rangi centralnego problemu w stosunkach amerykańsko-sowieckich. Wykazuje, jak bardzo demokracje pozwalają swym pragnieniom kontrolować własne procesy myślowe.

W tydzień po tym, jak Nicholson wykrwawił się na śmierć, prezydent określił jego śmierć jako „mord popełniony z zimną krwią”. Sowiety nawet nie przeprosiły. Czy prezydent się tego domagał? Jeśli nie, to dlaczego? Jeśli tak, to jaką cenę każe zapłacić Sowiетom za to, że do mordu popełnionego z zimną krwią dodali ostentacyjnie wyrażoną pogardę dla naczelnego dowódcy zamordowanego oficera?

TransCanPol

ENTERPRISES LTD.

393 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2N1
TEL. (416) 535-9944, 535-9956

PACZKI DO POLSKI

PACZKI MORSKIE — DOSTAWA 6-8 TYGODNI

PACZKI LOTNICZE — DOSTAWA 6-21 DNI

- Paczki są dostarczane do domu adresata, niezależnie od miejsca zamieszkania
- Odbiorca nie ponosi żadnych opłat
- Każdy wysyłający otrzymuje potwierdzenie odbioru
- Wszystkie paczki są ubezpieczone

UWAGA! Informujemy Państwa, że nie zaszyły żadne zmiany w przepisach - przyjmujemy paczki z odzieżą używaną i bez ograniczenia wagi

NAJSZYBCIEJ ★ NAJTANIEJ ✓ NAJPEWNIJ

TransCanPol

Przyjmujemy zlecenia osobiste, listowne i telefoniczne

od poniedziałku do soboty w godzinach od 9 rano do 7 wieczór

393 RONCESVALLES AVE. TEL. 535 - 9944

Specjalny serwis - odbiór paczek z domu

Przyjmujemy zlecenia na owoce cytrusowe, kawę herbatę i inne produkty żywnościowe

Niefortunną pochodną braku jakiegokolwiek decyzji odnosnie wkroczenia Armii Czerwonej na tereny wschodnie Rzeczypospolitej, do pewnego stopnia była sprawa wzięcia do niewoli 181 223 żołnierzy i 10 tysięcy oficerów polskich (pozniej juz w październiku liczba ta po dobraniu rezerwistów, policji państwowej itp. osiągnęła sumę 15,5 tysiąca oficerów i około 300 tysięcy żołnierzy)

Rząd Rzeczypospolitej, który w chwili wkroczenia przebywał na pograniczu z Rumunią w Kutach do dnia 18 IX do godziny 4 30 rano, mimo iż upłynęła doba od chwili przekroczenia przez Rosjan granicy wschodniej, złamania Traktatu Ryskiego (1921), Traktatu o Nieagresji (1932), Układu Brianda-Kelloga o Nieagresji, nie podjął żadnego przeciwdziałania w formie oświadczenia, rozkazu dla wojsk czy innej akcji choćby na polu dyplomatycznym. Protest Ambasadora R P w Moskwie W Grzybowskiemu który odmówił przyjęcia noty sowieckiej uzasadniającej najscie, był wyrazem działania indywidualnego, a nie skutkiem wytycznych MSZ, które zresztą nie kontaktowało się w tym czasie ze swą placówką w ZSRR. Rezultatem takiej postawy najwyższych czynników Rzeczypospolitej było przyjęcie przekonania przez ogół, że nie zaistniał stan wojny z ZSRR, w związku z tym bardziej honorowo i bezpiecznie (?) będzie dać się internować Sowietaom niż iść w niewolę niemiecką (zapominano, że ZSRR nigdy nie podpisał żadnej międzynarodowej Konwencji odnosnie traktowania jenców wojennych, ani Haskiej ani Genewskiej). Klasycznym przykładem takiej interpretacji była kapitulacja Lwowa. Generał Langner, który przez blisko 10 dni bohatersko bronił miasta przed Niemcami, skapitulował 22 IX przed Rosjanami sądząc, że oferowane przez nich dla załogi miasta, wolne przejście do Rumunii będzie respektowane (Niemcy nie oferowali nic, dlatego istniała znacznie większa szansa, że dotrzymają słowa). Oczywiście wypadki potoczyły się inaczej, wszystkich wojskowych, a także wielu cywili wkrótce powieszono na wschod. Tego typu przypadków było więcej, dlatego więc do niewoli sowieckiej dostała się proporcjonalnie większa ilość wojskowych niżby na to miała wskazywać sytuacja na froncie (310 tysięcy, do niemieckiej 694 tysiące). Nie trzeba dodawać, że Niemcy zwolnili zaraz do domu większość żołnierzy, zatrzymując tylko oficerów, podoficerów, w tym także nie zmobilizowanych rezerwistów, natomiast Rosjanie aż do lata 1941 wywozili ludność na wschód niezależnie od posiadanych stopni wojskowych. Oficerowie Wojska Polskiego znaleźli się wkrótce na terenie 3 obozów: Kozielska (circa 45, tys. głów), Starobielska (3910) i Ostaszkowa (6507 osób) łącznie z pracownikami policji państwowej. Jak na sowieckie życie łagierne, warunki w tych obozach były w miarę znośne, nie zmuszano do pracy, nie znęcano się fizycznie, dawano podłe acz regularnie jesc. Niemal codzienną treścią życia obozowego były nie kończące się przesłuchania, w wyniku czego w ciągu kilku miesięcy odseparowano kilkuset oficerów. Jedni trafili poprzez Pawliszczew Bor do Gniazowca, inni w liczbie 40, w których największe nadzieje pokładali przesłuchujący do tak zwanej "Willi szczęścia" pod Moskwę.

NASTĘPNY ETAP — ADRESAT NIEZNANY

Na początku marca 1940 rozpoczęto nagle ewakuację we wszystkich obozach jednocześnie, stosunkowo największą wiadomo jak te sprawy przebiegały w Kozielsku głównie z notatek jakie znajdowały się przy kilku zwłokach odnalezionych w Katyniu. Dokąd wywieziono przebywających w Ostaszkowie i Starobielsku — nie wiadomo, choć poszlaki wskazują, że tych pierwszych potopiono w Morzu Białym, zaś drugich rozstrzelano w okolicach Charkowa. Począwszy od 3 III 1940 rozpoczyna się wywóz internowanych oficerów z Kozielska, trwa to do 12 V 40. W sumie z przebywających w obozie 4500 osób tylko 200 odnalazło się w obozie w Gniazowcu po podpisaniu Układu Sikorski-Majski (ze Starobielska 63 osoby i 120 z Ostaszkowa) reszta — czyli blisko 15 tysięcy — zaginęła.

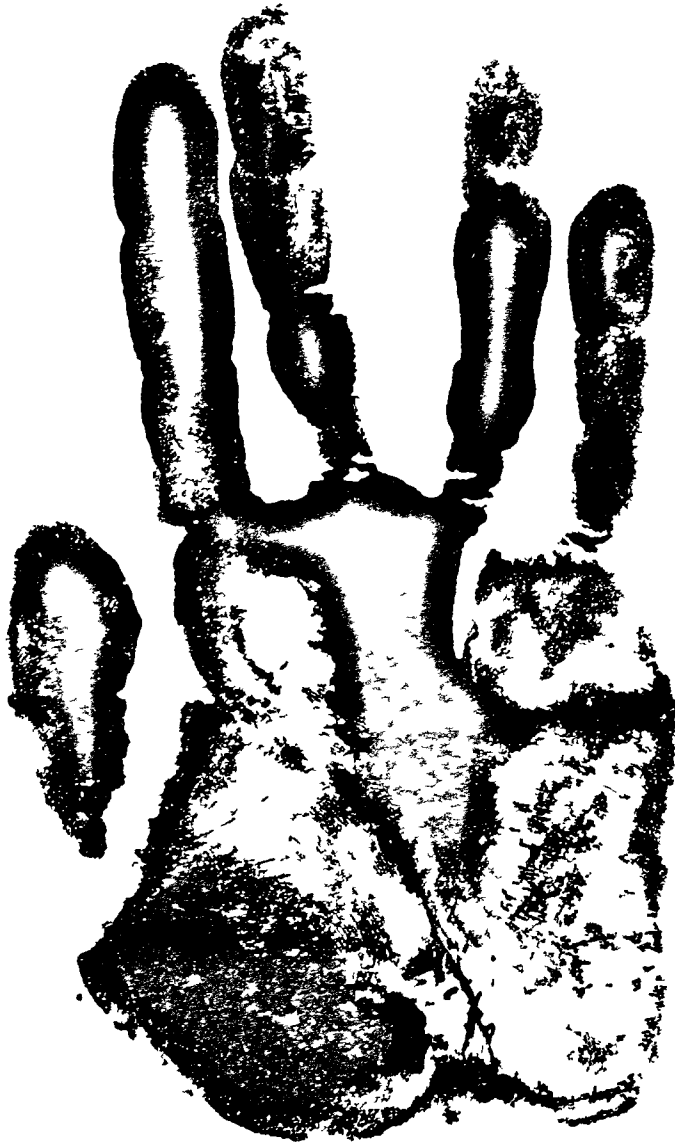
O ile do wiosny 1940 były pewnego typu informacje o obozach tych i przebywających w nich oficerach, już latem urywa się wszelka korespondencja (nie licząc tych, którzy są w Gniazowcu), poczta wraca z rosyjską adnotacją — adresat nieznany. Czysta ta trwa aż do sierpnia 1941, kiedy to do powstającej Polskiej Armii w ZSRR zaczynają napływać oficerowie uwięzieni w Gniazowcu, którzy przynoszą dokładne dane odnosnie swych kolegów, z którymi przebywali do wiosny 1940 w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku. Z relacji tych wynika, że w obozach tych znajdowało się 14,5 tysiąca oficerów, których nazwiska udało się ustalić początkowo w 4 tysiącach przypadków (pozniej liczba ta wzrosła do 9 tysięcy, a już po wojnie do 14,5 tysiąca).

STRONA SOWIECKA UNIKA ROZMÓW

W swej pierwszej, jeszcze 16 VIII 1941 przeprowadzonej rozmowie z gen. Armii Czerwonej Panfilowem i gen. Zukowem (NKWD nie mylić z marszałkiem o tym samym nazwisku) gen. W Anders spytał na ilu może liczyć ofice-

KATYŃ

rocznica zbrodni

row i żołnierzy internowanych przez Armię Czerwoną, którzy będą przekazani Wojsku Polskiemu, usłyszał odpowiedź, że około tysiąca oficerów i 20 tysięcy żołnierzy. Będąc niepomniernie zdziwiony tak niską liczbą, gdyż dobrze pamiętał, że Sowietai zgarnęli kilkanaście razy więcej, nie przeczuwał najgorszego.

Raczej traktował tę odpowiedź jako górną granicę liczbą korpusu oficerskiego, na jaką zezwolił Rosjanom, nie podejrzewając, że podana liczba oznacza wszystkich żywych oficerów polskich przebywających na terenie ZSRR (wliczając w to kilkuset internowanych uprzednio na Litwie, którzy w 1940 wraz z tym krajem zostali zagarnięci przez Rosjan).

Tę samą kwestię porusza Ambasador R P S Kot w rozmowach z A Wyszynskim (wówczas z-ca Komisarza do Spraw Zagranicznych) 27 X 1941 w październiku 6 i 13. Ambasada R P w Moskwie (a następnie w Kujbyszewie) wysłała dwie noty do sowieckiego MSZ. 1 listopada 41 S Kot wysłał notę do W. Mołotowa (Komisarz Spraw Zagranicznych), a dwa tygodnie później spotyka się z nim w tej sprawie. W listopadzie (14 XI 41) Ambasador S Kot nie otrzymawszy zadawalającej odpowiedzi interweniuje u Stalina. W grudniu podczas przylotu Premiera Rządu R P gen. broni W Sikorskiego, w Moskwie dochodzi do znanej rozmowy ze Stalinem, w której J Stalin sugeruje, że oficerowie polscy uciekli do Manndzurni. Strona sowiecka wyraźnie unikała rozmowy na ten temat, jej przedstawiciele podają wykrętne różne powody, których brak logiki, sensu i spójności razi polskich rozmówców. Raz tylko L Beria — szef NKWD w rozmowie z gen. W Anders — przyznaje: "My sdielali bolszujy oszybku" — niestety gen. W Anders taktownie nie podtrzymuje tematu odnosnie "błędów" sprzymierzenia sprzymierzców. Także i w 1942 kiedy coraz więcej wskazuje na to, że zaginięci nie są już przy życiu (wyrwykowe informacje od rosyjskich strażników, kolejarzy i ludności cywilnej, co robiono z kadrą oficerską państw nadbałtyckich wchłoniętych przez ZSRR oraz z wziętymi Finami do niewoli) gen. W Anders dopomina się o zaginionych w rozmowie ze Stalinem (18 III 42) a Ambasador S Kot w rozmowie z A Wyszynskim (8 VII 42). Po tych rozmowach następują 3 kwartały ciszy, w trakcie trwania których już nie tylko pesymisci, ale także optymisty zaczynają przeczuwać naj-

gorsze. Przerywa tę ciszę komunikat Radia Berlin z 13 IV 1943 mówiący o odkryciu pomordowanych 10 tysięcy oficerów polskich w grobach koło Katynia. Ministerstwo Propagandy dr J Goebbelsa ustaliło z góry liczbę ofiar, mimo iż odkryto pierwszy (pozniej się okazało, że największy — liczący w 12 warstwach 2,5 tysiąca ciał) masowy grob. Jednak biorąc pod uwagę obszar obsiany młodym 3-letnim lasem oraz tylko pobieżnie znając liczbę wziętych przez Rosjan do niewoli oficerów polskich, Ministerstwo Propagandy zdecydowało umieszczyć tutaj wszystkich zaginionych i liczby tej nie sprostowano pozniej, mimo ewidentnego faktu, że ciał jest o połowę mniej (pomogło to propagandzie sowieckiej, która w ten sposób usiłowała się wytłumaczyć ze wszystkich zaginionych, umieszczając ich zgodnie z komunikatem niemieckim właśnie tutaj).

MCK ODPOWIADA WYMIJAJĄCO

Juz w dwa dni pozniej Radio Moskwa miało pełną odpowiedź, co się stało z polskimi oficerami. Odpowiedź, na którą nie mogli się zdobyć w rozmowach ani Beria ani Stalin ani Mołotow ani Wyszynski. Radio Moskwa w kwiecistym języku inwektyw zbrodni katyńską przypisywało jej odkrywcom — czyli Niemcom.

17 IV 1943 Rząd R P Premiera W Sikorskiego zwrócił się do Międzynarodowego Czerwonego Krzyża w Genewie z prośbą o zbadanie sprawy. Jest zrozumiałe emocjonalne podejsie Polaków, którzy chcieli jak najszybciej wyjaśnić tę tragedię, dlatego zaangażowali cały swój autorytet, jednak roztropność nakazywała by postawili całą sprawę na niższym szczeblu, na przykład zwrócić się do MCK — powinien Polski Czerwony Krzyż jako odpowiedniego szczebla współpartner (tak postąpili Niemcy — apel o zbadanie sprawy jeszcze 16 IV podpisał szef Niemieckiego Czerwonego Krzyża Grawitz).

MCK odpowiada wymijająco, że zgodzi się na podjęcie sprawy jeśli wszystkie 3 zainteresowane strony wyrażą swą aprobatę, odpowiedź jaka przyszła z Moskwy była nie tylko odmowna, lecz także zrywała stosunki z Rządem R P na obczyźnie (25 IV 1943).

Zwrocenie się Rządu R P do MCK Sowietai potraktowali jako wygodny pretekst, gdyż umowy z lipca i grudnia 1941 uważali za zbyt dla siebie niekorzystne.

Ponadto mieli już skryształizowane plany odnosnie podboju Polski, co przejawiało się w formie zrzućenia na teren G G tzw. "Grupy Inicjatywnej" w grudniu 1941, która już w następnym miesiącu po dokooptowaniu miejscowych członków dawnej KPP przekształciła się w Polską Partię Robotniczą (w tym samym czasie w Sowietach powstaje tzw. "Związek Patriotów Polskich"; następna agentura mająca na celu podporządkowanie interesów polskich sowieckim).

"PRZYWIEZIONO NAS DO ŁASKU" ."

Wobec niemożności włączenia MCK — Niemcy postanowili sami rozegrać sprawę pomordowanych oficerów polskich z optymalną korzyścią dla swej propagandy. Zebrali w tym celu komisję lekarską — 11 ekspertów medycyny sądowej z państw okupowanych (oraz prof. Naville ze Szwajcarii). Byli w niej prof. Spelers, Belgia, prof. Markow Bułgaria, dr Hajek Protektorat Czech i Moraw, dr Subik — Słowacja, dr Orsos-Węgry, dr Birkle-Rumunia, dr Miłostawic — Chorwacja, dr Tramsen-Dania, prof. Palmieri-Włochy, dr de Burlet — Holandia i dr Saxen-Finlandia. Komisja rozpoczęła badanie odkopywanych zwłok. W sumie do 3 VI 1943 odkopano 7 masowych grobów zawierających 4143 zwłoki polskich oficerów, z których na podstawie zachowanych dokumentów udało się zidentyfikować 2815, czyli 67,9%.

Była to dość daleka liczba od początkowego komunikatu niemieckiego w tej sprawie, jednak propaganda totalitarna niezdolna do samokorektur, nie wydała żadnego dementi. W sumie znaleziono przy zmarłych 3194 przedmioty, z których 10% jak listy, fragmenty gazet (sowieckich używanych nie jako lektura, lecz jako pakowanie "skretów" z machorką), notatki posiadały dane mogące być pomocne przy sprecyzowaniu czasu zbrodni. Zaden z tych detali chronologicznych nie był późniejszy niż połowa maja 1940, znaczny procent pochodził z marca i kwietnia 1940. W jednym wypadku (koperta nr 0424) złożono dziennik por. A Solskiego, którego ostatni zapis pod datą 9 IV 1940 brzmiał: "przywieziono nas do stacji Gniezdowo do Łasku, dzielą na małe grupy, odbierają zegarki, pasy i ruble (resztę przedmiotów jak korespondencja osobista, dokumenty czy złote polskie zostawiano licząc, że i tak nie przydadzą się do niczego — przydały się potem ogromnie do identyfikacji ofiar i określenia czasu zbrodni).

Inny zapis znaleziony przy zmarłym mówił o kolejnościach wywożenia z obozu w Kozielsku — odpowiadało to potem uwarstwieniu zwłok, wywiezieni wcześniej leżeli głębiej. Zamordowani byli w strojach zimowych, niektórzy posiadali postawione i przestrzelone kołnierze — świadczy to, że byli mordowani kiedy jeszcze było chłodno, o czym świadczy dodatkowo brak owadów w grobach.

MORDU DOKONAŁO NKWD

20% ofiar było spętanych, niektórzy posiadali rany klute lub pociski w ciele co oznaczało, że próbowali ucieczki. Wszyscy zabici byli strzałem w tył głowy. Do mordowania użyto niemieckiej amunicji z fabryki "Genschow" w Durlach koło Karlsruhe kalibru 7,65 mm, co wzbudzało konsternację Niemców, którzy widocznie zapomnieli, że amunicję tę produkowano w latach 1921-31 i importowała ją Polska i ZSRR i państwa bałtyckie.

Analizy lekarskie wykazały na podstawie sekcji zwłok ponad wszelką wątpliwość, że ciała spoczywały w grobach 3 lata oraz że były tam składane wiosną (kilka nie rozkwitniętych, ułamanych gałązek). Sposród ludności okolicznej znalazło się kilku świadków, którzy przypomnieli sobie jak wiosną 1940 transportowano Polaków, niektórzy rozmawiali z eskortą, która niedwuznacznie dawała do zrozumienia jaki los czeka eskortowanych. Inni zeznawali, że teren ten od 1919 był miejscem karni Czecha, GPU czy NKWD bo choć zmieniała się nazwa instytucji metody pozostawały te same, o czym świadczyłyby liczne groby zarówno z okresu rewolucji, jak i z lat 30-tych, jednak tymi sprawami Komisja się nie zajmowała. Eksperti dendrologi określili bez zastanowienia się wiek zasadzonych na grobach drzewek na 3 lata. Niemcy przywozili na teren zbrodni różne grupy zarówno oficerów alianckich z obozów jenieckich (miało im to uświadomic różnice w traktowaniu jenców przez totalitaryzm brunatny i czerwony) jak i dziennikarzy państw skandynawskich, neutralnych nie mówiąc już o reprezentacjach państw podbitych. Jeden z wizytujących jenców alianckich płk USA van Vliet w swym raporcie opracowanym w październiku 1945, który zaginął i ponownie odtworzony dla Komisji Kongresu w 1952 obalił twierdzenia Rosjan że Polacy mogli być zatrudnieni przy robotach drogowych aż do 1941.

Zdaniem pułkownika, który w końcu kilka lat przesiedział w obozie jenieckim, Polacy musieli przebywać przed śmiercią dość krótko i nie pracować, o czym świadczył dobry stan zachowanego umundurowania a przede wszystkim obuwia, które w przeciwnym wypadku miałyby dość czasu aby ulec zniszczeniu.

Niemcy także zwozili na miejsce karni licznych Polaków ze wszystkich sfer zarówno robotników jak i literatów (F Goetel, S Mackiewicz).

Dla chyba wszystkich oprowadzanych po zapoznaniu się z materiałem dowodowym nie ulegało kwestii, że mord dokonał NKWD.

Co więcej nie ulegało kwestii dla każdego obznajmionego z historią najnowszą ZSRR co się stało z kadrą oficerską Armii Czerwonej w latach 1937-38 która - choć klasowo bliższa - nie uniknęła podobnych Katyni.

**W ENCYKLOPEDII NIE MA HASŁA
"KATYŃ"**

Po zajęciu terenu zbrodni przez Armię Czerwoną, Sowieci przystąpili do własnych "badań". Podobnie jak kilka miesięcy wcześniej nie zgodzili się na nadzorowanie MCK. Co więcej, w przeciwieństwie do Niemców, którzy powołali komisję złożoną z przedstawicieli różnych państw, Sowieci woleli zaufać swoim fachowcom. W składzie Komisji Sowieckiej obok ekspertów z dziedziny medycyny sądowej i kryminologii można było spotkać postacie włączone tam wyłącznie z przyczyn propagandowych jak Metropolit Mikołaj, pisarz A Tołstoj czy gen. Gondorow. Przewodniczący Wszechsłowińskiego Komitetu. Mieli oni stanowić fasadę i firmować swą obecnością zaplecze, które było niezupełnie takie jakie życzyłby sobie widzieć Kreml. Po kilkutygodniowych "badaniach" ogłoszono w komunikacie, że zbrodni dokonali Niemcy i miało to miejsce między lipcem a wrześniem 1941.

Zgodnie z niemieckim (błędny i nie skorygowany) komunikatem podtrzymano tezę o pochówku 10 tysięcy osób, choć nie ogłoszono o odkryciu żadnych nowych grobów. Przedstawiono materiał dowodowy w liczbie 9 (słownie dziewięć!) notatek, listów, gazet, które by miały określić chronologię tragedii właśnie na lipiec-wrzesień 1941. Po raz więc drugi następuje fuszerka NKWD, które najpierw wiosną 1940 nie zadbało o staranne usunięcie przedmiotów mogących być przydatnymi w określaniu czasu zbrodni, teraz zaś spreparowało 9 dowodów, które mają mieć większą wymowę niż kilkadziesiąt odkrytych przez Niemców, i nie budzących wątpliwości co do swego autentyzmu (Sowieci nieoficjalnie informowali, że Niemcy celowo podrzucili zwłokom taką liczbę dowodów świadczących o pomordowaniu wiosną 1940). Świadkowie, którzy zostali "wyzwoleni" przez Armię Czerwoną składali swe zeznania "a rebours" obciążając Niemców zgodnie z komunikatem sowieckim. Także dr Markow, przechwycony później w Sofii, odwołał swój podpis pod komunikatem niemieckim twierdząc, że został zmuszony "wbrew oczywistym faktom". Już po wojnie interpelacje poselskie posłów Partii Pracy (komunistyczna) usiłowały zmusić prof. Naville do odwołania swego podpisu. Jednak podczas badań Komisji Parlamentarnej prof. Naville udowodnił, że on a nie posłowie z Partii Pracy mają rację.

SAP International Trade Corp.

2446 Cawthra Rd., BL. 4, Unit 10
MISSISSAUGA, ONT. L5A 3K6
TEL. 896-0170 TELEX 06-961420

**NAJWIĘKSZY
W KANADZIE
PUNKT PRZYJĘCIA****PACZEK DO POLSKI**

- PRZESYŁAMY PACZKI MORSKIE I LOTNICZE
- PRZYJMujemy ZLECENIA NA:

owoce cytrusowe
paczki żywnościowe
artykuły techniczne
świeże kwiaty
dolary do rąk odbiorcy

- ☐ Gotowe paczki przyjmujemy przy naszym centralnym magazynie, co gwarantuje najszybsze ich odejście z Kanady
- ☐ Wszystkie przesyłki ubezpieczamy do pełnej zadeklarowanej wartości, na co wydajemy pisemne pokwitowania
- ☐ Wszystkie przesyłki dostarczamy do domu odbiorcy
- ☐ Odbiorca nie ponosi dodatkowych kosztów
- ☐ Odbieramy paczki z domów
- ☐ Gwarantujemy najniższe w Ameryce Południowej ceny na paczki na zlecenia. Jeżeli po zamówieniu u nas paczki stwierdzisz, że inna amerykańska lub kanadyjska firma ma niższe ceny niż nasza

WYPŁACAMY RÓŻNICĘ**NOWOŚĆ**

Sprawdzamy do Kanady artykuły europejskie wybrane z katalogów

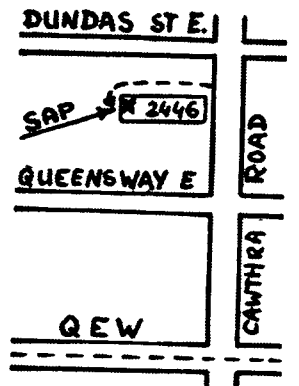
Mimo ewidentnego i detego prymitywizmu propagandowego, który świadczył, że oryginalnie Sowieci powołali Komisję wraz z jej "dowodami" na swój rynek wewnętrzny i satelicki gdzie nikt nie będzie kwestionował ich absurdalnych twierdzeń, usiłując wyjść z tym także i na zewnątrz.

ZSRR usiłuje cały swój materiał dowodowy przedstawić w Norymberdze i zmusić Zachód do zaakceptowania ich punktu widzenia, odnosnie niemieckiej odpowiedzialności za zbrodnię. Płk A Pokrowski w dniach 13-14 lutego 1946 przedstawia stanowisko sowieckie w tej sprawie - jednak zespół sędziowski odrzuca zarzut popełnienia zbrodni przez Niemców (sędzia sowiecki złożył zastrzeżenie - widac takie miały wytyczne). Podobnie Komisja Kongresu USA kierowana przez R J Maden powołana do życia rezolucją nr 390 w składzie Kongresmeni D J Klos, K Furcolo, T Machrowicz, G Dondero, A O'Konski, J Sheehan w swym 2363 strony liczącym raporcie przypisała zbrodnię Sowieciom. Mimo iż wykrycia tamtej zbrodni upłynęły 4 dekady, ujawniono zbrodnię Stalina (nie wszystkie, nie wszystkie) w tej sprawie nadal obowiązuje pierwotna interpretacja po wschodniej stronie żelaznej kurtyny. Także w suwerennym PRL nie się o tej zbrodni oficjalnie nie mówi co też świadczy dobitnie o stopniu suwerenności tego państwa.

W wydawnictwach oficjalnych nie ma hasła Katyn, nawet w Wielkiej Encyklopedii Powszechnej PWN. Choć z pośrednich informacji można sobie złożyć właściwy obraz wydarzeń patrząc na hasło Haller St gen (brat Józefa) można wyczytać zmarł w ZSRR 1940, wiadomo, że był w Starobielsku, czyli rok podany 1940 jest rokiem finalnego zlikwidowania obozu. Takich pośrednich wskazówek można znaleźć więcej, pod warunkiem, że zna się historię lepiej od cenzorów.

KRZYSZTOF
SOJKA-WILMAŃSKI

UWAGA
MISSISSAUGA

PROWADZIMY SPRZEDAŻ
ECHA TYGODNIA

GODZINY OTWARCIA
Poniedziałek - zamknięte
Od wtorku do piątku - 10 AM do 6 PM
Sobota - 10 AM do 4 PM

OWOCE CYTRUSOWE

Ananas \$ 2 80 za sztukę
Pomarańcze, cytryny, grejpfruty w dowolnych ilościach
w cenie \$ 2 00 za kg + \$ 3 50 od paczki
Najmniejsza paczka 5 kg

PACZKI SPOŻYWCZE

# 211 Szynka konserwowa 454 g	6 szt	\$ 20 00 + \$ 3 50
# 212 Szynka konserwowa 454 g	12 szt	\$ 38 00 + \$ 3 50
# 213 Szynka konserwowa 454 g	4 szt	\$ 26 00 + \$ 3 50
Herbata	500 g	
Czekolada z orzechami 100 g	5 szt	
Czekolada z bakaliami 100 g	5 szt	
# 214 Szynka konserwowa 454 g	2 szt	\$ 28 50 + \$ 3 50
Sardynki w oliwie 125 g	2 szt	
Herbata	500 g	
Kawa ziarnista	500 g	
Czekolada do picia	500 g	
Czekolada z orzechami	5 szt	
Czekolada mleczna	5 szt	
Rodzynki	500 g	
Figi suszone	250 g	
# 219 Kawa ziarnista	1 kg	\$ 17 00 + \$ 3 50
Herbata sypka	500 g	
Czekolada do picia	500 g	
Pieprz	200 g	
# 235 Czekolada z orzechami 100 g	10 szt	\$ 22 00 + \$ 3 50
Czekolada z bakaliami 100 g	10 szt	
Czekolada mleczna 100 g	5 szt	
# 425 Kawa ziarnista	3 kg	\$ 18 00 + \$ 3 50
# 426 Kawa ziarnista	2 kg	\$ 12 00 + \$ 3 50
# 827 Herbata sypka	2 kg	\$ 13 00 + \$ 3 50
# 851 Poledwica wędzona	1 kg	\$ 26 00 + \$ 3 50
Szynka wędzona	1 kg	
Szynka gotowana	1 kg	

ŚWIEŻE KWIATY NA RÓŻNE OKAZJE

Bukiet goździków 15 szt \$ 28 00
Doręczenie na dokładnie wyznaczoną datę dopłata \$ 5 00

PRZESYŁKA PIENIĘDZY

Do \$ 100 00 opłata \$ 11 00
za każde następne rozpoczęcie \$ 100 00 opłata \$ 5 00

Zlecenia prosimy przysyłać na nasz adres podając dokładny adres odbiorcy i nadawcy (wraz z nr telefonu) numer zamawianego zestawu oraz załączając czek lub Money Order płatny dla SAP International Trade Corp.

Adam Podgórecki jest jednym z najwybitniejszych polskich socjologów. W kraju zajmował się socjologią prawa i problemami patologii społecznej i jego prace w tej dziedzinie cieszą się światową sławą. Socjologię prawa i patologię wykładał również na Uniwersytecie Warszawskim na wydziale socjologii. Wśród pracowników naukowych i studentów cieszył się dużym uznaniem za wysoką fachowość i niezależność myślową. W latach 70-tych prowadził Instytut Resocjalizacji. Nowe badania i publikacje, a także bezkompromisowa postawa profesora były źle widziane przez władze.

W 1977 roku Instytut został zniszczony, a profesor Podgórecki zdecydował się na emigrację. Obecnie jest profesorem uniwersytetu Carlton w Ottawie.

Prof. Adam Podgórecki

BRUDNA WSPÓLNOTA C Z Y L I POLSKA W OCZACH SOCJOLOGA

Wykład wygłoszony przez Adama Podgóreckiego 13 kwietnia w SPK w Toronto - skroty i srodtytuły pochodzą od redakcji

WSTĘP

Przedstawię swój wykład w pięciu częściach. Wstęp, w którym będę krótko mówił o opracowaniu badań dotyczących całosciowej analizy społeczeństwa polskiego. W drugiej części chciałbym mówić o zależnościach, które istnieją między ideologią a strukturą społeczną, w trzeciej - chciałbym mówić o stylu życia inteligencji - czterech zasadniczych stylach życia Polaków i w końcu chciałbym przejść do antynomii, które moim zdaniem charakteryzują polskosc.

POTRZEBA SYNTEZY

Badan na temat całosciowej analizy społeczeństwa polskiego właściwie nie było. Będę się opierać na badaniach, które przeprowadził nasz instytut.

Wycinkowe oczywiście były i są badania, niektóre niezmiernie ciekawe. Badania takie jak badania dotyczące młodzieży, prestżu zawodowego, przestępczości, dotyczące czasów (to były jedne z pierwszych badań przeprowadzone po wojnie) postaw równościowych, migracji wzorów osobowościowych. Można by jeszcze wiele innych, cząstkowych, wycinkowych badań cytować. Natomiast nie było wysiłków, które by te badania częściowe, rozstrzelone usiłowały zestawiać w syntetyczną całość. Było kilka powodów. Jednym z powodów było to, że nauka w Polsce jest administracyjnie zarządzana. Są rozmaite plany. Wzłowe państwowe, uniwersyteckie i te plany właściwie poza jednym planem Szczepańskiego żadnych takich całosciowych badań nie podejmowały.

Poza tym marksizm również stłumił tendencję, żeby ujmować społeczeństwo jako całość dlatego, że marksizm rościł i rości sobie pretensje do tego, żeby sam być taką syntezą, która to zagadnienie wyczerpuje.

Jest taka książka, jedna książka Szczepańskiego, po angielsku zresztą, która podejmuje tę próbę w oparciu o cały szereg badań, które Szczepański w ramach Instytutu Filozofii i Socjologii Akademii Nauk usiłował prowadzić albo sam, albo przez innych. Otoż ta książka nie będę wchodził w szczegóły - moim zdaniem jest próbą nieudaną dlatego, że rządzi właściwie na dwóch stołkach.

Z jednej strony usiłuje nie mówić niczego co byłoby nieprawdą, a z drugiej strony mówi tylko półprawdy.

OD HISTORYKOW

Jeśli chodzi o społeczeństwo polskie jako całość to więcej się można nauczyć od historyków.

Takie ciekawe prace jak Łepkowskiego, Polaka, "Myśli o historii polskiej" to praca jest dostępna tutaj, bo została bez wiedzy autora w "Zeszytach Historycznych" nr 68 przedrukowana. Są również słabsze, moim zdaniem, bardziej szanowanego historyka Kielanow-

skiego, ale moim zdaniem te prace właściwie nie spełniają rygorów systematycznej syntezy całosciowej społeczeństwa polskiego.

Moja praca, która usiłowała coś na ten temat powiedzieć pt "The Polish Burial of Marxism Ideology" - jest praktycznie nieznaną (To taka broszurka - stosunkowo mała). To było tyle w charakterze wstępu o co chodzi w badaniach całosciowych nad społeczeństwem polskim i dlaczego takie badania nie zostały podejmowane. Nie jestem w stanie rozwinąć tego tematu więc tylko państwu wycinkowo pewne rzeczy przedstawiam.

IDEOLOGIA A STRUKTURA SPOŁECZNA

Teraz chciałbym przejść do jednego z głównych zasadniczych tematów mojego referatu to jest zależności pomiędzy ideologią a strukturą społeczną. Mnie się wydaje, że społeczeństwo polskie jest niesłychanie ciekawym przypadkiem, zresztą fascynowało wielu socjologów zagranicznych, to jest społeczeństwo, w którym ideologia została wprowadzona jako pewna zmienna, jako pewien element, który zmienia to społeczeństwo w całość. W każdym razie, po wojnie od 1945 roku, nowa ideologia wprowadzona traktowała społeczeństwo polskie jako swego rodzaju laboratorium, krolika badawczego, którego można było w laboratorium obserwować.

Wprowadzało się pewien element i można było widzieć jak społeczeństwo pod wpływem coraz to bardziej intensywnego wprowadzania tego elementu coraz to bardziej się zmienia.

Co rozmaite badania na ten temat mówią? Jedne z pierwszych badań na ten temat prowadzonych (te badania są stosunkowo mało znane dlatego, że bardziej znane są badania Nowaka na ten temat), ale odwołuję się do innych badań - Sarapaty. Te badania stwierdzały, że w Polsce można mówić nie tylko o zmianach pozycji społecznej na plus - według Sarapaty, czy lepiej zacytować bardziej znanego Nowaka. Według Nowaka 42 procent badanych osób uważa, że ich stanowiska są wyższe niż te, które zajmowali ich ojcowie. Z tym, że Sarapata mówi (to jest teza interesująca do dyskusji i wymagająca pewnego zbadania), że postęp społeczny to nie tyle jest zajmowanie pewnego stanowiska ile przejście pewnej drogi. Im większe przejście drogi tym większy postęp społeczny.

Druga cecha istotna i ta cecha była badana wielokrotnie to jest pozycja robotników wykwalifikowanych. Znowu się okazuje, że robotnicy wykwalifikowani są bardzo istotną siłą, jest ich stosunkowo dużo, ale są to ludzie myślący, co się wielokrotnie sprawdziło w okresie Solidarności. Solidarność była w gruncie rzeczy dziełem i inteligencji i robotników wykwalifikowanych, pewnego specyficznego sojuszu.

Trzecia cecha, znowu jest szereg badań na ten temat, to jest odpływ ludności wiejskiej do miast.

W tej chwili żyje w miastach więcej niż połowa ludności kraju. Uważa się, że jedna trzecia ludności miast to ludność chłopską, mówi się w jakimś stopniu o schłapieniu miast ()

To przesunięcie znacznej masy ludności chłopskiej do miast nie tylko spowodowało przemieszczenie wewnętrznej struktury miast. Ale właśnie wprowadziło do miast dodatkowo elementy "brudnej wspólnoty" tej "siuchty polskiej".

Również badania pokazują, że rozmaite przesunięcia, które się dokonują doprowadziły do zmniejszenia różnych dystansów społecznych. Zdarza się więc, że inteligent prawdziwy pracuje razem z inteligentem z pierwszego pokolenia lub osobą, która wcale do inteligencji nie należy. Ale badania pokazują, że aczkolwiek jest to przemieszczenie społeczne, to nie ma przemieszczenia towarzyskiego. Jak przebadac kto się z kims towarzysko znosi, to tutaj jakiegos całkowania nie ma.

ROZROST NOMENKLATURY

Inny problem, to jest problem polityczny i socjologiczny bezpośrednio mniej interesujący to jest rakowaty rozrost nomenklatury. Dla przypomnienia - nomenklatura to są wysokie stanowiska zajmowane w kraju na zasadzie pewnej nominacji, na zasadzie pewnej szczegółowej analizy politycznej i genezy osobowościowej osobnika, o którego chodzi. Ta nomenklatura się rozrasta i ma coraz więcej do powiedzenia. Kilka dni temu ukazał się ciekawy w "Życiu Warszawy" wywiad Tymowskiego - ekonomisty i socjologa, gdzie on w dość śmiały sposób tę nomenklaturę nie po imieniu, ale bezpośrednio atakuje. Jak długo będą miały miejsce rządy nomenklatury tak długo będzie źle w kraju.

MINIMUM SPOŁECZNE

W końcu ten Tymowski, o którym wspominałem, zdążył do tego, że zmiennym szczęściem zresztą, by zwrócić uwagę na zjawisko jakie on określał w Polsce - minimum społeczne. To jest pewna nowina w Polsce choć to nie jest nowina na świecie. Wedle jego badań podaje cyfry - nieprecyzyjnie można powiedzieć, że w Polsce żyje ok. 30 procent ludzi poniżej minimum społecznego.

Jeżeli mówimy o strukturze społeczeństwa w kraju to mamy do czynienia z taką piramidą, która ma charakter tryptyku - jest podzielona na takie 3 płaszczyzny. Na gorze mamy stosunkowo małą warstwę - taki krotki czubek - aparatczykow partyjnych (to może nie jest ściśle, to co po angielsku określałoby się jako "operators") potem mamy masę społeczeństwo, a poniżej tych co żyją na poziomie i poniżej minimum społecznego.

DRUGIE ŻYCIE

Inna sprawa, którą podkreślał Szczepański w całosciowych próbach zestawiania badań, które były prowadzone pod jego kierunkiem, to jest cecha zahamowania procesów żywiołowych, spontanicznych i narastania procesów planowania i kierowania. Ale równocześnie mówi się o tym mało, przy zwiększeniu wagi tych procesów planowania narasta coś, co można by nazwać "drugim życiem", "drugim przystosowaniem" (Jest wiele nazw konkurencyjnych dla określenia tego zjawiska).

Stąd jakies wspólne procesy żywiołowe, które nie są widoczne, które jednak wprowadzają korozję do tych procesów sterowanych z góry.

ŻYCIE NA NIBY

W Polsce mamy do czynienia ze zjawiskiem życia "na niby" () W czasie okupacji żyło się "na niby". Wiedziało się, że czas jest ograniczony, że Niemcy przegrają wojnę, że żyło się z chwili na chwilę. Styl życia po wojnie, mimo rozmaitych "małych" czy większych stabilizacji w niektórych środowiskach się dalej utrzymywał. Utrzymywał się również dlatego, że społeczeństwo nie potrafiło wyłonić z siebie jakiegos warstwy średniej. W pewnym stopniu funkcję warstwy średniej pełnili w Polsce Żydzi. Po zlikwidowaniu, że użyję tego bardzo brzydkiego terminu, w czasie wojny tej grupy ludności, nastąpiła pewna pustka. W to miejsce weszli rozmaici szabrownicy ludzkie różnych proveniencji, którzy przyczyniali się do tego, że utrzymywała się atmosfera życia na niby. Rozmaite kryzysy, o których mówiłem wzmacniały ten stan "życia na niby". To wszystko w jakimś stopniu charakteryzuje i samą strukturę społeczną i stany świadomości z tą strukturą związane.

NORMALKA

Chciałbym jeszcze podkreślić to, jak pamiętamy wszyscy dobrze, w Polsce miał miejsce cały szereg kryzysów. Wspomnę o kryzysach w latach 56, 68, 70, 76, 80, 81. Wszystkie te kryzysy prowadziły do tego, że trzeba było znaleźć pewną strategię wyjścia z nich. Potem okazało się, że te strategie wyjścia z kryzysu stają się normalną polityką społeczną. I to, co się czasem w Polsce mówi "normalka", to jest jedno ze znaczeń tego, że prowadzi się pewną działalność, która ma na celu doprowadzenie do wyjścia z kryzysu, ale traktuje się ją jako właściwą politykę społeczną.

Właściwie zatracam się perspektywę, to co ma być właściwym wyjściem z trudnej sytuacji, staje się działaniem normalnym.

Dokonczenie
w następnym numerze

ZAWIADOMIENIE

WALNE ZEBRANIE
POLISH-CANADIAN ACTION
GROUP — GRUPY SOLIDAR-
NOSC I NIEPODLEGŁOSC
ODBEDZIE SIĘ W NIEDZIELĘ
28 KWIETNIA O GODZ. 10.00
RANO W GORNEJ SALI SPK
KOŁO Nr 20 PRZY 206 BEVERLEY
STR. W TORONTO
REJESTRACJA OD 9.00
SERDECZNIE ZAPRASZAMY
SYMPATYKÓW I PRZYJACIOŁ
ZARZĄD

CZYTANE MIĘDZY WIERSZAMI

Ilość wynalazków spadła w PRL w ciągu 2 lat, jak ubolewa "Id", o 28%. Jest to zdaniem tego tygodnika świadectwo spadku aktywności środowiska naukowo-technicznego. Wynalazki bądź ulepszenia, zwane "racjonalizacją" robią jednak nie tylko naukowcy, lecz i całkiem zwykli pracownicy przedsiębiorstw bądź instytucji technicznych i gospodarczych. Jest to wynalazczosć pracownicza, ponieważ wynalazki bądź ulepszenia "mieszczą się w profilu produkcyjnym" przedsiębiorstwa zatrudniającego wynalazcę. Jeśli jednak np. słusarz z zakładu metalurgicznego wymyśli coś, co jest przydatne w przemyśle drzewnym, jego wynalazek do pracowniczych nie należy. Ot, taki talmudyczny podział, jak się jednak dalej okaże, nie bez praktycznych konsekwencji.

Wynalazczosć pracownicza winna kwitnąć pod troskliwymi skrzydłami klubów techniki i racjonalizacji, które nie tak jeszcze dawno polecano organizować w każdym, nawet całkiem skromniutkim zakładzie, obługując do opracowywania planów, prezentowania efektów działalności itp. W pewnym okresie zetknęłam się z drogą przez mękę kilku podopiecznych takich klubów, m.in. dość wiekowego już emeryta, który wynalazł bardzo potrzebny w magazynach mechanizm, eliminujący wysiłek fizyczny przy mierzeniu ciężkich bel materiałów. Pomysłem ex-pracownika pewnej hurtowni (był to typowy wynalazek pracowniczego) zainteresowały się "naukowo" co dwie az politechniki, uparte dziadek wydawał ostatnie emeryckie grosze na podroże do NRD i zakupywanie tam rozmaitych oporników, srubek itp. cudów techniki niedostępnych w Polsce, montował mechanizm własnoręcznie w ubogim lokalu klubu techniki skromnej hurtowni - aż umarł, nie doczekawszy się urzędowego "placet" dla swego wynalazku. Inny racjonalizator, który wynalazł przyrząd do mechanicznego obierania jabłek, rzecz z pozoru głupawą, ale jakże przydatną w małych przetwornicach owoców i w wielkich restauracjach, prezentował swój pomysł "na forum ogólnopolskim" - i też z tego naci. Jednakże wynalazek, o którym za chwilę będzie mowa, mógł przynieść zyski, i to nie przedsiębiorstwu, w złotówkach, ale w dolarach, państwu. I też. Ale oddajmy głos Polityce, a raczej jej dodatkowi "Eksport-Import".

"Zaczęło się tak, Pani X (nazwisko zastrzeżone absolutnie do wiadomości redakcji), tak jak i jej męża, czepiały się różne przewlekłe choroby gardła. Chorobskie sprawy, że pani X umęczona ciągłymi peregrinacjami na zabiegi i inhalacje, wynalazła "sposób rozpylania cieczy oraz urządzenie do rozpylania cieczy zwłaszcza do indywidualnych inhalacji leczniczych".

Główne zastosowanie wynalazku określiła w miniaturowych inhalatorach dyszowych o działaniu ciągłym do użytku osobistego, w miniaturowych urządzeniach rozpylających, miniaturowych urządzeniach nawilżająco-kosmetycznych, ewentualnie leczniczych, urządzeniach nawilżająco-klimatyzacyjnych oraz jako usprawnienie dotychczasowych urządzeń rozpylających ciecz szeroko stosowanych w technice. Na dodatek urządzenie pani X było tanie w produkcji z powszechnie dostępnych materiałów i dziecinnie proste w obsłudze. Poza tym właśnie miniaturowe inhalatory dyszowe okazały się rewelacją.

Po prostu na rynkach światowych nic takiego nie ma. Żeby sukces był pełen, wynalazek zgłoszono 8 grudnia 1982 r. w Urzędzie Patentowym PRL. W marcu 1983 r. pani X usiłuje zainteresować swoim dziełem Osrodek Postępu Technicznego w Katowicach. Bez skutku. Nie zrażając się pierwszym niepowodzeniem, wymyśliła sobie, że trzeba zrobić wszystko, by opatentować wynalazek oraz sprzedać prawa do niego za granicą.

W maju 1983 r. zgłasza się do Przedsiębiorstwa Handlu Zagranicznego "PolSERVICE" jako jedynej w Polsce jednostki handlu zagranicznego prawnie zobowiązanej do wykonywania czynności związanych z ochroną polskich wynalazków za granicą. Zostaje przyjęta na korytarzu. Oferuje swoje dzieło, tłumaczy, nalega. Chodzi jej o tzw. pierwszeństwo konwencyjne uzyskiwane poprzez zgłoszenie wynalazku w zagranicznych urzędach patentowych przed upływem roku od chwili rejestracji go w Polsce.

1 czerwca 1983 r. "PolSERVICE" rączy ją odpowiedzią dokładnie tej treści: "Przedsiębiorstwo nasze nie podejmuje się zgłaszania wyżej wymienionego wynalazku za granicą na własny koszt. Wniosek może być rozpatrzony po przedłożeniu stanowiska Obywatelki w sprawie możliwości finansowych pokrywania w dewizach kosztów związanych ze zgłoszeniem wynalazków do opatentowania za granicą, prowadzeniem postępowania patentowego i utrzymywaniem ochrony patentowej oraz w złotówkach za czynności rzeczników patentowych. Pokrywanie wydatków dewizowych związanych z ochroną wynalazku niepracowniczego za granicą obciąża zleceniodawcę" - wiotkuje mu ministerstwo handlu zagranicznego, dokąd pani X też pisała. I podano te koszty: dolarów USA 12,4 tys., rubli, marek i koron, też sumy astronomiczne jak na kieszeń nauczycielki fizyki. Co, fanaberie, muszą kosztować. Co ma wspólnego szkolna fizyka z inhalacjami i komu to w głowie wynalazek "niepracowniczy"? Uparta niewiasta nie chciała jednak ustąpić, kolatała

do różnych bogów Posteoru - przedsiębiorstwa mającego się zajmować wdrażaniem postępu technicznego, Varimexu - przedsiębiorstwa eksportującego sprzęt medyczny - żeby usłyszeć jednobrzmiącą odpowiedź: "monopolistą mogący zapewnić ochronę patentową wynalazku i jego sprzedaż za granicę jest PolSERVICE, bez niego nic zrobić się nie da".

Pani X szturmowała z kolei firmy polonijne, gotowe podjąć produkcję wynalazonego przez nią urządzenia. Lecz na ochronę patentową wynalazku za granicą po prostu była za biedna.

Niczymo, które żywo zainteresowane, zwracały się do PolSERVICE'u, no ale Dział Eksportu Osiągnęło Naukowo-Technicznych (tak pięknie nazywa się komórka, której pracownikom "trzeba tłumaczyć, dlaczego skróty opisu wynalazku ma tylko 120 słów i pisany być musi w trybie bezosobowym i co można ujawniać, a czego nie firmom zagranicznym w czasie pertraktacji") bez pobrania od p. X niewyobrażalnych dla niej sum w walutach wymienialnych i niewymienialnych nic robić się nie kwapił.

Bynajmniej nie mam zamiaru, tak jak to zrobiła Polityka, wymieniać z nazwiska nieszczęsnego urzędnika w randze naczelnika wydziału, który wynalazek p. X, a raczej dewizowe zyski z niego, utrupił. Bo 8 grudnia 1983 minął termin uzyskania pierwszeństwa konwencyjnego na patent. Urząd Patentowy PRL zgodnie z przepisami ujawnił główny opis wynalazku. I po herbacie, jak się to popularnie mówi. Nie mam zaś zamiaru szermować nazwiskiem

"winowajcy" dlatego właśnie, by nie sprawić wrażeń, że to on jest głównym winowajcą. Coż, on tylko urzędował, trzymając się przepisów, które wymyśliłi inni genialni ekonomiści. Nie znający prostej kupieckiej zasady: chcąc zarobić 100, musisz najpierw zainwestować 20, a jak pozahajesz, masz 0, natomiast kierujący się kramikarską - ciągnij z frajera ile się da, tyle ze czasem frajer, jak pani X, bogaty jest wyłącznie w szare komórki mózgowe. I na inhalatorach jej pomysłu PRL dewiz tak cennych w dzień i w nocy, a już szczególnie w czasie kryzysu, nie zarobi. Niewielka to pociecha, że zuchwała autorka wynalazku niepracowniczego też nie, ani centa.

Artykuł w Polityce zatytułowany jest "Zbędne wychylenie". "A w ogóle pani X jest od uczenia fizyki, a nie od jakichś tam wynalazków i to niepracowniczych. Po prostu każdy musi znaleźć swoje miejsce w szyku. Wychylenia są zbędne" - pisze jego autorka. Jakież to eleganckie powiedzenie, że biała temu, kto nie jest jedynie anonimową, bliźniaczo upodobioną do innych molekułą "mas pracujących".

A pani X, zwykła nauczycielka fizyki, zrobiła jeszcze kilka wartościowych wynalazków, których oczywiście po doświadczeniach z inhalatorem opatentowywać już nie myśli.

Zwykła nauczycielka fizyki, i to w dodatku ze szkoły podstawowej. Coż więc dziwnego, że w powołanym do kontaktów z wielkim światem PolSERVICE rozmawiano z nią tylko na korytarzu.

KAROLINA JANKOWSKA

YURI SHYMKO

PROGRESIVE-CONSERVATIVE

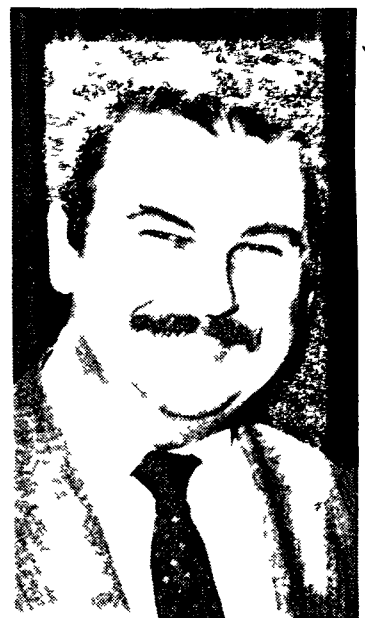
HIGH PARK -
SWANSEA

2 MAJA ODDAJ PONOWNIE SWÓJ GŁOS NA
KANDYDATA PARTII POSTĘPOWO-KONSERWATYWNEJ

YURI (JERZY) SHYMKO

NASZ NAJLEPSZY REPREZENTANT W PARLAMENCIE ONTARIO

- Ofiarny w rozwiązywaniu naszych problemów emigracyjnych (łączenia rodzin), socjalnych, zdrowotnych, bezrobocia
- Dzięki Jego staraniom społeczność polonijna uzyskała od rządu Ontario pomoc finansową na sumę ponad 1 250 000 dol.
- Jest przeciwny przerywaniu ciąży oraz zdecydowanie popiera finansowanie przez rząd szkół katolickich
- Bezkompromisowy w walce o prawa człowieka i prawa narodowe Polaków
- Wypróbowany przyjaciel „Solidarności”
- Dzięki Jego inicjatywie Parlament Ontario (jako pierwszy na świecie) podjął uchwałę o święcie narodowym Ontario w każdą rocznicę odzyskania niepodległości przez Rzeczpospolitą w dniu 11 listopada

SHYMKO, Yuri

Progressive Conservative

X

DRODZY POLSCY PRZYJACIELE DZIELNICY HIGH PARK - SWANSEA!
Pomóżcie Jerzemu Shymko w jego kampanii wyborczej (rozdawanie ulotek etc.) Głosujcie na niego. Jeżeli jest to niemożliwe 2 maja można głosować 22, 23, 24, 26 lub 30 kwietnia w lokalu wyborczym przy **1709 BLOOR ST. WEST**.
Dalszych informacji udziela Biuro Kampanii Wyborczej Yuri Shymko
2323 BLOOR ST. WEST, TEL. 767-3718

Spiegel Prezydent Reagan oświadczył niedawno, że chce urzeczywistnić swoje plany dotyczące przestrzeni kosmicznej. To musi dla Was być powodem do radości.
Kokoszyn Myśli Pan to poważnie?

Spiegel Tak, przecież z Waszych badań na temat amerykańskich planów kosmicznych wynika, że taki parasol ochronny przed rakietami będzie kosztował 200 miliardów dolarów, będzie zatem drogi i bardzo obciążał gospodarkę Waszego przeciwnika ideologicznego.
Kokoszyn Nigdy nie twierdziliśmy, że nam będzie lepiej, jeżeli drugiej stronie będzie gorzej. Twierdzimy tylko, że te olbrzymie wydatki będą pokryte przez amerykański naród, przez lud pracujący. A to już nie jest dla nas powód do radości.

Spiegel Takie względy dla przeciwnika ideologicznego są wzruszające.
Kokoszyn rozesmiał się

Spiegel Czy to jest proletariacki internationalizm?

Kokoszyn Właśnie. Ale musi Pan rozdzielić ideologię od zbrojenia. Nigdy nie było naszym celem aby USA zbankrutowało na skutek nadmiernych zbrojeń.

Arbatow Musi Pan zrozumieć, że my nie jesteśmy za tym aby świat kapitalistyczny ogarnął jakiś gigantyczny kryzys. W czasie takiego kryzysu będą najpierw cierpieć robotnicy, a rozkręcenie spirali zbrojeń obciążą przede wszystkim podatników.

Spiegel Czy jest możliwe aby Związek Sowiecki mógł taki wysiłek przetrzymać?

Kokoszyn Jesteśmy przeciwni jakiegokolwiek obciążeniu gospodarki wydatkami na zbrojenia, dlatego też proponujemy kontrolę zbrojeń, która spowoduje obniżenie wydatków na ten cel. Mniej zbrojeń większe możliwości rozwoju socjalizmu w naszym kraju.

Spiegel W USA chcieliby niektórzy coś przeciwnego osiągnąć.

Kokoszyn Oczywiście, wiemy o tym, że USA poprzez wysiłek zbrojeń chce nas ekonomicznie osłabić. USA nie uda się jednak osiągnąć celu i zniszczyć nasz kraj. Nasz system polityczny i ekonomiczny pozwala na efektywniejsze i racjonalniejsze rozdzielanie środków, nie jesteśmy także zainteresowani dochodami z przemysłu zbrojeniowego.

Spiegel Wierzy Pan, że taki system zbrojenia przestrzeni kosmicznej, jaki zaproponował Reagan, może kiedykolwiek funkcjonować?

Wasyljew W naszych opracowaniach doszliśmy do wniosku, że 100% ochrony przed atakującymi raketami nigdy nie będzie. Lecz same próby, nawet z niedoskonałymi funkcjonującymi systemem ochrony, będą rozkręcały wysiłek zbrojeń. Naszym zdaniem, pokonanie zaplanowanego przez USA systemu obrony kosmicznej, jest taniej niż sam system.

Spiegel Edward Teller, jeden z głównych inicjatorów Reagana wojen gwiazdnych, twierdzi właśnie coś przeciwnego. Uważa on, że parasol ochronny jest tanszy niż środki mogące go naruszyć.

Wasyljew Co jest tansze, wynoszenie na orbitę stacji bojowych czy naprowadzenie na kurs chmury odłamków, których kolizja zniszczy te delikatne urządzenia. W pierwszym przypadku chodzi o miliardy, w drugim o miliony.

Spiegel Tylko 1 do 2% amerykańskiego budżetu na zbrojenia musiałaby Moskwa wydać aby pokonać taki parasol ochronny i przestrzeń kosmiczną zamienić w kupę zelaństwa. Dlaczego, wobec tego, Wasz rząd robi tyle hałasu dookoła broni, która nie jest zbyt groźna?

Kokoszyn Nasze troski są natury politycznej i strategicznej. Jeżeli oceniamy przygotowania militarne drugiej strony, to zdajemy sobie sprawę, że nawet tylko częściowo funkcjonujący system zagraża nam tak samo jak działający stu procentowo. Nieprzepuszczalna osłona zabezpieczająca może służyć tylko do odparcia pierwszego ataku. Działający częściowo system antyrakietowy jest zdolny udaremnić uderzenie przeciwnika tylko wtedy kiedy jest w pierwszym uderzeniu zdziśniętą.

Spiegel Co oznacza wobec tego w Pana oczach strategia USA?

Kokoszyn Pod osłoną takiego parasola ochronnego, istnieją dla amerykańskich strategów bodźce, nawet na odrazenie się ataku nuklearnego. Brzmi to paradoksalnie ale w obrębie strategii jest wiele paradoksów. Stabilizacja strategiczna została naruszona i to jest właśnie głównym powodem naszych trosk a nie pytanie w jakim stopniu działają tego rodzaju broni.

Spiegel Reagan jednak zapewnił że chce obecnie działającą podstawę strategii obustronne gwarancje zniszczenia za pomocą swojej obrony kosmicznej, doprowadzić do "obustronnych gwarancji bezpieczeństwa". Nie uważa Pan, że jest to kuszący plan?

Kokoszyn Związek Sowiecki uważa, że w dzisiejszej sytuacji lepszą drogą jest demonstrowanie obecnych broni strategicznych. Od tego należy niezwłocznie rozpocząć. Administracja USA rozbudowuje jednak arsenały swojej broni atakującej i w ten sposób otwiera nową rundę zbrojeń na świecie. Waszyngton sam przyznaje, że nie idzie tylko o nowe odkrycia lecz, że system ten może stać się kiedyś rzeczywistością.

Spiegel Pozostaje jeszcze dużo czasu, to musi Was uspakajac.

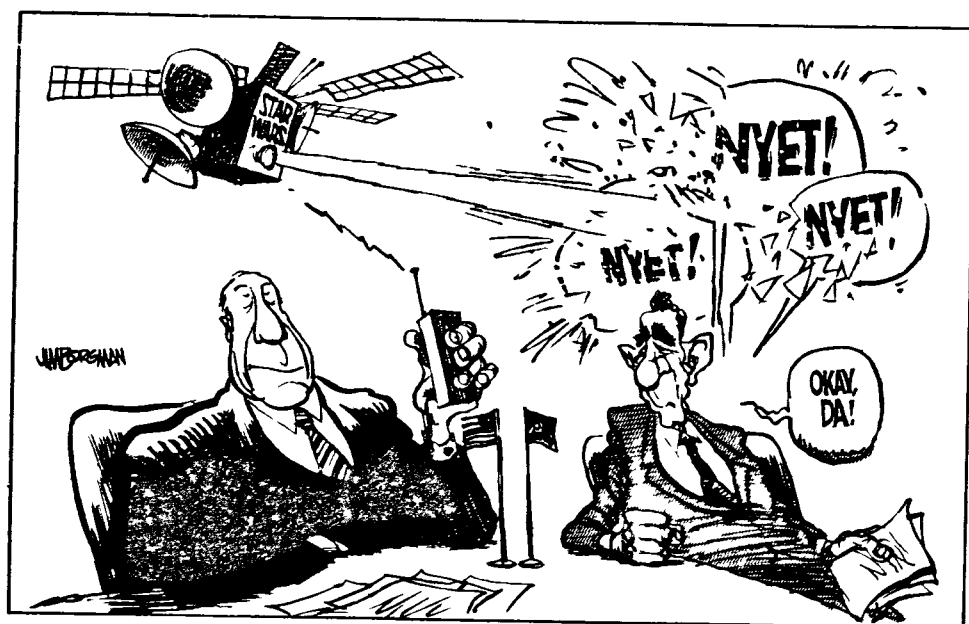
Kokoszyn Nie, to przecież oznacza, że groźba wzajemnego zniszczenia może trwać jeszcze tysiące lat. W przyszłych dziesięcioleciach, w których Ameryka będzie budowała swój system obronny, my mamy ograniczać broni atomową bo to będzie przynosiło oszczędności i prowadziło do stabilizacji.

Arbatow W gruncie rzeczy kosmiczna idea Waszyngtonu jest niczym innym jak próbą kompleksowego pokonania programu poli-

'Inspekcje są możliwe

także

Sowieccy naukowcy A.Kokoszkin, A.Arbatow militaryzacji przestrzeni kosmicznej.

tycznego, środkami nowej broni technicznej.

Znajdujemy się w strategicznym wysiłku zbrojeń, w klimacie braku wzajemnego zaufania i w niestabilnej politycznej sytuacji światowej. Te trzy problemy zostają zastrzeżone przez propozycję administracji USA która nazywa się "więcej zbrojeń".

Spiegel Trudno jest pojąć dlaczego mówi się o rozkręceniu wysiłku zbrojeń jeżeli przeciwsrodki amerykańskiego programu dotyczącego przestrzeni kosmicznej są takie tanie.

Wasyljew Dla jednych będzie naturalnym próbą budowy środków obronnych, następnie środków przeciwsrodków, a następnie szukanie rozwiązań nowych przeciw, przeciw środkom. To jest rozkręcanie spirali. Dla innych będzie równoległe rozwijanie nowych systemów broni, ewentualnie ulepszenie dotychczasowych jak rakiety samosterujące, dla których projektowany przez Waszyngton parasol ochronny nie jest żadnym zabezpieczeniem. W ten sposób we wszystkich dziedzinach będzie wysiłek zbrojeń rozkręcany.

Spiegel lecz także system walki ekonomicznej. Teller liczy, że gwałtowny wysiłek zbrojeń będzie oddziaływał na cywilne gałęzie przemysłu. Jego zdaniem proponowane 26 miliardów dolarów przeznaczane

na rozwój zbrojenia kosmosu można przeznaczyć na rozwój cywilnych gałęzi przemysłu. Nie będziecie się obawiać, że już obecnie zacofanie technologiczne Związku Sowieckiego w stosunku do Zachodu jeszcze się powiększy?

Kokoszyn Co dotyczy oddziaływania na produkcję cywilną, chciałbym powiedzieć, że większość ekspertów USA ma odmienne zdanie. 25 do 30 lat temu nadzieje Tellera, pod niektórymi względami, mogły być brane pod uwagę, ale dzisiaj olbrzymie nakłady na projekty militarne oddalają obawy o rozwój cywilnego sektora produkcji. Co do drugiej części Pańskiego pytania muszę powiedzieć, że nadzieje na "technologiczne zacofanie" Związku Sowieckiego jest od dawna samooszukiwaniem się Zachodu i tak samo jest teraz.

Arbatow Prawdopodobnie Teller już wtedy chciał wyjaśnić politykom i podatnikom, że nie muszą się obawiać o te wydane w ciągu 5 lat 26 miliardów dolarów, pieniądze te wpłyną z powrotem do kasy.

Spiegel Związek Sowiecki nie zawsze uważał obronę antyrakietową za największe zło. W 1967 r. ówczesny premier Kosygin "myślał, że system defensywny broni rakietowej, który ma chronić przed atakiem nie jest powodem do wysiłku zbrojeń. Być może, że system antyrakietowy jest droższy od systemu ofensywnego, lecz jego za-

Wywiad dla Spiegla
przeprowadzony w Moskwie

i miejscu”

i A. Wasyljew na temat

Kokoszyn, Arbatow, Wasyljew w rozmowie z dziennikarzami Spiegla
Sowiecka rakietowa przeciwrakietowa
stacja radarowa

daniem nie jest zabijanie ludzi, lecz ratowanie życia ludzkiego” To może równie dobrze pochodzić od Reagana

Arbatow Cytatem sprzed 20 lat nie można dzisiaj argumentować. To odnosi się także do równie starego twierdzenia amerykańskich wojskowych, że sowieckie rakiety obronne są głównym niebezpieczeństwem dla USA

Spiegel Ten sam zarzut podnosicie dzisiaj w związku z planami kosmicznymi USA

Arbatow Kiedy Kosygin czynił swoje uwagi nie było jakichkolwiek rozmów na temat obrony przeciwrakietowej, a także żadnych układów o ograniczeniu zbrojen strategicznych. Dzisiaj wygląda to inaczej. I ta zmieniła sytuacja została przez amerykański system zbrojenia kosmosu zastrzeżona. Więcej, niesie ona ryzyko zagrożenia wojną atomową nie tylko nam, lecz całemu światu. Dopiero w drugiej kolejności sytuują się nasze troski z powodu technicznych i ekonomicznych następstw planów USA

Spiegel Zarówno polityczny, wojskowy i technologiczny rozwój nie stoi w miejscu. Czy w obliczu tych nieustających zmian, nie jest to także dla Was interesująca droga wyjścia? Prezydent Reagan chce przeciw w przyszłości wiedzą o kosmosie podzielić się nawet ze Związkiem Sowieckim

Arbatow Wątpię bardzo aby Amerykanie naprawdę chcieli się podzielić swoimi badaniami, jeżeli dzisiaj swoją wiedzę o stosunkowo prostych osiągnięciach jak np. lotyska kulkowe traktują w stosunkach z nami jako tajemnice

Spiegel Według zdania Waszego rządu pierwszym celem amerykańskiego zbrojenia kosmosu jest atak nuklearny. Czy wiadomości te pochodzą z amerykańskich źródeł?

Kokoszyn Jest oczywiste, że USA swoich tajnych planów strategicznych nie wyłożyły na stole. Jeżeli się jednak powiąże zbrojenia przestrzeni kosmicznej z planem rozwoju badań strategicznej broni atomowej z uwagami jakie na początku tego roku czynili przedstawiciele rządu, a nawet minister obrony, którzy zupełnie otwarcie mówili o tym, w jaki sposób można wygrać wojnę atomową, zachodzi wtedy podejrzenie, że z pomocą uzbrojenia kosmosu, może nastąpić pierwsze uderzenie. Do tego dochodzą jeszcze inne możliwości, w których może być użyte zbrojenie kosmosu, np. jako środek wymuszania

Spiegel Jak to?

Arbatow Wielu fachowców zgadza się z tym, że gromadzenie coraz większych zasobów broni jądrowej jest absurdem. Już dzisiaj leży 50 000 głowic nuklearnych w arsenałach. To nie leży już w żadnym stosunku do liczby celów w naszych krajach, a nawet na świecie. Programy amerykańskie do końca tego stulecia są dosyć przejrzyste. Po tym wcale nie jest przewidziany demontaż broni strategicznej. Dlatego istnieje nasza podejrzliwość co do wszystkich oświadczeń, że zbrojenie kosmosu służy obronie

Spiegel Związek Sowiecki zrezygnował z użycia broni atomowej jako środka pierwszego uderzenia. W Panskich pracach jest nawet napisane, że w związku z tym wojska sowieckie będą inaczej szkolone, a także przegrupowane. Co Pan miał na myśli?

Kokoszyn Zobowiązanie nieużywania broni atomowej jako środka pierwszego natarcia, ma nie tylko polityczne znaczenie, ale wpływa także na zmianę codziennego szkolenia naszej armii

Spiegel I w jaki sposób ono się zmieniło?

Arbatow Nasz minister obrony wyraźnie powiedział w lutym 1982 r. W szkoleniu naszych sił zbrojnych zostanie położony większy nacisk na to, że w razie jakichś nieporozumień, nie rozpoczyna się one atakiem atomowym. Dlatego też szkolenie prowadzi się w innej skali, została także zastrzeżona kontrola aby jakies niedozwolone zastosowanie broni atomowej zarówno taktycznie jak i strategicznie udaremnić

Spiegel Zwracacie się przeciwko amerykańskiej obronie w kosmosie. Jednocześnie od końca lat 60 Związek Sowiecki utrzymuje wokół Moskwy system obrony przeciwrakietowej, który obecnie został nawet zmodernizowany. Czy Moskwa posiada na tym odcinku monopol?

Kokoszyn To, co Związek Sowiecki posiada, odpowiada układom z 1972 r. i protokołom dodatkowym. Wtedy podeszliśmy do ograniczenia broni jądrowej bardzo realistycznie. Nasze wystąpienia przeciwko szeroko zakrojonej zakładaniu obrony przeciwrakietowej nie stają z tym w sprzeczności

Spiegel Moskwa krzyczy z oburzenia, że Waszyngton planuje system obronny, którym Wy już dysponujecie. Prosimy o skomentowanie tej sprzeczności

Kokoszyn W USA rozpoczyna się teraz nowy krok do przodu. My mamy tylko bardzo ograniczony kompleks rakiet obronnych. Przy tym chodzi o część tego z 1960 r. Także Amerykanie dysponują wieloma elementami takiego systemu. Według naszego rozeznania, rakiety te mogą bardzo szybko zostać zaktywizowane. Wiemy także, że w USA nie tylko są prowadzone nowe badania, lecz także testowanie nowej broni. W związku z czym, oświadczenie, że Związek Sowiecki jest aktywniejszy aniżeli USA są bezpodstawne

Wasyljew Od czasu zawarcia układu w 1972 r. na udoskonalanie swojej broni rakietowej Stany Zjednoczone wydały już miliardy dolarów. Także armia ma swoje własne programy, co potwierdzają sami Amerykanie

Spiegel Stany Zjednoczone przygotowują swoje plany dotyczące przestrzeni kosmicznej w odpowiedzi na naruszenie przez Moskwę istniejących układów. Wymienia się olbrzymi system radarowy w rejonie Krasnojarska i nowe rakiety lotnicze, które także mogą zostać przetestowane na rakietach obronnych. Poza tym Moskwa prowadzi szerokie badania laserowe, które także mogą być użyte do wojen gwiazdnych. Dokładnie te same obawy, które istnieją tutaj, istnieją także w Waszyngtonie

Kokoszyn Zdumiewa mnie stale, że znacząca część Zachodu nie przejrziała jeszcze podstępny amerykański. Jak często już orędownicy nowego wysścigu zbrojenia mówili o nowych sowieckich bombach i wyprzedzeniu rakietowym. Jestem przekonany, że odnosi się to także do rzekomego naruszania, przez Związek Sowiecki, istniejących układów

Spiegel Prosimy o dowody

Kokoszyn Mówi się, że wyprzedzamy USA w obronnym systemie rakietowym. Te przypuszczenia mają taki sam charakter jak poprzednie kampanie. Obrzuca się ludzi fałszywymi informacjami. Jestem przekonany, że za kilka lat wysocy urzędnicy Pentagonu, wysocy wojskowi, będą pisać w swoich pamiętnikach, że "na początku lat 80 możliwości Związku Sowieckiego były przesadzone"

Spiegel Bezwzględnie niebezpieczeństwo jest mniejsze, że tutaj w Związku Sowieckim, wspomnienia zostaną opublikowane, a dowody zostały przez Amerykanów wysłane z palca. Co jest z tym radarem w rejonie Krasnojarska?

Kokoszyn Związek Sowiecki czyni wszystko, żeby swoją gotowość obronną wzmocnić. Nigdy przy tym nie narusza swoich zobowiązań. Na marginesie chciałem zwrócić uwagę, że przy amerykańskiej aktywności, nie mówi się nic na temat istniejących układów. Dalej Amerykanie testują rakiety balistyczne jako rakiety obronne itd

Spiegel A to przy okazji zapytamy Amerykanów. Od Was chcielibyśmy się dowiedzieć, do czego służy radar w rejonie Krasnojarska?

Kokoszyn Nowoczesna technika radarowa ma zastosowanie wielofunkcyjne, ma charakter zarówno cywilny jak i wojskowy. Ci w USA, którzy chcą pogrzebać dotychczasowe umowy, próbują zawsze przeciwstawić naszą aktywność

Arbatow Wasze pytania sprawiają czasami wrażenie, że dyskusja jest prowadzona z różnych pozycji. To daje się łatwo wytłumaczyć tym, że Amerykanie stale zmieniają swoją argumentację. Oni chcą swój program dotyczący przestrzeni kosmicznej przeformować we wszelką cenę, dlatego też zmieniają swoje uzasadnienia w zależności od sytuacji. Na przykład na początku owego parasol ochronny miał służyć całemu narodowi, obecnie twierdzi się, że jest tylko przeciwko rakietom międzykontynentalnym oraz ma ochraniać ważne obiekty wojskowe. To znaczy, że ochrona ludności nie jest brana pod uwagę

Spiegel Czy amerykańska propozycja obrony Europy przez owego parasol jest także taktiką wprowadzenia w błąd

Wasyljew Tak. Według amerykańskich propozycji skuteczność systemu rakietowego zależy od tego, jak długo rakietą manewrująca jest w zakresie działania rakiety obronnej. Rakietę średniego zasięgu w Europie osiągną

Spiegel Jak sowieckie SS-20

Wasyljew Są jednak dużo krótsze niż rakiety międzykontynentalne. Już dlatego nie może Europa być tak dobrze chroniona przez parasol w przestrzeni kosmicznej. Naprawdę Europa zostanie ochroniona wtedy, kiedy na jej terenie nie będzie broni atomowej. O co stale występuje Związek Sowiecki

Spiegel I rozmieszcza na wszelki wypadek swoje rakiet atomowe wycelowane na Europę. Wrocmy jednak z powrotem do wojen gwiazdnych. Wojna gwiazd jest na razie melodią przyszłości. W którym punkcie badań, Związek Sowiecki uzna, że staje się to dla niego niebezpieczne?

Kokoszyn Są pewne elementy w rakietach defensywnych w kosmosie, które mogą BYĆ GROZNE NIE TYLKO W PRZYSZŁOŚCI. Tego nie można przeczyć. Według zdania niektórych strategów już na bazie istniejącej technologii, można to urzeczywistnić w najbliższej przyszłości. Twierdzenie USA, że badanie jest nakierowane na daleką przyszłość, jest także wprowadzeniem w błąd

Spiegel Uważacie, że już same badania naruszają istniejące umowy?

Arbatow Wiele przemawia za tym, że rozszerzanie badań i prac rozwojowych, które są bardzo szeroko zakrojone, przynajmniej na razie grzebie wszelkie umowy

Spiegel Nadzieje świata są skierowane na rozmowy genewskie, może one zapobiegają dalszemu zbrojeniu kosmosu. Gdyby doszło do porozumienia, czy istnieje jakaś możliwość kontroli?

Kokoszyn Zakaz produkcji nowych broni jest łatwiej kontrolować niż ograniczenie badań nad nowymi systemami

Spiegel Jeżeli satelity, elektroniczne systemy podsłuchu zawiodą, i inne obustronne urządzenie - co wtedy?

Kokoszyn Nasze kierownictwo wielokrotnie podkreślało, że jesteśmy skłonni wyrazić zgodę także na inne środki kontroli, należy uzgodnić taki system kontroli, z którego obydwie strony byłyby zadowolone. Są także możliwości inspekcji na miejscu

Spiegel Czy sowieccy naukowcy powinni pojechać do Stanów jako kontrolerzy firm zbrojeniowych i odwrotnie - amerykańscy, aby sprawdzić co tworzy się obecnie w sowieckich laboratoriach?

Kokoszyn No, w idealnych warunkach, kiedy zostałby podpisany układ o całkowitym rozbrojeniu, można sobie i taką sytuację wyobrazić. Bardzo istotną uwagę uczynił ostatnio min. Gromyko. Jeżeli prace badawcze będą prowadzone w jednym pokoju, nie będzie wtedy sprawą łatwą prowadzenie kontroli. Bardzo często jednak obok laboratoriów są tereny, które są wykorzystywane do stosownych celów

Spiegel Jakie widoki daje Genewa po tym co powiedział Reagan, że nie odstąpi od swoich planów badania przestrzeni kosmicznej, nawet jeżeli obydwie strony dojdą do porozumienia w sprawie demontażu strategicznej broni nuklearnej?

Kokoszyn Związek Sowiecki chce przede wszystkim udaremnić wysścig zbrojenia w kosmosie. Jest to jeszcze jeden czynnik w sprawie ograniczenia broni strategicznej. Nalegamy także aby wszystkie sprawy łącznie rozpatrywać. Jeżeli więc obydwie strony podeszły do tego zagadnienia poważnie, będą mogły osiągnąć konstruktywne rezultaty

Spiegel Dziękuję Panom za rozmowę

11 03 85

Kongres Polonii Kanadyjskiej OKRĘG TORONTO

OŚRODKI POMOCY IMIGRANTOM

OSRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM
206 Beverley Str
TEL 979-9634

BIURO POMOCY SPOŁECZNEJ
226 Roncesvalles Ave
TEL 533-9471

KOMISJA EMIGRACYJNA KPK OKRĘG TORONTO

w sprawach sponsorowania i poradach
emigracyjnych przyjmuje
we wtorki w godz od 12 - 19
192 Garden Ave Toronto, Ont
TEL 588 - 1659

TAX cash back IRONIX J.&L. SULIMIEWSKI

Największa polska firma podatkowa

Gwarantuje :

- \$ - Bezbłędne obliczenia na własnych komputerach
- \$ - Wykorzystanie wszystkich ulg podatkowych (income tax)
- \$ - Bezkonkurencyjne ceny obsługi
- Całoroczne porady finansowe
- Dogodne lokalizacje

2290 Bloor st W (koło Runnymede)
tel. 769-4558 otw 10 00 do 19 30

Również: Hurtowe wypełnianie formularzy dla księgowych i specjalistów podatkowych

4 MAJA 1985 o godz 10 rano w Holliday Inn (Dufferin) 401 (Yorkdale Plaza) odbędzie się z autorem książki "THE WORKING LIFE OF A DOLLAR"

SAMEM CHANNAHANEM który poprowadzi seminarium na następujący temat

- Ogólne informacje na temat ulg podatkowych,
- Ubezpieczenia na życie
- Jak pozyczać i zarabiać na tym pieniądze
- Jak wykorzystywać fundusz emerytalny

Uczestnicy otrzymają za jedyne 10 dolarów wymienioną książkę

Po szczegółowe informacje dzwonić

Andrzej Sledz 482 - 0175 lub 624 - 5411

POLSKIE BIURO POMOCY SOCJALNEJ zostało przeniesione do lokalu przy ulicy 226 Roncesvalles Ave TEL 533-9471

Godziny przyjęć
Poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek od 10 00 rano do 4 00 po poł

128-130

Jak zrobić pieniądze w Kanadzie?

Prelekcja w języku polskim odbędzie się 20 kwietnia 1985 w sobotę od godz 12 45 do 2 30 po poł w firmie PEGASUS, 1470 Don Mills Rd, Suite # 205, DON MILLS, ONT

Wstęp wolny

Ze względu na ograniczoną ilość miejsc proszę dzwonić po rezerwację

HALINA BARANOWSKI 443 - 0016

UPRZEJMIIE INFORMUJEMY NASZYCH CZYTELNIKÓW, ŻE ZOSTAŁ OTWARTY NOWY PUNKT SPRZEDAŻY GAZETY W MISSISSAUGA JEST NIM "LOTTERY PLACE" W BUDYNKU KNOB HILL FARMS W MISSISSAUGA przy Dixie Mall OTWARTY DO 9 30 p m

JAK UTRZYMAĆ 95% TWOJEGO DOCHODU INWESTYCYJNEGO PO PODATKU

AGF Preferred Income Fund to prowadzony przez profesjonalistów, racjonalnie urozmaicony portfel najwyższej ocenianych udziałów korporacji kanadyjskich

ZMAKSYMALIZUJ TWOJ DOCHÓD INWESTYCYJNY PO ZAPŁACENIU PODATKU

Poprzez wykorzystanie możliwości podzielenia podatku na wybrane przez ciebie udziały Preferred Fund może zmaksymalizować twój dochód inwestycyjny. Możesz uchronić od podatku aż do 95% twojego dochodu inwestycyjnego - w zależności od poziomu twoich dochodów i tabeli taksacyjnej. To wszystko dzięki Preferred Fund

REGULARNE MIESIĘCZNE DYWIDENDY

Preferred Fund zapewnia ci regularny, miesięczny dochód z dywidend, rok po roku. Regularny miesięczny dochód, doskonały zwrot popodatkowy i spokój ducha. To są właśnie korzyści, które zawdzięczać możesz AGF

AGF PREFERRED INCOME FUND

Tak jestem zainteresowany ofertą
Nazwisko
Adres
Kod pocztowy
Nr telefonu

WYTNIJ KUPON I WYSŁIJ NA
ADRES
ANDREW SLEDZ
TP & ASSOCIATES LTD
194 Wilson Avenue Suite G 8
Toronto Ont. M5M 3A7
TEL dom 624 5411
Akceptujemy międzybankowe rozmowy Collect

U W A G A

Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO)

CREDIT UNION LTD.

2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL. 762 - 9523

Konta depozytowe . . .	7%	rocznie
Specjalne konta depozytowe (minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)	6 1/2%	rocznie
3-miesięczne certyfikaty . .	8 1/2%	rocznie
6-miesięczne certyfikaty .	8 1/2%	rocznie
1-roczone certyfikaty.....	9%	rocznie
3-letnie certyfikaty	9 1/2%	rocznie
3-letnie certyfikaty non-redeemable . . .	10%	rocznie
RRSP i RHOSP	9%	rocznie
Pozyczki personalne	14%	rocznie
Hipoteki	13 1/2%	rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE (\$50 000 pożyczki ubezpieczone na życie)

CODZIENNIE od 12 do 2 30 po poł i od 7 30 do 9 wiecz
WTORKI tylko od 12 do 2 30 po poł oraz
SOBOTY od 10 do 12 30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Credit Union

POSZUKIWANIA

W bardzo pilnej sprawie rodzinnej poszukuje się pana JE - RZEGO PIĄTKOWSKIEGO z Warszawy, który przyjechał do Kanady w roku 1978, wyładował w Montrealu i odtąd wszelki ślad po nim zaginął. Ktośkolwiek wiedziałby coś o zaginionym proszony jest o powiadomienie p W Krokosinskiego zamieszkałego 130 -21 Ave NE - Calgary, Alta T2E 1S2

PISMO ŚWIĘTE nowy przekład, do nabycia

Polski Kościół Baptystów,
2611 Dundas St W, Toronto,
Ont M6P 1X8

Wykład Pisma Świętego
każdej niedzieli o 11-tej
Nowo przybyłym Pismo Sw
wysyłamy bezpłatnie

TEL 239-3305 lub

239 - 3895

PISMO ŚWIĘTE

INCOME TAX SERVICE MARIAN WAWRZYNIAK

1694 Queen Str. West (koło Roncesvalles)

TEL. Toronto 534 - 6034 lub 766 - 5552

Jesli należy Ci się zwrot podatku Income Tax PRZYJDZ DO NAS
OTRZYMASZ GOTÓWKĘ NATYCHMIAST !

H&R BLOCK THE INCOME TAX PEOPLE

ANNA DUBISKA

EATON'S
Don Mills,
447 - 3331 wew 218
For year - round service
District Office
2388 Eglinton Ave East
Scarborough, Ontario
M1K 2P3

THE INCOME TAX PEOPLE
Fachowo wypełnia
zeznania podatkowe
Opłaty od \$10 00 wzwyż
Zapewniamy Klientom załatwianie spornych spraw z Urzędem Podatkowym bez dodatkowych opłat przez cały rok

CASH BACK PROGRAM -
WYPŁACAMY GOTÓWKĄ
ZWROTY PODATKU

KENMARK CONSULTANTS INCOME TAX

wypełniamy w Twoim domu

FINANCIAL COUNSELLING

Obniżamy podatki, podwyższamy dochód

TEL. 769-9440, 275-3544

KAZIMIERZ ROMANOWSKI

MARK GORLEWSKI

ANDRZEJ SIKORSKI INCOME TAX SERVICE

TEL. 298 - 4757

Tanio i dokładnie wypełnia zeznania podatkowe. Bezpłatne porady, odbiór z Twojego domu

PIOTR CHWALISZ INCOME TAX SERVICE

TEL 530 - 0305

Fachowe wykonanie zeznań podatkowych
SOLIDNIE - SZYBKO - TANIO

FILM

King David

Z pewnością nie jest łatwo zrobić film, którego scenariusz byłby jakąś adaptacją Biblii, choćby najdowolniejszą i najbardziej sfabularyzowaną

Decyduje o tym parę względów, z których najistotniejszy wynika z samego charakteru Biblii. Mamy więc tutaj do czynienia ze świętą księgą, niesłychanie autorytatywną w wielu podstawowych dla naszego bytu kwestiach, znamy ją - lepiej lub gorzej - niemal wszyscy, uczymy się z niej życia, a do jej treści przywiązujemy olbrzymi ładunek emocji

Gdy ktoś teraz próbuje ośnić nas swoją wykładnią owych prawd i przekazów, to najpierw przyglądamy mu się z nieufnością, a nieco później przykładamy to wszystko do własnych wyobrażeń, do swojej wiedzy budowanej skrupulatnie w toku wielokrotnych czytani, rozmów, kontemplacji. Ten swoistego rodzaju szablon rzadko pasuje do cudzej repliki, rzadko więc budzi ona nasz zachwyt

W filmie rzecz wygląda jeszcze gorzej, bo każda interpretacja ma, z jednej strony, szalenie sugestywną postać (obraz), z drugiej zaś - często ociera się o szmire. Trudność realizacji obrazu nawiązującego do Biblii polega zresztą nie tylko na znalezieniu optyki stroniącej od profanacji, jest to także kwestia sporych nakładów finansowych (kostiumy, sceny batalistyczne angażujące tłumy statystów itp.) i nie zawsze dużego zainteresowania publiczności. Trzeba bowiem pamiętać, że czasy gdy ludzie zachwycał się dziełem Cecila B. De Mille'a "The Ten Commandments" (1956) albo legendarnym "Ben Hurem" (1959) Williama Wylera - minęły bezpowrotnie i dzisiejsze gusta przeciętnego widza mają swe korzenie niekoniecznie w Starym Testamencie

Tymczasem Bruce Beresford, australijski reżyser usiłujący - jak jego słynny rodak Peter Weir - podbić Hollywood, wydaje się o tym nie pamiętać. Nie mam także pojęcia, co skłoniło rozsądnych przeciw producentów Paramountu do sfinansowania epopei o królu Dawidzie. Beresford twierdzi wprawdzie, że jego zamiarem nie było portretowanie Historii, że chciał stworzyć film przygodowy, w którym Biblia byłaby jedynie dalekim tłem, ramą całej akcji. Jeśli tak, to już zupełnie nie rozumiem po co w obrazie "King David" znalazły się niemal w komplecie wszystkie postacie wymienione w obu Księgach Samuela, nie mówiąc o samym Pro Roku. W czołówce filmu lojalnie zapowiedziano, że kanwą scenariusza są owe Księgi, zwane również Księgami Królów

Ktoż z nas nie pamięta opowieści o malenkim Dawidzie, który po położeniu trupem Goliata, stał się jednym z najwspanialszych przywódców narodu żydowskiego, tworcą potężnego państwa Izrael

Dzieje Dawida były tyleż chwalebne, co długie (samo panowanie trwało 40 lat) i wątpię czy najszcześniejsze rozwiązanie leżało w tym, co zrobił Beresford: pobieżna synteza najważniejszych faktów z życia żydowskiego herosa. Owszem, gdyby producenci dali się namowić na jakąś superprodukcję w rodzaju - powiedzmy - "Kleopatry", synteza ta stałaby się niewątpliwie ciekawsza bardziej filmowa. Ale twórca "Kinga Davida" niefortunnie wkroczył na ścieżkę, która we współczesnym kinie musi prowadzić do nikąd: chciał mianowicie zrobić w miarę krotki i tani film używając tworzywa o nieskończonej ilości wątków, biorąc go takim jakie było, w swej całej okazałości. Stąd, te niecałe dwie godziny

projekcji przeładowane są taką masą nazwisk i zdarzeń, że gdzieś tak mniej więcej w połowie widowiska, widz przestaje interesować się ekranem i najchętniej oddałby się błogiej drzemce. Na ogół jednak publiczność nie spi, bowiem Beresford serwuje nam momenty, w których jest sporo do śmiechu, i trzeba przyznać, jest to bodaj jedyna oryginalność na jaką się on tutaj zdobył

Czymże zatem raczy nas australijski reżyser w swym "Kingu Davidzie"? No więc, jak się rzekło, wszystkim po trochu. Około 1000 lat przed narodzeniem Chrystusa, prorok Samuel przybywa do króla Saula z zamiarem oznajmienia mu, iż z racji łamania bożych przykazań, będzie musiał wkrótce pożegnać się z władzą i z życiem. Saul jest przerażony, ale też niezwykle zdeterminowany by walczyć o swój tron. Tymczasem Samuel dalej wypełnia polecenia Boga, znajduje mianowicie tego, który

ma dokonać dzieła zjednoczenia Izraelitów. Dawid - bo on jest tym wybrancem, udaje się do obozu Saula i razem z innymi oczekuje na bitwę z Filistynami. Zanim do niej dojdzie, Dawid decyduje się na pojedynek z potężnym Goliatem i - jak wszyscy wiemy - odnosi zwycięstwo

To początek długiej drogi Dawida w marszu po królewską koronę

Tracimy go teraz z oczu na ładnych parę lat, by odnaleźć znowu, tym razem już jako bohatera licznych wojen, sławionego w pieśniach i uwielbianego przez tłumy

Entuzjazmu poddanych nie dzieli wszakże król Saul, który domysla się postannictwa Dawida. Chcąc uniknąć wypełnienia przepowiedni Samuela, okrutny władca postanawia zgładzić swego rywala. Rozpoczyna się coś w rodzaju zabawy w chowanego, tyle że ze sporą dawką grozy i mnóstwem krwawych epizodów. Saul oczywiście nie może zmienić przeznaczenia - umrze samobójczą śmiercią, a nowym królem Izraela zostanie Dawid

Spoglądam na zegarek i konstatuje ze zdziwieniem, że do końca filmu zostało zaledwie 45 minut. Myślę sobie - trochę to za mało by stręścić żywot Dawida w tej jakże ważnej dla niego (i nie tylko dla niego) roli

Faktycznie, akcja nabiera teraz jeszcze żywszego tempa, co stwarza nieopisany zamęt w rozeznaniu, kto, kogo i za co. Beresfordowi musiały się przy tym pomylić wszelkie proporcje, bo dzieli pozostały czas w sposób nader dziwaczny. Pokazuje nam - na przykład - przez dobre 10 minut tanczącego monarchę w jego triumfalnym przybyciu do Jerozolimy, podczas gdy cały konflikt w rodzinie królewskiej, ogromnie brzemienny w skutkach, bo przecież związany z utratą dwóch potencjalnych następców Dawida (Ammona i Absaloma, jego synów) i z próbą obalenia jego władzy, zabrał reżyserowi ledwie 20 minut. Reszta "Kinga Davida" ma już czysto hollywoodzki charakter, jako że pełno w niej

przejmujących romansów, których Dawid miał podobno całą masę i które w rezultacie stały się przyczyną jego duchowej zguby (miłość do Bathsheby popchnęła Dawida w kierunku nikczemnego rozprawienia się z jej mężem, a następnie posłużenia rzekomo nieszczęsnej wdowy, to co umknęło uwadze poddanych, nie mogło umknąć osądowi Boga. Dawid poniósł surową karę tracąc syna i wewnętrzny spokój)

Położenie tak istotnego nacisku na tę sferę życia Dawida, może się wydawać uzasadnione jeśli się zważy, komu Bruce Bere-

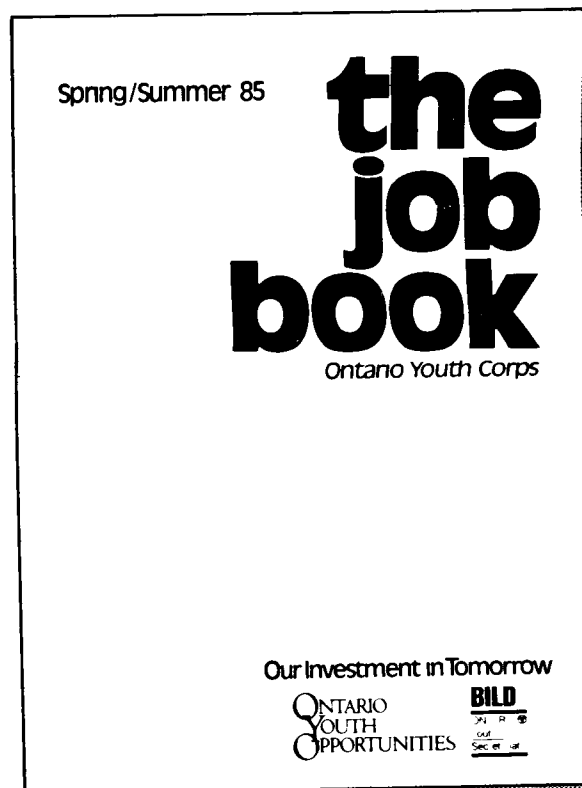
sford powierzył główną rolę w swoim filmie. Otoż jest to Richard Gere - czołowy amant (jeżeli takowi jeszcze istnieją) dzisiejszego kina, bohater m.in. wielce erotycznych filmów "American Gigolo" i "Breathless"

Mówiąc najogólniej, jest to chyba ostatni aktor Hollywoodu, który powinien być zagrac króla Dawida

Nie mam jednak wątpliwości, że gdyby nawet pojawił się w tym filmie sam Charlton Heston - to i tak nie uniknęlibyśmy ziewania

JANUSZ PIETRUS

Szukamy tych, którzy chcą zacząć

Dysponujemy ciekawymi miejscami pracy! Pracy dla młodych mężczyzn i kobiet z niewielkim doświadczeniem zawodowym, pracy dla inwalidów, pracy dla młodych autochtonów

Kwalifikujesz się do naszej pomocy jeżeli jesteś w wieku 15-24, z wykształceniem niższym niż 12 klas, nie uczysz się lub nie pracujesz przez ostatnie 12 tygodni

Jeżeli chcesz dowiedzieć się czegoś więcej, zainteresuj się egzemplarzem The Job Book w twoim lokalnym biurze Youth Employment Counselling Information Centre, czy też YM/YWCA

Mozesz także po prostu zadzwonić - Youth Hotline - 1-800-263-7777
Warto!

Zadzwoń do Youth Hotline

1-800-263-7777

ONTARIO
YOUTH
OPPORTUNITIES

BILD
ONTARIO
Youth
Secretariat

Defraudacja

Sprawozdania rzadko brzmią zachęcająco bo większość okazji oficjalno organizacyjnych odbywa się w sposób szlampowski zagajanie raporty komisji wybory wolne wnioski głosowa nia itd Tym razem jednak w ramach tradycyjnego schematu znalazł się temat zwoy interesujący nie tylko członków organizacji ale także całą Polonię

Otóż w niedzielę 14 kwietnia odbyło się jak co roku Walne Zebranie Kasy Kredytowej ZPWK w Toronto Obecni czekali jednak nie na towarzyszący pod wieczorek ani na nagrody wejściowe które zwykle stanowią najciekawszy punkt programu lecz na wyjaśnienie okoliczności finansowego oszustwa którego dopuścił się jeden z członków spółdzielczej kasy

Pan Walter Grys właściciel dobrze prosperującej firmy instalacji elektrycznych Artex w Toronto ponad półtora roku temu zdecydował się otworzyć sobie konto w kasie stając się jej członkiem tak jak jego rodzice którzy z tą instytucją związani są od wielu lat Jako biznesmen założył sobie konto czekowe wprowadził na swoje nazwisko ale także które umożliwiały mu korzystanie z płynnego kredytu

Przez okres prawie roku był częstym gościem w kasie kredytowej ZPWK za każdym razem deponując czeki od klientow swojej firmy oraz pochodzące z innych bankow Wpłaty 70 tysięcy dolarow i więcej były na porządku dziennym

Toteż nic dziwnego że wkrótce wyrobił sobie opinię solidnego i szanowanego klienta Ani razu nie zdarzyło się żeby któryś z tych czekow został zwrócony z dopiskiem "NSF" Nikt więc nie kwestionował kiedy podejmował ze swego konta sumy które właśnie wpłacił czekami ponieważ wiadomo było że na pewno jest na nie pokrycie Tak jak w banku tak samo i w kasie kredytowej pan Walter stał się uprzywilejowanym klientem do którego ma się zaufanie Firma prosperuje zazalen nie ma pieniędzy przychodzą regularnie więc dla czego nie iść mu na rękę? Co innego gdyby przyszedł ktoś z ulicy człowiek którego nikt nie zna Tak musi sobie dopiero zasłużyć na specjalne traktowanie a z wpłacanych sum z czekow może korzystać dopiero wtedy gdy nastąpi normalny przelew Procedura taka trwa do dwóch tygodni wliczając weekendy

Pan Walter tymczasem rozwijał swoją działalność Miał kilka kont firmowych w paru filiach Banku Montreal oraz w Community Trust Tam row nie wpłacał czekow z wpływów firmy bankowe czekow w spółce trustowej lub te pochodzące ze spółdzielczej kasy W kasie z kolei deponował także czekow z banku i z Community Trust

Przez prawie rok funkcjonowało to wszystko bez zarzutu Podziwiać należy jego wyrobiony zmysł organizacyjny i umiejętność prowadzenia rachunkow tak aby się w tym wszystkim nie pogubił tym bardziej że zarejestrował w tych wszystkich instytucjach dodatkowo parę firm bez nazwy tzw numerowanych które oczywiście otrzymały swoje konta

To co się stało pod koniec czerwca ubiegłego roku wprowiło wszystkich w osłupienie Pana Waltera akurat nie było przez parę dni a tu nagle pojawiają się przesyłki z czekami Banku Montreal i Community Trust wystawionymi przez niego poprzedniego tygodnia i zdeponowanymi w kasie kredytowej Niestety czekow są bez pokrycia Tymczasem pan Walter zdążył już z kasy kredytowej te sumy wybrać

Konsternacja Telefony Grysa nie ma i nikt nie wie gdzie jest ani kiedy wróci

Po trzech dniach niespodziewanie zjawia się w Toronto i zgłasza osobiscie na policję przynajmniej się do niego oszustwa Suma którą wybrał ze spółdzielczej kasy zamyka się liczbą prawie pół miliona konkretnie \$ 477 700 Zostaje zaarrestowany i oskarżony o defraudację Wychodzi z aresztu za kaucją 20 tysięcy dolarow Dochodzą słuchy że w podobny sposób oszukany został Bank Montreal i Community Trust tyle że nie wiadomo dokładnie na ile Przedstawiciele tych instytucji nie są skłonni udzielać informacji kierując się tajemnicą transakcji i interesem klienta

Sprawa się komplikuje bo Grys ani nie chce się przyznać na co wydał pieniądze ani nie ma zamiaru ich oddawać Zarząd Spółdzielni nagle zdaje sobie sprawę że cała filozofia samopomocy oparta na wzajemnym zaufaniu staje na głowie Poza tym dla instytucji o majątku około siedmiu milionow brak pięćset tysięcy jest dotkliwą stratą uderzającą oczywiście we wszystkich członkow będących jej współudziałowcami

Nie ma pieniędzy na wypłacanie dywidend za rok ubiegły i nie będzie jeszcze przez kilka lat Instytucji nie grozi bankructwo część strat pokryją rezerwy ale jej atrakcyjność dla wielu staje pod znakiem zapytania

Ponieważ przepisy dotyczące kas kredytowych nie przewidują ubezpieczenia w wypadku defraudacji przez członka trzeba ratować co się da Przede wszystkim gdzie się podziały te pieniądze? Jeżeli zdeponowane zostały poza granicami Kanady w kraju który nie uznaje roszczeń poszkodowanych np na Wyspach Kajmank to przynajmniej będzie pewność że są to sumy niesciągane Ale jest zawsze szansa że zostały zdeponowane gdzieś indziej Gotówkę można wydać łatwo bez możliwości sprawdzenia na co poszła Przelew jednak czy to krajowe czy międzynarodowe są rejestrowane Niestety nie ma do nich dostępu ze względu na stanowisko kierownictwa Banku Montreal i spółki trustowej które kierują się tzw interesami klienta i tajemnicą transakcji

Detektywowi który otrzymał od spółdzielni trzy tysiące nie udało się wykryć gdzie Grys się podziewał w czasie swojej trzydniowej nieobecności Bank

of Montreal i Community Trust milczą jak zakłete Nie pomagają listy pisane przez prezesa spółdzielni do Prokuratora Generalnego Ontario ani Ministra Sprawiedliwości Kanady Nie pomaga presja Ligi Kas Kredytowych Chodzą plotki że wyjeżdżał do Chicago Nie od rzeczy jest tu wspomnieć że mafia amerykańska ma w Kanadzie swoich przedstawicieli

Ponieważ Community Trust zareałował na brak pokrycia na swoich kontach na czeki które przesłane zostały ze spółdzielni poprzez sieć clearingową dopiero po dziewięciu dniach a nie w ciągu 48 godzin tak jak powinien w tym wypadku zrobić istnieje szansa że sumę \$ 205 tysięcy uda się kasie odzyskać Może się sprawa jednak oprzeć o sąd który będzie musiał dać nakaz Bankowi Montreal i spółce trustowej ujawnienia swoich rejestrów związanych z klientem

Pierwsze przesłuchanie Grysa odbyło się w styczniu br Proces przeciwko niemu przewidywany jest na wrzesień Co się stało z tymi 477 tysiącami i czy uda się spółdzielni choć część tej sumy odzyskać to sprawa frapująca nie tylko jej członków

KOMISJA SKARBU NARODOWEGO NA KANADZIE Sprawozdanie finansowe za rok 1984

WPLYWY	
Składki, dary imprezy	\$ 37 290 44
Saldo z poprzedniego roku	37 39
Razem	\$ 37 327 83

WYDATKI	
Administracja i różne	\$ 455 91
Razem	\$ 455 91

Przekazano do Głównej Komisji	\$ 36 500 00
Razem	\$ 36 955 91
Pozostałość na następny rok	371 92
Razem	\$ 37 327 83

Wykaz wpłat przez poszczególne Komitety i Delegatury

Komitety	
Edmonton	\$ 1 500 00
Hamilton	2 900 00
Kitchener Waterloo	585 00
Montreal	2 500 00
Oshawa	2 550 07
Ottawa	2 580 99
St Catharines-Niagara Falls	480 00
Toronto	10 383 13
Vancouver	1 626 36
Winnipeg	4 327 00

Delegatury	
Bracebridge	*105 00
Branfort	455 50
Guelph	607 44
Calgary	850 00
Sudbury	596 00
Thunder Bay	1 000 00
Welland	1 095 00
Windsor	663 95
Komisja na Kanadzie	1 495 00
Saldo z poprzedniego okresu	37 39
Ogółem	\$ 10 327 83

* Z ogólnej sumy wpłaconej w 1984 r przeniesiono \$285 00 na Fundusz Pomocy Krajowi jako skorygowanie wpłaty omyłkowo zarachowanej w 1983 r na Skarb Narodowy

Wanda Zalutynska Antoni Budrewicz
Skarbnik Prezes

FUNDUSZ POMOCY KRAJOWI Wykaz wpłat przez Komitety i Delegatury Skarbu Narodowego w Kanadzie w roku 1984

Komitety	
Hamilton	\$ 2 000 00
Kitchener Waterloo	850 00
Vancouver	223 64
Delegatura w Bracebridge	315 00
Razem	\$ 3 388 64

Przekazano na rachunek Funduszu Pomocy Krajowi w Londynie \$ 3 388 64

UWAGA Ponadto Komitet Funduszu SPK Kola Nr 13 w Winnipegu Solidarnosc z Polską wpłacił bezpośrednio Panu Prezydentowi R P na audiencji w Londynie \$4 000 00

Wanda Zalutynska Antoni Budrewicz
Skarbnik Prezes

PROTOKOŁ Komisji Rewizyjnej Skarbu Narodowego w Kanadzie z dnia 24 lutego 1985 r

W dniu 24 lutego 1985 r Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego w składzie pp Bolesław Kowalski i Aleksander Waroczewski dokonała kontroli ksiąg Komisji Skarbu Narodowego na Kanadzie w obecności Skarbnika Komisji Skarbu Narodowego na Kanadzie p Wandy Zalutynskiej

Komisja Rewizyjna stwierdza
1 Książki i dowody kasowe Prezydium Skarbu Narodowego na Kanadzie za okres od 1 stycznia 1983 do 31 grudnia 1984 są we wzorowym porządku

2 Sprawozdanie Prezydium Skarbu Narodowego za powyższy okres wykazuje

WPLYWY
Na Skarb Narodowy \$ 37 290 44
Na Fundusz Pomocy Krajowi 3 388 64

Razem \$ 40 679 08
pozostałość z poprzedniego okresu 37 39

Razem \$ 40 716 47

WYPŁATY
koszty administracyjne \$ 455 91
na Fundusz Pomocy Krajowi 3 388 64
na Skarb Narodowy 36,500 00

Razem \$ 40 344 55
pozostałość na następny okres 371 92

Razem \$ 40 716 47

Sprawozdanie powyższe jest zgodne z księgami i dowodami kasowymi oraz saldami na r ku bankowym Komisji Skarbu Narodowego na Kanadzie

3 Prezydium Skarbu Narodowego na Kanadzie wyliczyło się z zebranych na Skarb Narodowy funduszy i z powierzonego sobie mienia narodowego

Protokół niniejszy sporządzony w 4 egzemplarzach otrzymują

Główna Komisja Skarbu Narodowego
Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego
Główna Komisja Rewizyjna Skarbu Narodowego na Kanadzie 1 egz zatrzmano w aktach Komisji Skarbu Narodowego Prezydium

Aleksander Waroczewski Bolesław Kowalski

TYDZIEŃ HARCERSKI

Tak jak co roku Związek Harcerstwa Polskiego w Kanadzie ogłasza **TYDZIEŃ HARCERSKI** W tym roku obchodzić go będziemy w dniach 17-24 kwietnia

Z okazji 75-tej rocznicy założenia naszej organizacji pragniemy go obchodzić wyjątkowo uroczystie Tydzień Harcerski specjalnie będzie tym okresem w którym spojrzymy w chwalebny przeszłość naszej organizacji i zobimy to głównie dlatego ażeby zrozumieć jeszcze bardziej idee ZHP i ażeby nasza historia była nową pozycją dla naszych dalszych wysiłków

Tydzień Harcerski będzie także okresem zastanowienia się nad obecnym naszym zaangażowaniem w pracę dla ZHP którą mamy wykonywać w oparciu o przyrzeczenie i prawo harcerskie zobowiązanie instruktorskie czy też do browolne zaangażowanie się w pracę na każdym szczeblu naszej organizacji

Tydzień Harcerski jest okresem spojrzenia w przyszłość Tylko ci wykonujący rozumnie swoje codzienne obowiązki którzy patrzą trzeźwo i z troską w nadchodzące jutro

W obchodach Tygodnia Harcerskiego

pragniemy objąć całą Wspólną Polonijną w Kanadzie podkreślając dumnie że jesteśmy Jej nierozdzielną częścią Pracując z młodzieżą wierzymy w poparcie nie tylko zorganizowanej ale całej społeczności polonijnej Zrozumienie to doda nam sił i zachęty do dalszych wysiłków w wychowaniu nowego pokolenia w służbie Bogu Polsce i bliźnim

CZUWAJ!

H Sokolska, hm B Kuczewski, hm
Komendantka Chorągwi Komendant Chorągwi
S Brodzki, hm Przewodniczący Okręgu Z Podkowińska, hm Okręgowa Kierowniczka St Harcerstwa I Fedorowicz, dz harc Okręgowa Kierowniczka KPH ks A Bąsik, hm OMI Kapelan Okręgu

KOMUNIKAT
W niedzielę 21 kwietnia 1985 roku w Katedrze Sw Michała w Toronto o godzinie - 2 po poł zostanie odprawiona **DZIEKICZYNNIA MSZA ŚWIĘTA**

w związku z 75-letnim Jubileuszem Związku Harcerstwa Polskiego

Zarząd Okręgu ZHP w imieniu wszystkich Jednostek Harcerskich zaprasza b Harcerzy, Przyjaciół młodzieży i Tych wszystkich, którym leży na sercu dalszy rozwój Związku Harcerstwa Polskiego, o wzięciu udziału w tej Wielkiej Uroczystości

Zarząd Okręgu ZHP Kanada

Czartery do Polski

**BEZPOŚREDNIE — NAJTAŃSZE
POŁĄCZENIA DO WARSZAWY**

CENA OD \$750

Oficjalny przedstawiciel
★ KONTA ★ PACZKI ★ BONY DOLAROWE
★ SAMOCHODY ★ LEKI ★ MASZYNY
ROLNICZE ITP

VANCOUVER	— \$262
EDMONTON, CALGARY	— \$199
SASKATOON	— \$189
WINNIPEG	— \$139
HALIFAX	— \$139

Income Tax szybko, fachowo, tanio

PO SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE
PROSIMY ZGŁASZAĆ SIĘ DO

**EMPRESS
TRAVEL AGENCY Ltd**

185 RONCESVALLES AVE
TORONTO ONTARIO M6R 2S5

(416) 536 3554
(416) 536-6991

JERZY SZOZDA

**I ZAPRASZA WSZYSTKICH SWOICH
PRZYJACIOŁ I KLIENTÓW
DO NOWEGO MIEJSCA PRACY.**

JEST NIM

HONDA

READY IMPORT LTD.

2678 Bloor St. West, Toronto, M8X 1A5

TEL. 239 - 1178; 239 - 0448

MONTREAL

Dnia 12 maja 1935 r. zmarł Pierwszy Marszałek Polski Niepodległej JÓZEF PIŁSUDSKI

*"Skazonych niewolą nauczył honoru bronić, wiarę we własne siły wskrzeszać,
dumne marzenia z orlich szlaków na ziemię sprowadzać i w twardą
rzeczywistość zamieniać"*

Dał Polsce Wolność, Granice, Moc i Szacunek"
W 50-tą rocznicę Jego śmierci
Cześć Jego Pamięci

Zarząd Stowarzyszenia Polskiego w Montrealu

Z ŻYCIA POLSKIEJ FUNDACJI SPOŁECZNO-KULTURALNEJ W MONTREALU

We wtorek 19 lutego odbyło się w Ognisku Polskiego Instytutu Dobroczynności odsłonięcie tablicy upamiętniającej dar \$64 000 ofiarowany przez p. Bolesława Lewandowskiego na rzecz Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej. Odsłonięcia dokonał Prezes Fundacji p. Jan Tešiorowski wraz z Prezesem Instytutu p. Stanisławem Munikiem. W uroczystości wzięli udział Zarząd Fundacji, Rada Instytutu, Dyr. Instytutu p. Anna Brychcy, założyciele Fundacji pp. Ochman i Wojdan, część personelu i pensjonariuszy Instytutu.

Przy tej okazji Prezes Fundacji wygłosił następujące przemówienie: Spotkanie dzisiejsze jest uroczystością jest świętem dla upamiętnienia bardzo hojnego daru p. Bolesława Lewandowskiego przekazanego na rzecz Polskiej Fundacji Społeczno-Kulturalnej.

Polska Fundacja będzie mogła w dalszej pomagać Polskiej Bibliotece przy Polskim Instytucie Naukowym temu największemu księgozbiorowi polskiemu w Ameryce Południowej gdzie przechowywane są dokumenty i pamiątki literatury i sztuki polskiej dokumenty, z których korzystają nie tylko obywatele polskiego pochodzenia ale także Kanadyjczycy tu urodzeni i pochodzący z innych grup etnicznych.

Dzięki Pana darowi Fundacja będzie mogła bardziej pomagać Chorowi Lachmana który uświetnia wszystkie uroczystości polonijne Fundacja będzie mogła bardziej pomagać poszczególnym osobom potrzebującym pomocy w studiach lub krzewieniu kultury polskiej w Kanadzie. Akt Pana P. Lewandowski jest wreszcie aktem politycznym politycznym w sensie jak najbardziej pozytywnym i konstrukcyjnym.

Panie Lewandowski dar Pana jest aktem społecznym aktem patriotycznym i aktem politycznym. Aktem społecznym bo przekazał Pan swe oszczędności Polskiej Fundacji która pracuje nie dla siebie a dla innych organizacji. Fundacja postawiła sobie za cel rozwiązanie problemu finansowego polskich organizacji. Tych organizacji które grupują obywateli kanadyjskich polskiego pochodzenia stanowiących pomost między Macierzą a Kanadą, organizacjom pielęgnującym stare tradycje i pomagającym czuć się u siebie w kraju który nas przyjął.

Dar Pana jest aktem patriotycznym gdyż dzięki niemu Polska Fundacja będzie mogła wydajniej pomagać polskim szkołom sobotnim gdzie nasi młodzie uczyć się języka polskiego historii i geografii polskiej. Tam kultywuje się znajomość i miłość kraju pochodzenia. Działalność ta jest niesłychanie ważna gdyż w Polsce wypacza się historię kraju i wpaja pojęcia sprzeczne z duchem i chęci narodu. Te sobotnie szkoły dają po wiew prawdy.

Społeczeństwo Kanady składa się z przedstawicieli różnych kultur. Do nie dawna dominowała tutaj kultura francuska i angielska z minimalnym wkładem innych kultur. Od 20-25 lat wkład innych kultur stale rośnie. Szanując stare wartości wprowadza się nowe pochodzące z innych kultur co stanowi bogactwo i prężność tego kraju. Stwarza się nową osobowość prawną Kanady będącą funkcją różnych kultur. Jest to ruch nieodwracalny i im więcej będzie przedstawicieli poszczególnych grup w nauce sztuce wolnych zawodach tym większa będzie prężność tego narodu złożonego z mozaiki narodowościowej a na żyjącego się narodem kanadyjskim. Jest to stwarzanie obywatela tego kraju który nas przyjął i w stosunku do którego mamy dług wdzięczności. Stwarzanie ludzi świadomych i miłujących swe pochodzenie a jednocześnie przywiązanych i pragnących dobra kraju gdzie żyją i którego stanowią część nie rozerwalną. Pan P. Lewandowski swoim darem przyczynia się do polskości i jednocześnie do budowania Kanady.

Przemawiam w imieniu Fundacji ale nie mam żadnego mandatu ustawowego lub rządowego. Mam jednak nakaz serca i z nakazu serca dziękuję Panu w imieniu Polonii montrealskiej z nakazu serca dziękuję Panu w imieniu Narodu Polskiego i z nakazu serca dziękuję Panu w imieniu społeczności kanadyjskiej.

My obecni tutaj i inni mieszkańcy Montrealu nie zapomnimy o Pana darze ale wszyscy jesteśmy przemijający i dlatego Fundacja chcąc aby pamięć o Pana darze pozostała na zawsze ufundowała specjalną tablicę którą umieściliśmy tutaj w hallu Ogniska. Proszę p. Stanisława Munika Prezesa Instytutu aby zechciał razem ze mną dokonać odsłonięcia tej tablicy.

Następnie zebrani wnosząc zdrowie p. Lewandowskiego odśpiewali mu Sto lat.

HENRYK WINIARSKI
V prezes Fundacji

Adres redakcji
12453 pavillon, Pierrefonds
Que H8Z 1M6
Korespondenci
Tel 683-2576
Ogłoszenia i prenumeraty
Tel 737-3945, 727-7257

PANI, nie paląca, przyjmie wszelką pracę na terenie Montrealu - może być opieką nad małym dzieckiem, prowadzenie domu, przyjmowanie telefonów w gabinecie lekarskim itp.
Oczekuje propozycji -
TEL (514) 932-1775 - Montreal
w godz 14-16 - pon -piątek

A-12

TATRA TRAVEL
SERVICE LTD
PEKAO DEALER -
Właśc E STASIAK

DOLARY do rąk odbiorcy, na konta walutowe kupony do wyboru mieszkania samochody
Materiały budowlane, maszyny rolnicze
Wszelkie wyjazdy drogą lotniczą i morską Wakacje na południe sprawy paszportowe wizowe sprawowanie rodzin
AGENT PODRÓŻY NA WSZYSTKIE LINIE LOTNICZE ŚWIATA

3628 St. Laurent Blvd
TEL 849-3451 lub 849-5012

POLONIJNA KASA
KREDYTOWA

65 Sherbrooke Str E. Suite 103
Tel 845-3534

Oferuje Polonii na wyjątkowo dogodnych warunkach wszelkiego rodzaju pożyczki i najlepsze oprocentowanie za sumy złożone w Kasie

Poniedziałek - środa

10 00 a m - 3 00 p m

Czwartek

10 00 a m - 20 00 p m

Piątek - 10 00 a m - 20 00 p m

GABINET
DENTYSTYCZNY
Christine E. Marczuk, D.D.S.
Barbara B. Marczuk, D.D.S.
Ogólne leczenie dentystyczne
Przyjmujemy od poniedziałku do soboty Tel. (514) 934-0181

POLISH INTERPRETERS,
TRANSLATORS and TUTORS
(Canada) Reg'd
POLSKIE
BIURO TŁUMACZY

oraz
POLISH PROFESSIONAL
PERSONNEL (Canada) Reg'd
POLSKIE BIURO
ZATRUDNIENIA KADR
WYKwalifikowanych

(w siedzibie Biura Podróży
YUL TRAVEL Ltd.)
465 St. Francois Xavier Street
Montreal Quebec H2Y 2T1

TEL (514) 845-5184, soboty
i wieczory - (514) 287-1668

proceeds solidnie
NINA PIASKOWSKA

Wykonujemy
• Tłumaczenia pod przysięgą - specjalizacja teksty prawne
• Legalizacja dokumentów
• Poswiadczenie podpisu
• Załatwianie wszelkich formalności
• Poszukiwanie pracy oraz negocjowanie kontraktów dot. zatrudnienia
• Sporządzanie testamentów, aktów notarialnych, etc.
• Tłumaczenia dyplomów, indeksów, matur, książeczek żeglarskich, etc.
• Załatwiamy wszystko od A" do Z" w sprawach podróży, tj. bilety lotnicze, morskie wynajmowanie samochodów - car rental, etc.

W związku z gwałtownym wzrostem zainteresowania montrealskich Czytelników Echem Tygodnia zorganizowaliśmy nowy punkt sprzedaży

ECHA TYGODNIA W MONTREALU

Casse Croute chez Therese
5409 Cote St. Luc (koło Elmcliffe)

150 m na zachód od Decarie

Tel. 481 - 6766

Restauracja CASSE CROUTE

specjalizuje się w kuchni polskiej, podaje -
wsrod innych dan - pierogi, znakomite desery -
także torty

Mozna przynieść własne wino
Dostawa do domu - "delivery" (tylko dla
Polaków w starszym wieku)

Historyczny film polski "Pan Wołodyjowski"

wg powieści H Sienkiewicza

TYLKO DWA RAZY.

Niedziela 5 maja br godz 2 30 p m i niedziela 12 maja godz 2 30 p.m.
Kino "Outremont" - 1248 West Bernard, Montreal, TEL 277-4145

Przesprzedaz biletów w kasie kina "Outremont, "Tatra" Travel Service, 3628 Saint Lawrence, Tel 849-3451, Restauracja "Chez Therese, 5409 Cote St Luc Rd
Informacji udziela tel 481 - 6766

MODA

WAMP

Obcisłe sukienki ze skóry to atrybut kobiety "wampa" lat osiemdziesiątych. Skóra świetnie nadaje się na ubrania podkreślające kształt sylwetki. Pokazane dziś modele są typowymi tego przykładami. Komiksowo-kosmiczna stylizacja rzeczy skórzanych sprawia, że wyroby tego rodzaju mają duże powodzenie wśród młodzieży. Skóra nie jest zresztą jedynym wyjątkowym tworzywem ubraniowym. Ostatnio guma i inne tworzywa sztuczne robią, może nawet większą, karierę. Oprócz szalonej ilości biżuterii z plastiku pojawiły się takie rzeczy jak gumowe sukienki. Te przylegają do ciała jak "żywa skóra" co dla wielu wydaje się być bardzo atrakcyjną zaletą. Współczesny wamp wyrzucił więc boa z pior i woalki, ale kto wie, może jeszcze raz odgrzebie się je z naftaliny.

Psy, dzieci, koty !

Miłości naszej do zwierząt nikt nie kwestionuje, powodów zaś, dla których kochamy zwierzęta jest wiele.

Jedni kochają rybki, drudzy kotki, dzieci pieski i jak to w życiu często bywa, kochamy to, na co nas stac.

Od razu wiemy, że człowieka z chomikiem lub papugą

stac na niewiele, mieszka pewnie w piwnicy lub co najwyżej w posłednim apartamencie.

Juz znacznie lepiej wygląda się na spacerze z psem lub kozą, to sugeruje pewną niezależność finansową, przede wszystkim mieszkaniową. Właściciel lub właścicielka psa musi mieszkać co najmniej w tzw. townhouse, jako że w większości apartamentów jest to niemożliwe z powodu napisu mniej więcej tej treści: PETS, KIDS Not Allowed!

Zrozumiałe jest zatem, że posiadanie kozy nobilituje towarzysko, gdyż jest równoznaczne z posiadaniem samodzielnego domku na stosunkowo dużej działce ze względu na specyfikę chowu tego zwierzęcia.

Zanim jednak mało odporni pobiegają kupować kozy, chciałbym ich pocieszyć, że po bulwarze zachodzącego słońca w Hollywood przestały już spacerować ku rozpacz hollywoodzkich plotkarek, gwiazdy srebrnego ekranu z oswojonymi lampartami. Czym z kolei nie chciałbym sugerować by pozbywać się nerwowo już posiadanych koz, lub wymieniać na lamparty.

Co robią zaś ci, którym nie życiowe - PETS, KIDS Not Allowed! nie pozwala na realizowanie miłości do dzieci i zwierząt. A no, poznać takich jak w miejscach rożnych mówią do siebie mniej więcej tak:

Jak się czujesz Misiu? Dziękuję, dobrze Zabciu. Zdawkowosc takiego dialogu, pewnie fachowcowi od psycholo-

gu zasugerowałyby więcej, mnie zaś "Misiu" zawsze kojarzył się dobrze - silny, duży i na dodatek miły, ale dlaczego Zabciu?

Jak widac możliwość posiadania zwierząt, ma szereg warunków, zaś ich wpływ na nasze życie i współżycie (choćby z sąsiadami) jest bardzo duży.

Wiele obserwacji wskazuje, że zwierzęta bardzo pozytywnie wpływają na zdrowie ich właścicieli. Psia bezgraniczna i bezkrytyczna miłość stwarza duży komfort psychiczny dla właściciela zwierzęcia, i jest mu b potrzebna. A znana refleksja Marka Twaina, że jeśli pomożesz konającemu z głodu psu - zyskasz przyjaciela, zaś pomagając człowiekowi możesz zyskać wroga, choć gorzka dla nas, zdaje się to potwierdzać.

Prawdziwe jest twierdzenie, że posiadanie wiernego zwierzęcego przyjaciela obniża ciśnienie krwi, co z kolei, redukuje ryzyko chorób krążenia (zawał).

Również mniej rozpamiętujemy o własnych kłopotach w otoczeniu zwierząt, i to są pozytywne. Jest i druga część tej opowieści, zwierzęta są nosicielami wielu chorób, którymi nas szczerze obdarowują, zwłaszcza na wiosnę. Wiosna bowiem, oprócz tego, że "na wiosnę całe przyrodzenie pokrywa się kwieciami" jak napisał pewien chłopiec w swoim szkolnym wypracowaniu, jest również okazją do częstszych kontaktów ze zwierzętami.

Zwiększa zatem potencjalne możliwości zarażenia się jedną z 200 znanych na świecie chorób odzwierzęcych (tych, które przekazują nam zwierzęta), a z których około 150 rozpoznano w Kanadzie. W większości są one rozprzestrzeniane przez zwierzęta domowe (nie gospodarskie) jak psy, koty - ale też gryzonie - my-

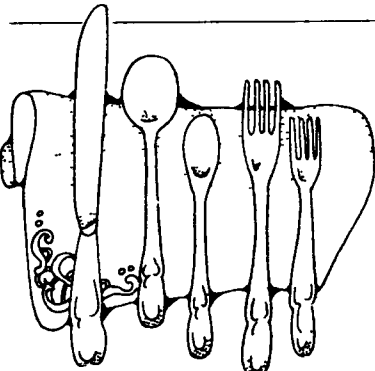
szy, szczury oraz zające, lisy itp. Najczęściej zarazamy się chorobą odzwierzęcą poprzez bezpośredni kontakt ze zwierzęciem. Szacunkowo, rokrocznie w Kanadzie rejestruje się około 100 000 ukąszeń przez różnego rodzaju zwierzęta, najczęściej psy - 9 na 10 ukąszeń to ukąszenia psów, a ukąszenie tym groźniejsze im większy pies. Ze statystyk torontonskich wynika, że największe niebezpieczeństwo czyha na nas ze strony owczarków niemieckich. I jeśli obawy przed ukąszeniem, kierowały właścicielami domów, gdy wieszali swe tabliczki PETS, KIDS Not Allowed, znajdą się tacy co ich rozgrzeszą, ale co z tymi dziećmi?

O tym komu się dać ugryźć, a komu nie, jakie tego mogą być skutki i konsekwencje, w następnym tygodniu

KACZKA

Składniki: kaczka, 250 ml bulki tartej, 2 jajka, 2 łyżki masła, 10 dag wątróbki (może być kurza), garść rodzynków, sol, pieprz, estragon, cukier, majeranek, 2 jabłka.

Kaczkę namoczyć na 24 godziny w osolonej wodzie (nigdy nie jest po tym zabiegu wysuszona, ani łykowata). Przed nafaszerowaniem nie trzeba już solić, tylko osuszyć papierowym ręcznikiem z wierzchu i w środku. Farsz przygotowuje się następująco: zmieloną lub drobno posiekaną wątróbkę wymieszać dokładnie z masłem, jajami, bułką tartą i przyprawami, na koncu dodać rodzynki, farsz powinien być słodko-pieprzny w smaku. Kaczkę nafaszerować, oprószyć majerankiem i obłożyć jabłkami, piec ok. półtorej godziny.

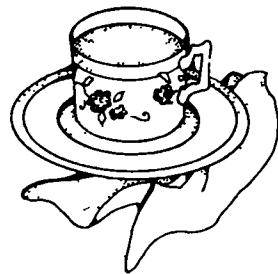
MAZUREK

Składniki: 11 łyżek tartej czekolady, 11 łyżek cukru pudru, 11 łyżek tartych migdałów lub orzechów, 7 łyżek wrzółki, wafle (duże tortowe).

Czekoladę, cukier, migdały i wrzółkę utrzeć na gładką masę i rozsmarować warstwami na wafelach (przekładając wafel, masę, wafel, masę), na wierzchu, oczywiście, ozdóbka z migdałów lub z cokolwiek innego co gospodyni ma pod ręką.

Nasza kochana herbatka

Herbata składa się z ok. 130 podstawowych składników! Na tej liście znajdują się m.in. kofeina, tanina, olejki eteryczne, witaminy C, P, K i wiele innych, przy czym - jak twierdzą naukowcy - najsilniejszą działają one wówczas, gdy występują razem. Kuracja herbaciana łagodzi stany zapalne w chorobach górnych, wzmacnia naczynia krwionośne, co jest niezwykle ważne w leczeniu nadciśnienia i miażdżycy. Doprowadza do normy ciśnienie tętnicze już po upływie 5-6 dni. Stwierdzono też, że jest rewelacyjnym środkiem w leczeniu czerwoności i tyfusu. Właściwości lecznicze posiada zwłaszcza herbata zielona. Doskonale działa ona przy wylewach krwi do jamy brzusznej i mózgu. Zapobiega powstawaniu kamicy nerkowej i moczowodowej. W przeciwnieństwie do kawy pobudza czynność skóry.

JĘZYK POLSKI A PŁEĆ SŁABA...

Rzeczownik "kobieta" pojawił się w XVI w. dość nagle i spełniał funkcję niemal epitetu.

Jako wyraz o nie ustalonym pochodzeniu (nie istniał w języku staropolskim i starosłowiańskim) od dawna już koncentrował uwagę językoznawców. Pan J. P. Horzelski, na łamach paryskiej Kultury (I, II 1983) rozwija bardzo ciekawą i przekonującą hipotezę pochodzenia tego wyrazu, łącząc go z inwazją terminów pochodzenia włoskiego. Bona Sworza, przyszła żona Zygmunta Wazy, przybyła do Polski z liczną (ok. 200 osób liczącą) switą. Dworzanie oraz służba ogrodniczy, kucharze, pokojowcy, posługiwali się dialektem toskkańskim, w którym to wyraziali "zachwyty" na widok powabnych pan.

Epitet "conbita" stanowił zbitkę dwóch łacińskich terminów: concupire i cubito, którą można rozumieć jako "budzi pragnienie pieścizłotliwego przylegania". Po metamorfozie, w której wyraz zgubił "u", zaś "i" przeszło w "e", wyraz stracił swoje natrętne erotyczne znaczenie, a określać począł osoby płci żeńskiej.

"Spójrz oto jest kobita moja zoneczka Twardowska"...
A. Mickiewicz

Szukają pracy

MAM VANA Ford 250 Podejmę stałą pracę przy rozwoju towarów lub inne propozycje

TEL 848 5340 130-132

INŻYNIER elektryk nowo przybyły ze średnią znajomością jęz angielskiego poszukuje jakiegokolwiek pracy

TEL 532 9664

KRAWIEC - nowo przybyły z Polski, mistrz męsko-damski podejmie pracę w zakładzie krawieckim w Toronto lub przyjmie zleczone prace (konfekcyjne) u siebie w Peterborough, dostarczając regularnie gotowe szycie własnym transportem do Toronto

ADRES Sylwester Chaber 311 Erskine Ave Peterborough Ont K0J 5T6,

TEL (705) 748 9765

Dzwonic codziennie od g 9 00 rano do g 10 00 wieczor

NOWO PRZYBYŁA z Polski podejmie pracę od 15 kwietnia

TEL (416) 661 5023 od 10 do 12 w poł prosić Krystynę

POSZUKUJE pracy w rejonie Guelph Kitchener chętnie w gastronomii nie znam języka ang

TEL (519) 824 3378

ZAOPIEKUJE się starszą osobą z za mieszkaniem na miejscu posiadam stały pobyt

TEL (416) 277 1335

POSZUKUJE pracy w sprzątaniu Mam doświadczenie i referencje Beata

TEL Toronto 255-6577

POSZUKUJE jakiegokolwiek pracy w Mississauga

TEL 278-9404

ZAOPIEKUJE się dzieckiem w swoim domu w Scarborough

TEL (416) 265-7403 po godz 18 00 (grzecznościowy)

ZAOPIEKUJE SIĘ dzieckiem we własnym domu w Mississauga

TEL 277 8882

Zaopiekuję się dzieckiem w swoim domu P Helena 911 Tandridge CRES

Rexdale Ont M8W 2P2 Tel 746-5270

Pracownicy poszukiwani

POSZUKUJEMY do pracy na pełnym etacie

1 Inżyniera elektronika ze znajomością mikroprocesorów

2 Programisty (Języki APL, PL, maszynowy do Z80 i 6800)

3 Technika do pomocy wyżej wymienionym inżynierom

4 Projektanta obwodów drukowanych (może być w domu praca dorywcza)

Znajomość angielskiego wymagana do pierwszych trzech pozycji

TEL Toronto (416) 625 1743, Zbig

FEMALE/MALE

WANTED CASHIER immediately

Call Sandy 533 2828 8am 3pm

POTRZEBNA kobieta do opieki nad starszą panią lub do dzieci

TEL 272 - 4641

POTRZEBNA kobieta do opieki nad dwuletnią dziewczynką Scarborough

TEL (416) 759-0216

PRACOWNICY POSZUKIWANI do zbierania robaków

TEL Toronto (416) 766-8876 (po angielsku) lub 267 9164 (po polsku)

PANIE do sprzątania potrzebne w okolicach Etobicoke w domach i apartamentach

TEL Toronto 233 3957 od 11 rano do 5 po poł

Muszą trochę znać angielski

\$99 investment earns approx \$82,000 a year comm 60 days no risk refund on investment Send self addressed stamped envelope for free details JTK Sales

P O BOX 475 2800 Keele St Down

sview, Ont M3M 3A8 or 416 243-9745

POSZUKUJE pracowniczki lub pracownika do kuchni w restauracji

Toronto tel 767 0848

Ogłoszenia osób poszukujących i oferujących pracę zamieszczamy bezpłatnie (o ile starczy miejsca).

POTRZEBNI PRACOWNICY

ZATRUDNIĘ krawcowe - operatorki maszyn krawieckich do produkcji konfekcji damskiej lekkiej Praca w pełnym wymiarze czasowym

Możliwość pracy w domu Tel Toronto (416) 749 1267, godz 8 30 11 przed południem, 1-6 po południu Prosić panią Dunę

POTRZEBNA opieka do 3 1/2-letniego chłopca od 12 w południe do 5 z od biorem z przedszkola przy Runnymede i Bloor

TEL (416) 255-4257

PRACA stała lub dorywcza Znajomość angielskiego nie jest wymagana Firma przeprowadza szkolenie

TEL 242 2988 po 6 p m Robert

POTRZEBNI tokarze i operatorzy pras przemysłowych

TEL Toronto (416) 621 7378 od 10-12 przed poł

129 130

FRYZJERKA IRENA

NIEDAWNO PRZYBYŁA DO Toronto zaprasza Panie i Panów do

IZYS BEAUTY SALON

Roncesvalles Ave 16

TEL 532-1715

Oferuje przystępne ceny

SPECJALNA OFERTA!

ARNOLD PENK

przedstawiciel Addison on Bay Limited

832 Bay St., Toronto, Ont. (przy College St)

proponuje szeroki wybór nowych i używanych samochodów

— nowe samochody posiadają fabryczną gwarancję

— używane samochody mają do nabycia roczną gwarancję,

— gwarantuje najlepsze warunki kupna samochodów załatwiając na miejscu sprzedaż, pożyczkę, tanie ubezpieczenia, a specjalnie dla nowo przybyłych oraz gwarantuje osobistą opiekę nad klientem po odbiorze auta

Od 14 lat Arnold Penk oferuje wieloletnią wiedzę w sprzedaży samochodów, załatwianiu pożyczek jak również tanich ubezpieczeń, cieszy się wielkim uznaniem i zaufaniem wśród Polonii, a także znany jest jako społecznik

Wszelkiego typu usługi wiążące się z samochodem i obsługą załatwiane są przez pana Penka

Pomieważ kupno samochodu jest bardzo poważnym wydatkiem finansowym, trzeba być pewnym, z kim nawiązać tak poważną transakcję

Wyróżniony przez GM jako „Senior Master Salesman“ i nagrodą za największą ilość udzielonych pożyczek w Toronto i okolicy

Czy jeszcze ktoś może tyle zaoferować?

Po wszelkie informacje proszę dzwonić — 964-3211 lub do domu o każdej porze — 731-0757, podając nazwisko i numer telefonu

Oprocentowanie pożyczki na samochody TYLKO 9.9 %

UWAGA: WAZNA DO 30 KWIETNIA BR.

Matrymonialne

Do odebrania są oferty dla A-11, A-5, A-334, XYZ, 108111, Pani Uczciwa, Kawaler lat 28

Informacje w Redakcji, tel 531-5523

POLAK z obywatelstwem kanadyjskim samotny, lat 50, wzrost 166 cm, wagi 70 kg, włosy blond, oczy niebieskie, z dobrym zawodem katolik, lubiący muzykę kino oraz łono natury potrafi docenić piękno kobiece PRAGNIE poznać Panią w wieku od 45 do lat 60 zgrabnej sylwetki, w celu matrymonialnym Najchętniej Panią, która zamieszkuje na swym ranchu, ewentualnie dobrze sytuowaną, bez żadnych zobowiązań Dyskrekcja zapewniona tylko poważne foto-oferty proszę kierować na adres Post Box 58437 VANCOUVER, B C, V6P 6K2

UCZCIWA, kulturalna obywatelka kanadyjska bardzo samotna pragnie poznać również uczciwego, kulturalnego Pana w wieku 65-75 nie posiadającego żadnego majątku, gdyż sama go nie posiada

Samotny pogodnego uspołobienia lat 45 bez nałogów o sportowych zamiłowaniach pozna w celu towarzyskim ale nie matrymonialnym panią do lat 35 najchętniej brunetkę Mile widziane zdjęcie

N85 130-131

POZNAM PANA Mam 53 lata, wzrost 164 cm, waga 63 kg oczy zielone szatynka, z zawodu krawcowa gospodar na energiczna bez nałogów o dobrym (Zgodnym) charakterze, dzieci samodzielne Poznam MĘŻCZYZNĘ w odpowiednim (50 do 65 lat) wieku i dobrym charakterze i czułym sercu POL 1

SAMOTNY lat 44 wzrost 175 cm wykształcenie średnie tech Szuka od powiedniej Pani w celu matrymonialnym Proszę pisać J P 393 Shaw St Toronto Ont M6J 2X4

UWAGA SAMOTNI !!! W znalezieniu partnera życiowego pomoże Wam polonijne biuro matrymonialne "VESTA" Blizsze informacje otrzymacie pisząc na adres "Vesta" - P O Box 660 Stn "C", Toronto, Ont M6J 3R9

131 135

Kawaler lat 28 wzrost 167 cm wykształcenie średnie tech pracujący o dobrych manierach wesołego uspołobienia w opinii pięknej atrakcyjny mężczyzna Znajomość angielskiego i francuskiego Pozna pannę do lat 30-u (bezdzielną)

Twoj status (kanadyjka czy emigrantka) jak i Twoja sytuacja materialna jest dla mnie nieistotna

Najistotniejsze i decydujące dla mnie to Twoja osobowość i charakter

Jesli pragniesz poznać interesującego mężczyznę, z którym chciałabyś związać swą przyszłość napisz a bardzo prawdopodobne jest ze właśnie to ja jestem tym, którego nie możesz spotkać wśród swego grona przyjaciół i znajomych

Zdjęcie mile widziane W razie obustronnego braku zainteresowania obiecuje zwrot zdjęcia i listów

P O Box 353 Station Jean Talon Montreal Que H1S 2Z3

PANI lat 63 kulturalna gospodarna pozna samotnego pana bez nałogów w celu towarzyskim ew małżeńskim Montreal lub okolice J P

NOWO PRZYBYŁA Polka, lat 32, blondynka kulturalna, serdeczna, pogodna, wykształcenie średnie, pozna kochającego rodzinną Panią do lat 50 w celu matrymonialnym

POLAND, Wola Justowska, w sąsiedztwie Lasku Wolskiego 5 min samochodem do centrum Krakowa Komfortowa willa, 6 pokoi do wynajęcia na lato Samochod i telefon do dyspozycji Informacji udzieli Jan Banachowicz Krakow, ul Krolowej Jadwigi 71 Tel 222-011, wew 272 132 134

Giewont Gift Store

333 Roncesvalles Ave Toronto, TEL 588 - 1500

PACZKI DO POLSKI

NAJSZYBCIEJ, NAJTANIEJ CENY KONKURENCYJNE.

WSZYSTKIE PACZKI UBEZPIECZONE. DOSTARCZANE DO RĄK WŁASNYCH ODBIORCY W POLSCE.

Informujemy całą Polonię, ze wysyłamy ponadto świeże owoce cytrusowe, pieniądze do rąk własnych, świeże kwiaty, wszelkiego rodzaju urządzenia gospodarstwa domowego

WSZYSTKIM KLIENTOM DAJEMY ZNIZKĘ 10% DO KOŃCA MAJA

Dr. MARY DONNA PIETRASZEK

młoda, polonijna lekarka, otworzyła nowy Gabinet Lekarski w budynku Janet-Bloor Centre, 2 Jane St suite 203 TEL 763 - 5956 Poprzednio pracowała w St Joseph's Health Centre

SOLARSKI PHARMACY Ltd.

(Naprzeciw kościoła św Kazimierza)

149 RONCESVALLES Ave

TEL 536 - 5452

Właściciele

J SOLARSKI & SALAPATEK

Szybka i tania wysyłka lekarstw do Polski • Agencja Pekao • Wysyłka paczek i pieniędzy do Polski • Polskie kartki i czasopisma • Ziola Zakonnika • Urząd Pocztowy • Sprzedaż biletów

DR WALDEMAR KOZERAWSKI

ma przyjemność ogłosić otwarcie nowego gabinetu lekarskiego w Toronto przy 2299 DUNDAS ST W suit 102, TEL 532 - 6837 oraz 45 Overlea Boulevard, suite B-9 TEL 425 - 4114 (przy Ontario Science Centre)

Poprzednio pracował w Sick Children Hospital

109-120

Dr V T BLOK GŁOWCZYNSKA, M A, O D OPTOMETRYSTA 2391 - A Bloor St. W (Jane Subway) TEL. 766 - 5580

DENTURE THERAPY CLINIC Jan M Winiarski D T Pierwsza Polska Protetozownia Dentystyczna

2337 Dundas St W Toronto, Ont. (Bloor Dundas Square Bldg.)

TEL (416) 533-8811 M6P 1W7

DENTYSTYCZNE PROTEZY G RYTWINSKI D T z 25-letnim doświadczeniem 404 A Roncesvalles Ave Toronto (obok kina Revue) TEL 531 - 8545

HOROSKOP TYGODNIA 20.IV. - 26.IV.

	BARAN (Aries) 21 03 20 04		BYK (Taurus) 21 04 21 05		BLIŹNIAKI (Gemini) 22 05 21 06		RAK (Cancer) 22 06 23 07		LEW (Leo) 24 07 23 08		PANNA (Virgo) 24 08 23 09
--	--	--	---------------------------------------	--	---	--	---------------------------------------	--	------------------------------------	--	--

Będziesz szukać wokół siebie ładu i spokoju a wiele spraw wymagać będzie Twojego udziału. Zająć mnóstwo więc nielato znajdziesz kilka wolnych chwil dla przyjaciół. A ile interesujących propozycji czeka Cię w tym okresie?

Nie masz zwyczaju odkładania niczego na jutro to całe Twoje i innych szczęście i to właśnie teraz najbardziej będzie się liczyć.

Ale swoim zapale nie pędź nigdzie na oslep. Co nagle to po diable jak mówi przysłowie.

Chwilami będziesz w nie naj lepszym humorze. Tyle spraw na głowie a wszystkie na dziś. Nic dziwnego że Cię to trochę gnęci.

Ale Ty umiesz dawać sobie radę z sobą samym a także z codziennymi kłopotami. Umiesz od zyskiwać optymizm potrafisz też dodac go innym.

Dla młodych ludzi spod tego znaku wiele okazji do pokazania co potrafia nie tylko w chwilo wym zapale.

Dla pan spod tego znaku wiele interesujących wrażeń spotkanie rozmowy projekty może zbyt kolorowe bo marzenia bywają piękne ale nie spełniają się tak łatwo.

Nie wiercie więc zbyt łatwo miłym komplementom. Panowie Bliźnięta natomiast będą musieli konkretnie pomyśleć o dniu jutrzejszym a wiadomo, że Bliźnięta raczej nie za bardzo myślą o przyszłości. Jakos to będzie mówią a tymczasem właśnie teraz nie wolno im tak niefraobliwie się zachowywać.

Komu jak komu ale Tobie na szczęście dopisuje wyobraźnia i umiesz przewidywać rezultaty własnych i cudzych działań. To Ci pozwoli wygrywać różne batalie.

A ze innym pomysłem nie staję mądrze zrobisz starając się wpłynąć na swoich bliskich znajomych i przyjaciół aby potrenowali trochę swoją ubogą wyobraźnię.

Jak prawdziwy Rak masz także czułość którymi świetnie się będziesz posługiwał w krytycznych chwilach.

Gorki i dołki jak to bywa w życiu. Wiosna często wprawia Cię w kapryśne nastroje a ze na kaprysy nie będziesz mieć ani czasu ani możliwości wszystko to może Cię wyprowadzać z równowagi.

A tymczasem trzeba będzie posługiwać się nią i to dość często. Kiedy już inaczej nie będziesz mógł zdobyć szczytów na które będziesz się mozolnie wdrapywać pozwól sobie na chwilową zaniżkę z Lwa w owieczkę.

Czy jeszcze Cię nie znudziła ta nieustanna krytyka którą się upajasz? Pomyśl o czymś konkretnym. Twoi domownicy przesłana reagować na takie monotone nie stosowanie ciągłej przegany. Będzie to jak brzęczenie uprzykrzonej muchy do którego w końcu się przyzwyczajamy.

Zwłaszcza panie mogą być w tym okresie właśnie takie dość męczące. A wystarczyłoby trochę więcej poczucia humoru lub dys tansu.

	WAGA (Libra) 24 09 - 23 10		SKORPION (Scorpio) 24 10 - 22 11		STRZELEC (Sagittarius) 23 11 - 21 12		KOZIOROŻEC (Capricorn) 22 12 20 01		WODNIK (Aquarius) 21 01 19 02		RYBY (Pisces) 20 02 - 20 03
--	---	--	---	--	---	--	---	--	--	--	--

Jeśli potrafisz się skoncentrować i nie rozpraszać w drobniactwach szansa będzie Ci sprzyjać. Piękne panie które lubią wodzic swoich partnerów powinny jednak w tym okresie wywazać do ładnie słowa i doceniać ich znaczenie.

Mozesz być trochę przemęczony wiosna zawsze tak na Ciebie działa. Spróbuj tak sobie zorganizować zajęcia żeby odpocząć na powietrzu ile tylko możesz. Nie zaniedbuj swego zdrowia.

Wiosna będzie mieć na Ciebie istotny wpływ ale czy nie za późno rzucić się zechcesz w ramiona prawie Ci nie znanych wielbicieli?

A co do wrogów? Istnieją oni przede wszystkim w Twojej wyobraźni. Nie posługuj się więc zadem tam gdzie wystarczyłaby szpileczka! Bierz przykład z tych którzy potrafia się usmiechać tam gdzie inni tylko biadola.

Jest to też świetny sposób na zwrócenie na siebie uwagi.

Jako Strzelec potrafisz celnie strzelać do upragnionego celu. Nie takie to jednak łatwe jakby się innym wydawało zwłaszcza teraz. Wymaga bystrego oka pewnej ręki spokoju i szybkiej decyzji.

Ty jednak dysponujesz tymi cechami jeśli naprawdę chcesz ale musisz się skoncentrować i nie liczyć tylko na szczęście u ludzi. Będzie Ci ono wprawdzie sprzyjać ale to jeszcze za mało.

Masz pewne skłonności do za niedbawania codziennych do mównych spraw chociaż doceniasz ład w swoim otoczeniu.

Będziesz musiał w tym okresie do wszystkiego przyłożyć rękę nie się nie robi samo. Ale za to potem będziesz miał naprawdę taki dom o jakim marzyłeś.

Będziesz miał możliwości udanych zakupów dla domu lub korzystne propozycje wyjazdu co będzie się liczyło w Twoim budżecie.

Co za wyobraźnia! Mogłbyś ją wykorzystać konkretniej niż tylko do snucia marzeń lub proroców.

Każdy dzień będzie Cię zapraszał do zajęcia się sprawami interesującymi potrzebami i opłacalnymi. Zamiast więc martwić się na zapas lub wzdychać do kogoś kto nie interesuje się Tobą wykorzystaj różne możliwości które pojawiają się w drugiej połowie tygodnia.

Wtorek przyniesie rozwiązania nie twoich problemów.

Będziesz się musiał przebijając pod prąd w burzliwych wiosennych wodach. Nie będzie to łatwe ale wiosna to Twój dobry okres i sprzyjać Ci będą wiosenne fluidy chociaż chwilami będziesz miał wrażenie że trzeba Ci się będzie zmienić w latającą rybę żeby wszystkiemu sprostać.

Dla pan wydarzenia niezwykłe sentymentalne przygody ale nie budźcie zazdrości a o to nie trudno.

**SŁUCHAJCIE
POLSKIEGO PROGRAMU RADIOWEGO
ROZMAITOSCI**
(Polonia Varieties Program) z Buffalo,
na podzielnice 12 70 od godz 1-szej do 2-giej po południu

"POLONIA REVIEW" Polski Program Telewizyjny

Wtorki i piątki - godzina 7 30 wieczorem,
Czwartki - godzina 6 30 wieczorem na kanale 10
(Maclean Hunter Parkdale)
Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia
Polonii kanadyjskiej

"PAN JADWIGA" Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville - od godz 1 do 2
w każdą sobotę Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty - przyjmuje się telefonicznie
691 - 8789

POLSKI PROGRAM RADIOWY
na stacji CJVB-1470 AM w VANCOUVER
w każdą niedzielę o godz 2 30 do 3 30 po południu
Producent JERZY KUSMIDER
Tel (603) 327 - 6892, Adres P O Box 5862 Stn "L"
Vancouver, B C V6P 6E3

Wiadomości z Polski, Kanady i świata, komentarze,
wywiady, ogłoszenia i komunikaty polonijne,
koncerty zyczeń oraz ogłoszenia handlowe

**POLONIA
PROGRAM RADIOWY STEREO**
W EDMONTON na stacji CJSR FM 88
W KAŻDĄ SRODĘ OD 18 DO 19 Program prowadzi
RYSZARD MAKOWSKI
• wiadomości tygodnia • kronika religijna •
komunikaty organizacji polonijnych • i zyczenia na różne
okazy

UWAGA HAMILTON
HETMAN — PARCEL SERVICE
151 Queen St N Apt 2501, HAMILTON, Ont L8R 2V7
TEL 525 - 4707
To firma przez którą Polonia hamiltonska może wysłać
do Polski

- Owoce cytrusowe
- Paczki żywnościowe
- Paczki ze słodyczami
- Kawa, herbata, pieprz
- Świeże kwiaty
- Dolary do rąk adresata
- Paczki MORSKIE
LOTNICZE

- NAJNIŻSZE CENY W HAMILTONIE

Obecnie

- 10% bonifikata na wysyłkę świeżych kwiatów
do Polski

26 MAJA JEST DNIEM MATKI

Imieniny

18 C Apoloniusza, Bogusławy, Goscisława, Wenera
19 P Adolfa, Leona, Leontyny, Malwina, Tymona
20 S Celestyna, Izolda, Korneli, Sykstusa, Wilhelma
21 N Abelarda, Anzelma, Bartosza, Felksa, Zelmury
22 P Gajusza, Leona, Łukasza, Kai, Tacy
23 W Adalberta, Egona, Jerzego, Terencjusza,
Wojciecha
24 S Egberta, Felksa, Grzegorza, Horacego, Sotera

SAVE-O-WAY

**POLSKIE BIURO PODRÓŻY
I WYSŁĘK POLECA**

**EXPRESSOWĄ DOSTAWĘ
PACZEK DO RĄK ODBIORCY W POLSCE**
MORSKIE — W CZASIE 5 DO 7 TYGODNI
LOTNICZE — W CZASIE 2 DO 3 TYGODNI

WYTNIJ ZACHOWAJ UWAGA! WYTNIJ ZACHOWAJ

Oferta honorowana za okazaniem kuponu

• SPECJALNA OFERTA WIOSENNA •

Za każdą nadaną pierwszą paczkę w biurach SAVE-O-WAY w Toronto i Hamilton nadawca otrzyma bezpłatnie funt herbaty, za każdą następną paczkę - funt kawy lub herbaty

Oferta ważna do 30 maja 1985 r

TORONTO
331 Roncesvalles Ave
Tel 532-3042, 532-3794
Biuro czynne od poniedziałku do piątku 9-7 soboty 9-4

HAMILTON
747 Barton St E
Tel 544-3603
Biuro czynne trzy razy w tygodniu wtorki czwartki soboty 10 30 4 00

- Załatwiamy bilety do Polski i innych państw, czartery, zaproszenia, wize i paszporty
- Wysyłamy paczki morskie i lotnicze, dolary do rąk odbiorcy i owoce cytrusowe

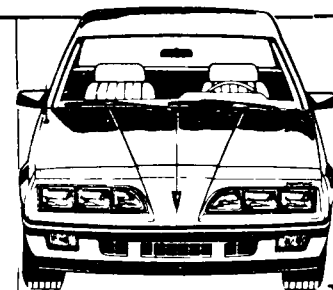
131 132

**PROGRAM RADIOWY
"ECHO OJCZYŹNY"**

Od poniedziałku do piątku na fali CHIN FM 100 w godz od 10 30 do 11 30 rano

Program prowadzi Karolina Kęsik

W programie koncert zyczeń, wiadomości polonijne i z Polski, interesujące wywiady, komentarze, muzyka dla wszystkich
637 College St, Toronto, Ont M6G 1B6, tel 531-9991,
dom 247-9755

Peter Burdon
PONTIAC BUICK LIMITED

348 DANFORTH AVENUE TORONTO ONTARIO
M4K 1N9

TEL (416) 469-5531 ex 281

**Rewelacyjna oferta!
9 9 % POZYCZKA GMAC**

TYLKO DO 30 KWIETNIA
MOŻNA KUPIĆ I ODEBRAĆ NIEKTÓRE WYBRANE
SAMOCHODY PO REWELACYJNIE NISKIM
OPROCENTOWANIU POŻYCZKI

Zapraszamy wszystkich wielbicieli 4 kołek na próbnej jeździe najnowszym modelem Pontiac
GRAND AM Sunbird 6000 oraz Buick

- posiadamy bogaty wybór samochodów General Motors produkcji 1985
- duży wybór używanych samochodów
- udzielamy pożyczek GMAC na bardzo dogodnych warunkach
- minimalne wpłaty niskie spłaty kredytu
- ułatwiamy ubezpieczenia samochodowe po wyjątkowo korzystnych cenach zaliczając okres jazdy w Europie
- fachowe porady w sprawach kupna i sprzedaży samochodów
- wszystkich informacji udzielamy w jęz. polskim

KOMIS

139 Roncesvalles Ave TEL 534 - 9362

Posiadamy w dużym wyborze

- wyroby rzemiosła artystycznego i rękodziełnictwa
- kostiumy ludowe • bogatą galerię kryształów
- bursztyny, biżuterię artystyczną, srebro • polski fajans z Włosławki i porcelanę

ZAPRASZAMY

DO NASZEGO SKLEPU SZTUKI LUDOWEJ

Tylko u nas bez kłopotu wybierzesz

wytworny, elegancki prezent dla każdego!

R. J. FASHIONS

Nowo otwarty polski sklep

posiada duży wybór pojedynczych fasonów

Szyjemy na miarę i naprawiamy
Ceny bardzo okazyste

1544 Bloor St W (rog Dundas i Bloor)

TEL 533 - 8881

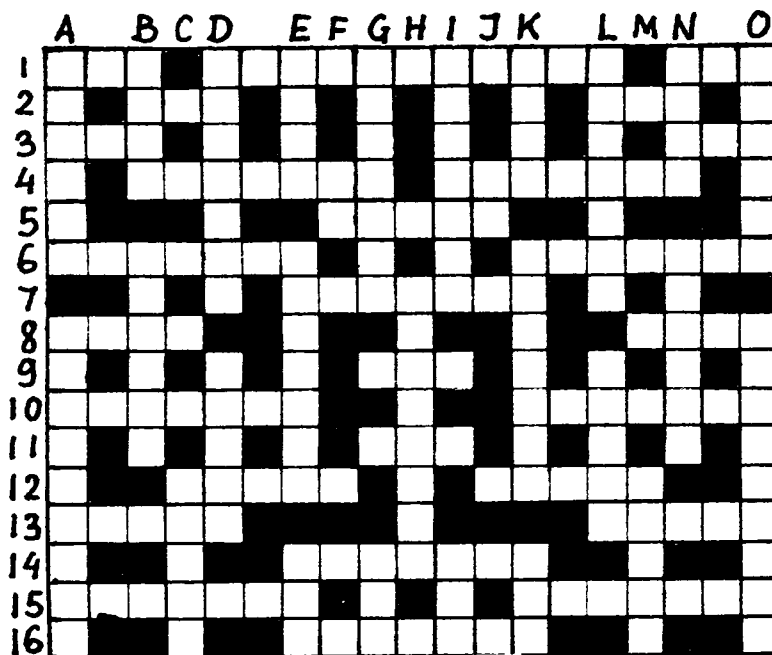
KRZYŻÓWKA WŁASNA Nr 131

Pionowo

- 1-A bog ognia czczony na terenie Kanaanu
 1-B przedstawiciel podrzędu raków dziesięcionogich
 1-D kraina historyczna w płn Hiszpanii
 1-E człowiek sniegu
 1-G gwałtowny wir powietrza, występuje w Ameryce Płn
 1-I kochanek Izoldy
 1-K żywność używana w Chinach i Japonii do wyrobów artystycznych
 1-L luksusowy wagon
 1-N oboz warowny Kozaków
 1-O zwierciadło
 6-B charakterystyczna budowla Dalekiego Wschodu
 6-E rwa kulszowa
 6-K krochmal, roślinny cukier pasowy
 6-N prostopadły do osi obrotu Ziemi
 7-H sławny uczony, gwiazdor, itp
 8-A średniowieczna bron drzewcowa
 8-O ozdobne rzymskie trumny z kamienia
 9-D duży, ozdobny gwóźdź
 9-L kryptonim organizacji Blok zał w 1940 r na polecenie Delegatury rządu londyńskiego, prowadzącej wywiad antykomunistyczny
 12-C dawne określenie woznego szkolnego
 12-M stolica Nigerii
 14-E ptak z rodziny drozdów
 14-G stan częściowej bezwładności organizmu
 14-I wymarły przodek bydła domowego
 14-K polski pisarz science fiction

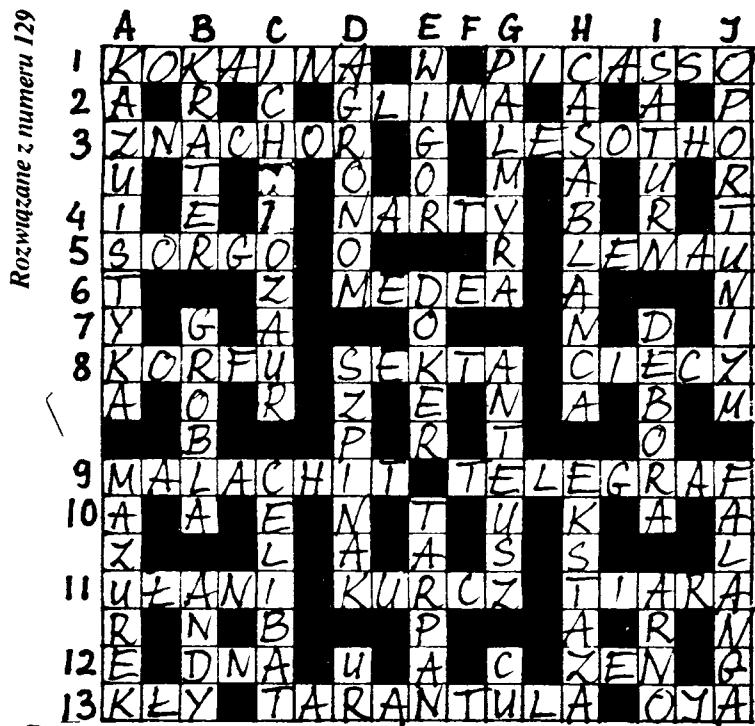
Pozomo

- 1-A polny kwiat

- 1-D wielki myśliciel i uczonego starożytnej Grecji
 1-N w dużym stężeniu w Morzu Martwym
 2-B legendarny założyciel Rusi
 2-L ostatni z 4 wybieralnych następców Mahometa
 3-A siostra biblijnej Racheli
 3-N długowieczny krzew lub drzewo iglaste
 4-B brudnopis
 4-I łakomczuch - koneser
 5-F w ręku szulera
 6-A ciężkozbrojna piechota w starożytnej Grecji
 6-K najwyższy szczyt Nowej Gwinyi lub powojenny prezydent Indonezji
 7-E w dawnej Polsce godność honorowa, urząd ziemski, pierwotnie urzędnik nadworny
 8-A stolica Holandii
 8-M substancja, która w roz-

- tworach wodnych odszczepia w postaci kationów tylko jony wodorowe
 9-G ptak nielatający, wys ok 2 metrów
 10-A chłodzarki
 10-K rodzaj umocnienia, schronu
 11-G antylopa żyjąca w płd i zach Afryce
 12-C popularne dywany orientalne
 12-J zeschnięty pęd
 13-A przedstawiciel indyjskiego ludu z Meksyku
 13-L dawny tytuł władców arabskich
 14-E zamek, warownia
 15-A wybitny polski geolog XIX wieku, profesor uniwersytetu w Santiago (Chile)
 15-K zajmuje się przyczynami powstawania chorób
 16-E obraz choroby, zestaw symptomów i objawów

Rozwiązanie z numeru 130

236-7666 CHOLKAN 236-2666

JOHN WOLWICZ

R Cholkan & Co Limited, Realtor
3359 Bloor st W Toronto Ontario M8X 1G2"OPEN HOUSE" W niedzielę 21 kwietnia, od 2 do 4 po poł ,
167 Hillside Ave , Etobicoke

Etobicoke bungalow 86 900 2 duże sypialnie, nowoczesna kuchnia, wykonczona piwnica, garaż i zajazd, duży ogród

ELDORADO REAL ESTATE LTD

1451 Royal York Rd

Przedstawiciel CZESŁAW SYGULA

Tel biuro 248-0148, dom 247-0240

Świetna inwestycja! 3-sypialniowe bungalow oraz cottage na 8-akrowej parceli. Parcela pięknie zadrzewiona 30 km na północ od Hwy 401 przy Hwy 48. Cena \$ 134 900. Nie zapomnij zadzwonić. Okazja trafia się rzadko.

Dochodowy "Triplex" - Eglinton Dufferin, tylko \$20 000 wplaty. Dogodne warunki spłaty.

Posiadamy tanie domy dla pierwszy raz kupujących. Jeśli chcesz korzystnie sprzedać swój dom - zadzwoń.

VICTOR W. KRUPOWICZ

Realtor & Insurance Broker

Kupno i sprzedaż nieruchomości oraz wszelkiego rodzaju ubezpieczenia

AUTO — HOME — BUSINESS

INSURANCE

TEL. 533-8573

Westown Real Estate & Insurance Ltd., 268 Roncesvalles Ave
Toronto, Ont

695 St. Clair Ave. West

BOŻENA KASPROWICZ

pomocze w kupnie i sprzedaży domu lub nieruchomości

EUROPEAN MASTER PAINTING

Polska firma malarska oferuje swoje usługi w zakresie malowania z zewnątrz i wewnątrz, tapetowania, układania kafelków oraz renowacji domów.

Gwarantujemy szybką obsługę i najwyższą jakość. Przystępne ceny.

TEL Toronto (416) 259-7984

albo (416) 259-6034

128 139

Północ
 44-CP
 ♠ xx
 ♥ KQx
 ♦ AK
 ♣ QJ9732

Zachód
 ♠ AKQxxx
 ♥ xx
 ♦ QJxx
 ♣ x

Wschód
 ♠ J
 ♥ xxxx
 ♦ 10xxx
 ♣ K1084

Deklarant
 ♠ 10xxx
 ♥ AJ10x
 ♦ xxx
 ♣ Ax

REDAGUJE KIBIC

LICYTACJA	Z	P	W	D
1 pik	Kontra	pas	2 kier	
2 pik	3 kier	pas	4 kier	

Z gra króla pik a następnie Asa i blokę pik, przebitą na stole królem kier D sciągnął wszystkie atuty co doprowadziło do tej sytuacji

♠ -
 ♦ AK
 ♣ QJ97

Jak należy rozegrać resztę kart nie wiedząc gdzie jest król trefl?

♠ xx
 ♦ QJx
 ♣ x

♠ -
 ♦ xx
 ♣ K108x

Spróbujmy kilka sposobów

Mozna zagrać karo do stołu i zaimpasować trefl damą. W dołży króla którego bijemy asem. Przechodzimy na stoł karem i oddamy

jeszcze jedną lewą na trefl. Kontrakt wyszedł tylko dlatego bo zastaliśmy króla trefl u W. A co by było gdyby impas nie wyszedł? Z wpuści nas na stoł i oddamy jeszcze jedną lewą na trefl.

Mozna też spróbować zagrać dobre pik a następnie Asa i blokę trefl. Jeśli W wejdzie do ręki to klawo bo już nic więcej nie oddamy. Ale i to nie jest dobrym zagranie, bo jeśli Z wejdzie do ręki to nas położy dobrym pikem.

Mozna również zagrać asa trefl i małe trefl. Niestety W wejdzie do ręki, wpuści nas na stoł karem i oddamy jeszcze jedną lewą na trefl, bo ni mamy powrotu do dobrego pika w rękę.

Czy istnieje 100% pewny sposób na zrobienie kontraktu niezależnie od tego który z przeciwników posiada króla trefl? Owszem jest taki sposób. Polega on na zagranie odpowiedniej karty w odpowiedniej chwili czyli na zastępowaniu odpowiedniego rozkładu jazdy - "timing".

Tą tajemniczą kartą jest bloka trefl. Proszę zagrać tę kartę i oddać lewą na króla raz u W i raz u Z. W obydwu wypadkach mamy zapewniony kontrakt.

PROBLEMY LICYTACYJNE

Odpowiedź

Jesteś w pozycji D i masz ♠ AJ10xxx ♥ x ♦ AKx ♣ xx. Przeciwnik z prawej otworzył 1 trefl. Co zlicytujesz?

Nie jesteś dość silnym aby dać kontrę wywołującą a później zaliczować piki. Tym bardziej, że nie masz ochoty grać w którymkolwiek innym kolorze. Natychmiast pokaz piki.

SPORT

ECHA XIX KOLEJKI I LIGI PIŁKI NOŻNEJ

Legia Warszawa -
Ruch Chorzów
2 - 0

Ten mecz prawdziwych konsekwentów futbolu nie mógł zadowolnić Poczynaniom legionistów brakło zdecydowania i koncepcji. Jedyne napastnik Sikorski imponował wolą walki. Po okresie chaosu i szamotaniny w 66 min ataku gospodarzy piłkę przechwycił Cisek i nie zmarnował wybornej okazji. Zasluzoną wygraną Legii przypieczętowała jedna z najładniejszych akcji meczu. Po płaskim dosrodkowaniu Wdowczyka z lewej strony Arceusz strzelił w długi róg bramki - piłka odbiła się od wewnętrznej boku słupka i wpadła do siatki. W Ruchu najkorzystniej wypadł Walot.

Bramki Cisek 66 i Arceusz 88 Widzów 15 000

LEGIA Kazimierski - Kubicki, A Sikorski, Kaczmarek, Wdowczyk - Karas, Buncol, Putek (46 Cebula, 75 Buda) - W Sikorski, Arceusz, Cisek

RUCH Jojko - Fornalik, Walot, Walaszczyk, Szewczyk - Warzycha, Nowak (83 Powiecko), Jaworski, Szuster (78 Fornalik) - Bąk, Mikulski

Złota kartka - Szewczyk (Ruch)

GKS Katowice -
Bałtyk Gdynia
1 - 0

Przez cały mecz gospodarze starali się atakować, ale czynili to niesprawnie. Najlepszą formacją katowiczanie jest obecnie pomoc. W 15 min po rzucie rżym Koniarek strzelił głową tuż przy słupku i tylko odważna interwencja bramkarza Czyżnińskiego uratowała gości. Najbardziej dramatyczny był ostatni kwadrans gry. W 82 minucie meczu sędzia spotkania podyktował problematyczny rzut karny za wymieniony przez Furtoka w bramkę dla gospodarzy. Dopiero wtedy piłkarze Bałtyku rzucili się do odrabiania strat, co im się jednak nie udało.

Bramka Furtok 82 (z karnego) Widzów 4 000

KATOWICE Sput - Matys, Piekarczyk, Zajac, Chmaj (46 Łuczak) - Furtok, Kubisztal, Koniarek (74 Rzeszutek)

BAŁTYK Czyżniński - Sieracki, Walczak, Gierszewski, Cirkowski - Przygodzki, Kotas, Rzepka, Witowski (58 Miszewski) - Kałuzny, Filipczak

Złote kartki - Kałuzny i Sieracki (Bałtyk) oraz Koniarek (Katowice)

Wisła Kraków -
Lech Poznań
0 - 2

Mecz dla Lecha wygrał Mirosław Okonski. W 2 minucie meczu, tuż za linią środkową boiska przechwycił on piłkę po podaniu Pawlaka i pognął na bramkę Wisły. Kapitalnym zwodem technicznym minął Motykę i z naroznika pola karnego ostro strzelił. Bramkarz Wisły Zajda odbił piłkę przed siebie, a Bąk bez najmniejszych problemów skierował ją do siatki. Po przerwie wisłacy wznowili grę z nowym duchem, ale od razu otrzymali kolejny cios. Znow Okonski popisał się indywidualną akcją, nie dając szans obrońcy Wisły Nawrockiemu i bramkarzowi Zajdzie. Wisłacy starali się zmienić rezultat meczu, ale nie przyniosło to skutku.

Bramki Bąk 11, Okonski 46 Widzów 12 000

WISŁA Zajda - Motyka, Budka, Nawrocki, Krupinski - Lipka, Gorgon, Iwan (76 Giszka), Jalocho - Swierczewski (57 Banaszkiewicz), Wrobel

LECH Plesnierowicz - Pawlak, Łukasik, Szewczyk, Barczak - Kofny, Bąk, Rybak, Araszkiewicz - Niewiadomski, Okonski

Złota kartka - Nawrocki (Wisła)

Radomiak Radom -
Pogoń Szczecin
0 - 0

Blizsi zwycięstwa w tym meczu byli szczecinianie, stosując prostą taktykę, polegającą na uważnej grze w obronie i szybkich kontratakach w wykonaniu Turowskiego i Lesniaka. W 23 min Turowski otrzymał idealne prostopadłe podanie, uciekł radomskim obrońcom i znalazł się sam na sam z bramkarzem radomian Koszarskim. Zachował się jednak jak nowicjusz i próba ogrania bramkarza zakończyła się niepowodzeniem. Radomianie tylko raz, po strzale głową Sajewicza, zagrozili bramce Długosza.

Widzów 14 000

RADOMIAK Koszarski - Mrozek (36 Pietrasik), Skomieczny, Sadowski, Zawadzki - Niedziółka, Rybak, Benesz (63 Banaszek), Andrzejewski - Szymanek, Sajewicz

POGON Długosz - Czepean, Makowski, Miązek, Urbanowicz - Kuras, Ostrowski, Sokołowski, Wolski (65 Hawrylewicz) - Lesniak (41 Krupa), Turowski

Złote kartki Sadowski (Radomiak) i Miązek (Pogoń)

Motor Lublin -
Gornik Wałbrzych
1 - 1

Spotkanie Motoru z Górnikiem podobało się lubelskim kibicom. W pierwszej połowie gospodarze atakowali z pasją, lecz bez szczęścia. W 19 min Szczepanski zdobył dla Motoru gola, lecz zaraz potem w 2 min Ciołek z karnego wyrównał. W 41 min Łatka otrzymał prostopadłe podanie od Iwanickiego, ograł dwóch obrońców i ze środka pola karnego strzelił w słupek. Ten prawoskrzydłowy zawodnik Motoru był najlepszym zawodnikiem meczu. Świetny technicznie popisywał się przebojowymi dryblingami.

Bramki Motor - Szczepanski 19, Gornik - Ciołek 22 (z karnego) Widzów 20 000

MOTOR Kalinowski - Milewski, Boguszewski, Zuchnik, Grzanka - Dębinski (46 Bartoszewski), Iwanicki, Fiuta (54 Witkowski) - Łatka, Kudyba, Stefanski

GONIK Włb Walusiak - Wojcik, Dolny, Majewski, Spaczynski - Kowalik, Truszczynski, Ciołek, Busiecki (86 Gora) - Kogowski, Stelmiasak (78 Smetanski)

Złota kartka - Wójcik (Gornik)

XXI kolejka
I ligi piłki nożnej
z dnia 14 kwietnia

Motor Lublin - ŁKS Łódź 1-1
Widzew Łódź - Pogoń Szczecin 1-0
Zagłębie Sosnowiec - GKS Katowice 2-0
Górniki Zabrze - Bałtyk Gdynia 1-0
Ruch Chorzów - Radomiak Radom 2-1
Wisła Kraków - Legia W-wa 2-0
Lechia Gdansk - Lech Poznań 2-0
Śląsk Wrocław - Górnik Wałbrzych 0-0

TABELA
PO XXI KOLEJKACH

		punkty	bramki
1	Górniki Zabrze	29-11	24-9*
2	Legia W-wa	28-14	28-16
3	Lech Poznań	28-14	23-14
4	Widzew Łódź	27-15	23-11
5	Zagłębie Sos	23-19	27-22
6	Śląsk Wrocław	20-22	24-23
7	Ruch Chorzów	20-22	19-20
8	Górniki Włb	20-22	22-24
9	GKS Katowice	19-23	15-18
10	ŁKS Łódź	19-23	13-18
11	Bałtyk Gdynia	18-24	14-21
12	Lechia Gdansk	18-24	15-24
13	Radomiak Rad	17-25	17-21
14	Wisła Kraków	17-25	15-20
15	Motor Lublin	16-24	18-24*
16	Pogoń Szczecin	15-27	16-28

* 1 mecz mniej

PIŁKA NOŻNA
RUMUNIA — POLSKA
0:0 i 1:1

27 marca był dniem piłkarskich pojedynków Rumunii i Polski. Mecz pierwszych zespołów zakończył się bezbramkowym rezultatem. Drużyny młodzieżowe zremisowały 1-1. Oto garść szczegółów meczu drużyn młodzieżowych. Podopieczni trenera Edmunda Zientary przez co najmniej trzy czwarte meczu mieli zdecydowaną przewagę. Do zwycięstwa zabrakło im dwóch minut. Stworzyli oni pod bramką Rumunów wiele niebezpiecznych sytuacji. Na przeszkodzie w odniesieniu zwycięstwa stanął stoper rumuński Belodedici, najlepszy obok Polaka Andrzeja Rudego (Śląsk Wrocław), zawodnik na boisku, który kilkakrotnie ratował zespół rumuński od utraty bramki. Polacy nie mieli najlepszej skuteczności, ale grali szybko, zdecydowanie i już w pierwszej połowie powinni prowadzić dwiema, trzema bramkami. Polacy zdobyli gola po samobójczym strzale, ale akcja godna była oklasków. Kontratak rozpoczął Lesniak (Pogoń Szczecin), podał do Cyronia (Górniki Zabrze), a ten skierował piłkę do Rudego. Strzał pomocnika Śląska zmylił rumuńskiego bramkarza, bowiem wcześniej piłka odbiła się od rumuńskiego obrońcy. Wyrownanie gospodarze uzyskali w 88 min z rzutu wolnego. Uderzona precyzyjnie piłka trafiła w okienko polskiej bramki. Oto skład drużyny polskiej: Bako-Piotrowicz, Klemenz (20 Gorgon), Sokołowski, Machaj-Rudy, Wenclewski, Stroiński, Mysliński-Warzycha (60 Cyron), Lesniak.

Poziom gry pierwszej reprezentacji w meczu z Rumunią w Sibiu został oceniony na trzy z plusem.

Zamieniłbym wynik z Sibiu na każdy inny rezultat za remis z Belgią w Brukseli, powiedział po meczu Antoni Piechniczek. Nie znaczy to, iż nie był on zadowolony z rumuńskiej próby białoczerwonych. Przy każdej okazji podkreślał, iż jest to pierwszy po 30 latach korzystny wynik z żółto-niebieskimi na ich terenie.

Białoczerwoni tym razem stanęli na wysokości zadania. Zremisowali z Rumunią prezentując bardzo rozsądną grę. Trener Piechniczek, precyzyjnie rozpisal role zawodnikom. Stworzyli oni mur nie do przebycia, zwłaszcza, Zmuda i Wojcicki. Moze mecz nie był porywającym widowiskiem, ale na pewno zasługiwał na dobrą ocenę w związku z taktyczną rywalizacją obu zespołów. Zwycięsko wyszedł z niej Piechniczek. Kontratak w wykonaniu Dziekanowskiego, Pałasza, Smolarka, Komornickiego czy Buncola były zawsze groźne. O ich niepowodzeniu zdecydował tylko brak dokładności.

Bardzo duże wsparcie mieli obrońcy ze strony Andrzeja Buncola i Waldemara Matysika. Ten pierwszy asekurował często dwójkę stoperów, a zawodnik Górnika Zabrze pracował jak za dawnych lat, rozbijając większość rumuńskich ataków. Był on zresztą wybijającą się postacią w zespole białoczerwonych. Niezle grał Ryszard Komornicki, którego notę obniża wiele straconych piłek. Znacznie więcej od Jana Urbana wniósł

do gry Waldemar Prusik. Trzeba jednak pamiętać, iż jest on piłkarzem mało rutynowanym i wolnym. Napastnicy robili dużo zamieszania. Pracowitością wyróżniał się Dariusz Dziekanowski, groźny był Andrzej Pałasz, ale grał zbyt indywidualnie, podawał bardzo niecelnie. Pierwszy raz w swojej pięcioletniej reprezentacyjnej karierze Włodzimierz Smolarek wystąpił w roli rezerwowego. Zdawał sobie sprawę, iż nie jest jeszcze w pełni sił. Dopiero pod koniec meczu zastąpił Dziekanowskiego. Choc grał krótko, uzyskał bardzo pochlebne recenzje.

Zaskoczyła mnie postawa Jana Jalocho. Grał na innej niż dawniej pozycji, ale pokazał, iż trener Piechniczek musi brać go pod uwagę przy ustalaniu kadry. Eugeniusz Cebart miał kilka niepewnych interwencji, ale jak powiedział koleś, powodowała to nie najlepszej jakości piłka, która na klepsku, jakim było boisko w Sibiu, zachowywała się inaczej niż powinna.

Do gry Polaków można mieć wiele uwag krytycznych. Niecelne podania, indywidualna gra, brak odpowiedniego przyspieszenia i czasami zrozumiemienia to najważniejsze z grzechów. Gdybyśmy mieli wystawic szkolne oceny to na czwórkę zasłużyła obrona, pół stopnia mniej dałbyśmy rozgrywającym, a troję napastnikom.

Srodowa proba, co jest najważniejsze, wykazała, iż jest szansa zbudowania zespołu, który potrafi skutecznie przeciwstawic się rywalom w najbliższych mistrzowskich wyjazdowych meczach. Oczywiście pod warunkiem, że wszyscy zagrają jednak jeszcze lepiej.

I reprezentacja Polski wystąpiła w składzie: Cebart-Awlak, Wojcicki, Zmuda, Ostrowski-Urban (46 Prusik), Buncol (71 Jalocho), Matysik, Komornicki-Pałasz, Dziekanowski (71 Smolarek).

ARDEX

ŻĄDAJCIE
TYLKO
SIEKIER ARDEX
NAJWYŻSZA JAKOŚĆ
ŚWIATOWA

ARDEX
CANADASIMPSON T.V.
HI-FI STEREO

187 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont M6R 2L5

TEL. 533-3333, 534-4444

Autoryzowany fabryczny serwis ZENITH

Obsługujemy całą polską dzielnicę i inne okolice Toronto

• W każdym polskim domu

VIDEO KASETY Z OSTATNIEJ WIZYTY

OJCA ŚW. JANA PAWŁA II

na oba systemy Beta i VHS

AUTHORIZED FACTORY SERVICE

127 134

SPORT

**Gornik Zabrze -
Śląsk Wrocław
2-2**

Rozwój wypadków w Zabrzu był dla gości bardzo szczęśliwy, toteż nie kryli oni swego zadowolenia z remisu, mimo że jeszcze na dwie minuty przed końcem meczu prowadzili 2-1. Rozpoczęło się od fałowego natarcia gospodarzy. Raz po raz serie strzałów, dobitki i rykoszety szły na bramkę Śląska. Bramka jednak nie padała. Dopiero rzut karny podyktowany za podcięcie Majki, Komornicki zamienił w bramkę. Ostatnie dziesięć minut gry całkowicie zaskoczyło piłkarzy z Zabrza. Środkowy pomocnik Śląska Tarasiewicz w odstępie dwóch minut strzelił dwa gole, przy biernej postawie obrońców Gornika. Rzucili się więc oni do odrabiania strat. Zabrzanom udało się wyrównać na kilkadziesiąt sekund przed końcem meczu.

Bramki Gornik - Komornicki 63 (z karnego), Majka 89, Śląsk - Tarasiewicz 80 i 82. Widzów 24 000.

GORNIK Z Ceburat - Gunia, Dankowski, Klemenz (85 Ossowski), Kostrzewa - Majka, Matysik, Komornicki (89 Piotrowicz) - Cyron, Zgutczyński, Pałasz

ŚLĄSK Ambrosiewicz - Matys, Krol, Rosa, Machaj - Rudy (78 Nocko), Prusik, Tarasiewicz, Kujawa - Socha, Marciniak (68 Mikołajewicz)

Zołte kartki - Rudy i Krol (Śląsk) oraz Komornicki (Gornik)

**Widzew Łódź -
ŁKS Łódź
4-1**

Doskonałe widowisko stworzyli piłkarze w derbach Łodzi. Zaczęło się jednak zgoła sensacyjnie. Już w 1 min bramkę zdobył ŁKS. Chojnacki wykonał dobrze rzut wolny. Strzał był mocny, bramkarz Widzewa Bolesła nie opanował piłki, dopadł jej Baran z ŁKS strzelając pierwszą bramkę. To dopiero rozjuszyło Widzew! W 14 min po akcji Wijas-Smolarek-Dzianowski ten ostatni strzela wyrównującą bramkę. W 32 minucie Smolarek trafia w bramkę z podania Dzianowskiego. W 63 min Romke idealnie, 40-metrowym crossem podaje do Dzianowskiego, który strzela tuż przy prawym słupku bramki ŁKS trzeciego gola. Zaraz po tym wynik meczu ustala Kajrys. Widzew zaprezentował ofensywną grę, cały czas forsując silne tempo spotkania.

Bramki Widzew - Dzianowski 14 i 63, Smolarek 32, Kajrys 66, ŁKS - Baran 1. Widzów 18 000.

WIDZEW Bolesła - Kaminski Wojcicki, Wijas, Przybys - Romke, Jaworski (80 Kunicki), Kajrys, Leszczyk (65 Myslinski) - Dziekanowski, Smolarek

ŁKS Bako - Gajda, Wenciewski, Wesołowski, Sybilski - Kasztelan, Chojnacki, Gierak (67 Klimas), Kruszalin - R Robakiewicz (59 Ziobler), Baran

**Lechia Gdansk -
Zagłębie Sosnowiec
1-3**

Lechia przegrała, w dodatku na własnym terenie. Nic jednak na to w pierwszych 30 minutach gry nie wskazywało. W 20 minucie, debiutujący w Lechii Pękala idealnie dosrodkował i Kruśczyński celnie strzelił. Zanościło się na dalsze bramki dla Lechii. Jednak jedna z kontr Zagłębia zakończyła się dobrym podaniem Tochele i Urban strzelił wyrównującą bramkę. Tuż po przerwie Sączek wykorzystał zamieszanie w obronie rywali i zdobył drugiego gola dla Zagłębia.

W Lechii zapanował rozgardiasz. Nie minęło 10 minut a Śpiewak strzelił trzecią bramkę, pieczętującą zasłużone zwycięstwo Sosnowiczan.

Bramki Lechia - Kruśczyński 20, Zagłębie - Urban 30, Sączek. Widzów 20 000.

LECHIA Stawarz - Grembocki, Kulwicki, Mozajko, Obłewski - Cybulski, Kaminski (56 Salach), Kowalczyk (46 Polak) - Miller, Pękala, Kruśczyński

ZAGŁĘBIE Bęben - Plich, Romanski, Koterwa, Włosowicz - Urban, Sączek, Tochel, Wyrobek - Śpiewak, Rycek

Zołta kartka Koterwa (Zagłębie)

**PÓŁFINAŁY PUCHARU POLSKI
I RUNDA — 3 KWIETNIA****Widzew Łódź -
Gornik Zabrze
3-0**

Widzew z Gornikiem Zabrze w pierwszym meczu półfinałów Pucharu Polski - to miało być to! I było, ale dopiero w drugiej połowie. W pierwszej okazało się, że chłodna kalkulacja wzięła górę nad fantazją i odwagą Zabrzan. Nie ograniczyli się do kilku kontrataków oraz do obrony własnej bramki. Od pierwszych chwil meczu atakowali widzewiacy, jednak ich akcje pozbawione były dynamiki i zdecydowania. Najlepszą w pierwszej połowie okazję mieli gospodarze w 30 min. Po składnym ataku Kajrys-Smolarek-Dzianowski ten ostatni huknął obok prawego słupka bramki debiutującego w Gorniku Wandzika (poprzednio Ruch Chorzów). W drugiej połowie zawodnicy Widzewa przystąpili do szturmowania, który przyniósł im powodzenie. W 53 min kapitalnym strzałem - "marzeniem" popisał się Jerzy Wijas. Po jego silnym uderzeniu, z około 20 metrów lewą nogą piłka wpadła w lewy górny róg bramki Zabrzan. W 57 min skutecznie zakończył akcję Dziuba - dokładnie 20 minut później swe nieposłuszenie umiejętności potwierdził Dzianowski, strzelając trzecią bramkę meczu.

Bramki Wijas 53, Dziuba 57, Dzianowski 77. Widzów 20 000.

WIDZEW Bolesła - Przybys, Wojcicki, Wijas, Kaminski - Romke, Jaworski (71 Leszczyk), Dziuba (83 Myslinski), Kajrys - Smolarek, Dzianowski

GORNIK Wandzik - Ossowski, Dankowski, Klemenz, Piotrowicz - Majka (86 Lesnik), Kostrzewa, Zgutczyński, Komornicki (83 Zalasowicz) - Cyron, Pałasz

Zołta kartka Wijas (Widzew)

**GKS Katowice -
Bałtyk Gdynia
1-0**

Piłkarze Katowic i Bałtyku powtórzyli mecz ligowy sprzed kilku dni. Gospodarze sprawiali wrażenie lepszej drużyny, ale po kwadransie się skonczyło. Przez następną godzinę sytuacja przypominała klincz dwóch zapasników, z których zaden nie był w stanie wykonać skutecznego chwytu i powalić rywala. Dopiero zmiany przyniosły poprawę w grze gospodarzy i zwycięstwo. Koniarek, tuż po wejściu na boisko, popisał się bardzo dobrym kilkunastometrowym rajdem i soczystym uderzeniem, po którym bramkarz gdynian Czyżniewski z dużym trudem wypiął piłkę na rzut rożny. W 83 min ruchliwy Koniarek najpierw ograł Sierackiego, a potem Toczkę, który w odwecie sfaulował szybkiego napastnika Katowic. Ponieważ wcześniej piłkarz Bałtyku został ukarany żółtą kartką, toteż za to przewinienie zobaczył czerwoną i musiał opuścić boisko. W 85 min padło rozstrzygnięcie meczu. Po solowej akcji Hetmanskiego na prawym skrzydle i silnym, płaskim dosrodkowaniu precyzyjnie dostawił nogę do piłki, tak że znalazła się ona w siatce.

Bramka Furtok 85. Widzów 4 000.

KATOWICE Sput - Matys, Piekarczyk, Zając, Kapias - Morcinek, Krzyzós, Łuczak (80 Hetmanski) - Kubisztal, Rzeszutek (58 Koniarek), Furtok

BAŁTYK Czyżniewski - Sieracki, Walczak, Gierszewski, Cirkowski - Przygodzki, Kotas (25 Miszewski), Toczek, Witowski - Filipczak, Kałuzny

Zołta kartka Toczek (Bałtyk). Czerwona kartka Toczek

Koszykówka kobiet**WISŁA
Mistrzem Polski**

Śląsk Wrocław - Wisła Kraków 75:60 (31:32) i 66:68 (60:60, 29:27)

Sekunda! Jedna sekunda do końca dogrywki w meczu, który decyduje o mistrzostwie Polski koszykarek. Po raz pierwszy panie grają systemem play off i choć zwolennicy tej nowinki regulaminowej liczyli na emocje, tego co się działo w przepelnionej Hali Ludowej z pewnością mało kto się spodziewał. Skazana na pozarcie Wisła po wyraznym przegraniu pierwszego meczu, pokazała w niedzielę na co ją stać.

Wrocmy do wspomnianej na wstępie sekundy. Na tablicy wynik 66:66, na widowni prawdziwy szal. W ataku krakowianki Grazyna Seweryn próbuje przedrzeć się pod kosz rywalki i w tym momencie rozlega się gwizdek sędziego Faul! Zdania są przez moment podzielone. Większość - to przecież wrocławianie - krzyczy "ofensywny", na ławce krakowskiej oczywiście panuje przekonanie, iż faulowała zawodniczka gospodarzy. Tak też było. Sędziowie sygnalizują, iż Seweryn wykonywać będzie rzuty jeden i jeden. Sytuacja jest jasna, jeśli wisłaczka trafi za pierwszym razem, Wisła obroni mistrzostwo Polski. Na trybunach tumult wprost niemożliwy do opisanego. Krzyki, gwizdy, 99 procent obecnych pragnie ze wszystkich sił przeszkodzić rzuc-

ającej Widac, że Seweryn jest strasznie zdenerwowana (aż trudno przypuszczać, by mogło być inaczej), ale jednak trafia!

Krakowianki wykonują niesamowity taniec radości i w czworokę cofają się na swoją połowę. Jeśli nawet drugi rzut będzie niecelny, to Śląsk "nie ma prawa" w przeciągu sekundy zdobyć kosza. Grazyna Seweryn trafia jednak i tym razem, pieczętując sukces swojej drużyny 68:66. To co się działo później na parkiecie trudne jest do opisanie. Garstka krakowskich kibiców oszalała z radości, wrocławianie zaś nie rozumieli tego co się stało. Bo przecież w pierwszym meczu Śląsk wygrała z Wisłą wyraznie 75:60 i po 24 godzinach prawie 5 tysięcy osób przybyło na drugi mecz, fetować pierwszy tytuł Śląsk System play-off lubi sprawić niespodzianki.

Oto szczegóły finałowych meczów

ŚLĄSK Pawlak 34 i 31, Zagorska 14 i 12, Kępka 8 i 13, Kowalska 8 i 4, Dębicka 7 i 4, Jakobczyk 4 i 0, Wierzbicka 0 i 2, Sitarz 0 i 0, Lenczowska 0 i 1

WISŁA Starowicz 25 i 18, Seweryn 12 i 17, Doniec 11 i 10, Jaskurzyńska 6 i 11, Niemiec 6 i 4, Januszkiewicz 0 i 8, Garbicka 0 i 0, Patycka 0 i 1, Wrona - 10

PIŁKA NOŻNA

W lidze włoskiej Juventus zajmuje drugie miejsce w tabeli z 32 pkt. Prowadzi Verona 36 pkt. W ostatnim meczu drużyna Bonki wygrała 3-2 z Udinese. W pucharze Europy Juventus wygrał 3-0 z francuską drużyną Bordeaux "Zibi". Boniek był najlepszym piłkarzem na boisku. Strzelił pierwszą bramkę, z jego podania padła też bramka zdobyta przez Platinięgo.

Hokejowa reprezentacja Polski po nownie w grupie A! Każdy kibic z pewnością już w Polsce z urokiem tej dyscypliny sportu. Początek lat się demdziiesiątych to okres gdy polski hokej pił się w górę. Tworzył się polski styl hokeja na lodzie mimo iż próbowano zaszczepiać czeski czy rosyjski styl gry. Polski hokej różni się bardzo od tego sportu w innych krajach. Tych mocarstwach jak Kanada, USA, CSRS czy ZSRR i tych średnich a więc RFN, Szwajcarii, Włoch czy Holandii.

Hokej to gra męska w której nie rzadko dochodzi do śpięć i bojek ale po meczu (w Europie) każdy każdemu podaje rękę. Zapominając o wszelkich targach. Tego nie obserwuje się w piłce nożnej. Może dlatego widownia meczy hokejowych różni się zdecydowanie na korzyść w porównaniu z piłkarską.

W młodości moimi idolami byli hokeiści Pomorzanie Toruń. Kiedyś był to dość mocny klub w barwach którego grali Czachowski, Wisniewski, Zurawski czy Józef Siefaniak. Kiedy mając grubo ponad trzydziestkę już jako zawodnik ŁKS Łódź grał jeszcze w reprezentacji Polski w jej najlepszym okresie. Byłem świadkiem debiutów w Pomorzanie takich graczy jak bramkarz Hahn, Rybski czy Piasecki. Dzis temu kolejowemu klubowi różnie się wiedzie. Młodo było kiedyś patrzeć na hokeistów Legu. W latach sześćdziesiątych Małowski, Gosztyła, Kurek a później graczy okresowo w Legu Migacz z Craco-

Z WOLEJA

Wii dostarczali kibicom niemało emocji na Torwarze. Dzis hokeja w Warszawie praktycznie już nie ma. Legia klub o nieograniczonych środkach finansowych machnął ręką na hokej przenosząc sekcję do Krynicy gdzie skądinąd najbardziej zasłużone dla powstania tej dyscypliny sportu w Polsce KTH Krynica jest bliskie upadku. Likwidacja hokeja w Legii i Baildonie Katowice to strata dla tej dyscypliny wielu setek potencjalnych zawodników. To cios w kulturę fizyczną młodzieży. W latach się demdziiesiątych zachciało się nam być hokejową potęgą na miarę najlepszych. Skoro mogło w Czechosłowacji to można też i w Polsce. Rok po roku przybywało w kraju sztucznych lodowisk ale o potęgę nie było co marzyć. Bo jak? Tak naprawdę to w Polsce hokeja gra 500 zawodników w I i II lidze. W I występuje 200. Od lat się nie zdarzyło aby do reprezentacji wszedł ktoś z II ligi. Mamy 10 zespołów I ligi a więc licząc po dwudziestu graczy wychodzi dwustu. Z takim zapleczem Polacy porywają się na tuzów grupy B i wygrywają! W Szwajcarii Włoszech Holandii hokej uprawiają tysiące zawodników. Kilka lat temu Włosi sprowadzili reemigrantów z Kanady i USA i ci wywalczyli awans do grupy A. Teraz podobnie postępuje Szwajcaria. Kraje te mają silne ligi w których grają również Szwedzi, Finowie czy Kanadyjczycy. Za słabi do występów w NHL. Wspaniałe lodowiska oraz dostępność najlepszego sprzętu podnosi poziom hokeja w tych

krajach. I choć nie oni awansowali w tym roku, robią to w najbliższym czasie. Bo są organizacyjnie silni. Nasi za grali z niezwykle ambicją taką samą jak w pamiętnym meczu Polska - ZSRR na mistrzostwach świata w Katowicach który zakończył się naszym przepięknym zwycięstwem. Stało się to za sprawą Goralczyka z Nowego Targu, Zientary braci Tokarzew, Batkiewicza, Chowania i wielu innych. Tak jak i dzisiaj. Zawodnicy Szarotek, dziesiątkami zasilały kluby całego kraju i ta kopalnia zdolnych utalentowanych chłopców nie wysycha. Podhale stale aspiruje do czołowej lokaty w lidze Goralczyka duch przenika do reprezentacji. I to właśnie chyba sprawiło że nasi hokeiści w Szwajcarii na mistrzostwach świata grupy B sprawili tak miłą niespodziankę. Hokej jest grą która odpowiada charakterowi Polaków bo można tu wolać walki i ambicję nadrobić braki techniczne. Ciesząc się z tego sukcesu pamiętajmy jednak iż hokej w Polsce to chałupnictwo to braki sprzętowe to brak pieniędzy na szkolenie młodzieży. Nie może być hokeja jeżeli nie można kupić najprostszej pary łyzew. Są sposoby na reklamę hokeja w Polsce. Mogłoby to być np. mecz pomiędzy reprezentacją Polski a drużyną złożoną z zawodników polskiego pochodzenia grających w Kanadzie i USA. Olczyk, Peplinski, Łysiak a może sam Gretzky w którym też płynie polska krew. Myślę iż takiej konfrontacji nie odmówiliby.

SKRZYDŁOWY

COMMUNITY DIRECTORY INFORMATOR	RÓŻNE	SAMOCHODY	PIEKARNIE
Danuta H RADOMSKI BALLB ADWOKAT - NOTARIUSZ 366 - 3875 164 Princess St., Toronto Konsultacje w godz. 9 - 17 lub za uprzednim telefonicznym porozumieniem się Włada płynnie jęz. polskim francuskim hiszpańskim Koresponduje z biurami adwokackimi w Polsce	 Ballroom Dancing TANIEC TOWARZYSKI Nowości międzynarodowy socjalny polski NAUKA POKAZY TRENING TEL. 416 - 782-9776 <i>walce tango foxtrot rumba samba chacha jive</i>	PREMIER AUTO SALES <i>Wyjątkowa okazja</i> 2376 Dundas St W Toronto Tel (416) 537-2437 STAN MAZUR SOLID AUTOREPAIR WŁADYSŁAW DAKOWICZ wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe, dożywotnia gwarancja na za instalowane hamulce oraz tłumiki 201 Schell Ave Toronto, (kolo Caledonia i Shell 2 blok na północ od Eglinton) Tel 787-2702	THE FUTURE BAKERY NAJLEPSZY W MIEŚCIE ŚWIEŻY CHŁEB Dostarczamy do sklepów i domów 739 Queen St W - Toronto, Ont TEL 368 - 4235 ONTARIO BREAD Co Ltd. 178 Ossington Ave Toronto, Ont TEL 532 - 4929 Pyszny świeży chleb do nabycia we wszystkich sklepach
POLISH CONSULTING BUREAU 618 Queen St West TORONTO, ONT M6J 1E4 TEL (416) 864 - 1182, godz. 4-7 po poł Udzielanie porad i pomocy we wszelkich sprawach oraz załatwianie ich na terenie Polski, m.in. małżeńskich (małżeństwa przez pełnomocnika) rozwozowych w Polsce, majątkowych, kupna i sprzedaży nieruchomości i mieszkań spadkowych PONADTO: pełnomocnictwa do Polski, sprawy paszportowe, odwołania od odmowy paszportów, prowadzenie krewnych, pisma do polskich urzędów i sądów Długoletnia praktyka adwokacka w Polsce.	FASHIONS Nowo otwarty polski sklep posiada duży wybór pojedynczych fasonów Szyjemy na miarę i naprawiamy <i>Ceny bardzo okazyste</i> 1544 Bloor St. W. (róg Dundas i Bloor) TEL. 533 - 8881	ROWLAND LINCOLN MERCURY FORD TERESA BEDNAREK • nowe samochody • używane samochody • dobre warunki pożyczki lub wypożyczenia 1800 O'Connor Dr TORONTO TEL (416) 759 - 4422	DELIKATESY QUALITY SAUSAGE Nowo otwarte, eleganckie, polskie DELIKATESY Świeże mięsa - apetyczne wędliny bezkonkurencyjne kielbasy - sery i inne pyszności 2913 Dundas St W TEL 769 - 4966 131 Roncesvalles Ave (obok kina) Tel 533 - 7054 HALINA'S DELICATESSEN Świeże bułeczki, pieczywo i ciasta Europejskie wędliny i zakąski kawa importowane twarde sery OPEN WINDOW BAKERY 780 ANETTE Str TORONTO TEL 767 - 9129
J. DZIWIŃSKA, LL.M. DIVORCE AID K. BELDOWSKI Rozwód \$155 226 QUEEN St W Suite 200 TORONTO, ONT M5V 1Z6 TEL. (416) 598-1127	PRZESZŁO \$20 NA GODZINĘ zarabia wykwalifikowany spawacz. ŚWIADECTWO SPAWACZA W 5 TYGODNI można uzyskać w Institute of technical trades który szkoli specjalistów już 25 lat • nowoczesne urządzenia • rysunek techniczny • kursy dzienne, wieczorowe sobotnie i na zmiany • dogodne opłaty tygodniowe 734 KIPLING Ave TORONTO TEL 255 - 2369 po godzinach TEL. 536-008, 921-3886 Informacji udziela MARK NIEWIADOMSKI lub ANDRZEJ MAJ	QUALITY AUTO SERVICE BODY SHOP WOJTEK GRABOWSKI Blacharstwo lakiernictwo i wszelkie naprawy samochodów SZYBKO SOLIDNIE 23 lata praktyki zawodowej 931 A Weston Rd (kolo Black Creek) TEL 763-2618 lub 264-4982 Czynny również w sobotę	ONTARIO MEAT PRODUCTS LTD 783 Queen St W TEL 364-7720 157 Roncesvalles Ave TEL 535-4648 Wędliny i wszelkie wyroby mięsne wytwarzamy według naszych własnych przepisów staropolskich, które stanowią tajemnicę rodzinną, przekazywaną z pokolenia na pokolenie, tylko najstarszemu synowi NAJWYŻSZA JAKOŚĆ! KONKURENCYJNE CENY! Świeże mięso, sery, pieczywo w bogatym wyborze Europejskie wyroby delikatesowe DOSTARCZAMY DO DOMÓW NA SPECJALNE OKAZJE WEDŁUG CEN HURTOWYCH
TP & ASSOCIATES Ltd Niezależni specjaliści w zakresie ubezpieczeń (Life Insurance), R R S P i R H O S P oraz funduszy inwestycyjnych Prosimy telefonować lub pisać, wysyłamy bezpłatnie FINANCIAL PLANNING REVIEW ANDRZEJ SLEDZ 194 Wilson Ave Suite G-8 TORONTO, ONT M5M 3A7 TEL. 482 - 0175, d 624 - 5411	BISTRO Jedna z najlepszych małych restauracji w Toronto (wg gazety Toronto Sun) Europejska atmosfera • Znakomite miejsce na spotkanie • Coś na ząb 2390 Bloor West Toronto, Ontario M6S 1P5 Tel (416) 767-0848	HUMBERVIEW INSURANCE 337 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 4647 Ubezpieczenia chorobowe dla odwiedzających Kanadę	KARL'S BUTCHER & GROCERY Właściciel Karol Jarząbek Posiadamy na składzie zawsze świeże mięsa, wędliny własnego wyrobu smaczne i świeże oraz importowane z Polski i Europy artykuły spożywcze 105 Roncesvalle Ave Toronto TEL 531 - 1622
ADWOKAT Kazimierz Bielski QC NOTARIUSZ Załatwiamy - sprawy karne i rozwodowe - kupno, sprzedaż i hipoteki - spadkowe i testamenty 226 RONCESVALLES AVE. (obok Credit Union) Toronto, TEL (416) 533 - 6126 Biuro czynne codziennie od 10 rano do 6 wiecz	APPLIANCE CLINIC CO oferuje naprawę lodówek, pralek, su szarek, pieców elektrycznych i automatycznych zmywarek do naczyń • Zniżka dla rencistów • Gwarancja na 1 rok • Obsługa 7 dni w tygodniu • Dzwonik całą dobę TEL TORONTO 261 - 7619 Kupuje i sprzedaje w/w sprzęt używany	POLSKA KSIĘGARNIA WYŚLEKOWA posiada słowniki francuskie angielskie techniczne i inne książki do nauki języków kulinarnie młodzieżowe bajki religijne karty świąteczne MONTREAL P Q Postal Box - 647 N D G H4A 3R1 Canada TEL (514) 489-0396	UWAGA, PIŁKARZE! Klub ligowy piłki nożnej w Toronto KS LATO poszukuje graczy i bramkarzy Nowo przyjeźdźni mile widziani Proszę dzwonić (416) 624-6799, albo 232-0302 "FORTUNA" FLOWER SHOP NAJSTARSZA POLSKA KWIACIARNIA 356 BATHURST St przy Dundas TEL 368 - 0797 Właściciele WANDA I FRANCISZEK LISOWSCY Bukiety ślubne • wianki urodzinowe • kwiaty cięte i doniczkowe • piękne • świeże • tanie DOSTAWA DO DOMÓW THOMAS ALUMINUM PRODUCTS TEL Toronto 239-6476 po 6 wieczorem TANIO i z GWARANCJĄ wykonujemy - aluminiowe obicia domów (siding) Thermal Windows, rynny, krycie dachów ("Shingle" i płaskie dachy) oraz roboty elektryczne Metro Licenc B 1390
HOMETARIO REAL ESTATE LTD & INSURANCE BROKERS Ltd • KUPNO I SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI WSZELKIEGO RODZAJU • UBEZPIECZENIA NA SAMOCHODY - OD OGNIĄ - KRAŻDZIEŻY I INNE 171 Roncesvalles Ave Toronto TEL 531 - 3506	ANNA'S TAILORING KOZUCHY I ODZIEŻ SKÓRZANA Damskie kostiumy, suknie, płaszcze zimowe wykonujemy na miarę, według projektów własnych lub zleconych REPERACJE (wymiana podszewek) POSIADAMY FUTRA Ceny bardzo atrakcyjne 87 Roncesvalles Ave TORONTO tel - 532 - 4060	J P CONSTRUCTION COMPANY GENERAL CONTRACTOR WYKONUJEMY ROBOTY BETONIARSKIE, KŁADZENIE ASFALTU PRACE MURARSKIE I WYKOPY Instalujemy aluminiowe okna i siting Wycena bezpłatna Plany i zezwolenia wykonuje architekt TEL 252 - 8492	WĘDZONE NA MIEJSCU SLYNNE NA CAŁE TORONTO I ONTARIO POLSKIE KIELBASY Szyunki, kabanosy, wędliny, mięsa, różne delikatesy Superior Sausage Co. 1004 DUNDAS ST W TEL 531 - 8422 Konkurencyjne ceny!
BLOOR WEST ASSOCIATES WINDERMERE COURT 2323 BLOOR St W Suite 216 TEL 762 - 0992 Porady i pomoc w zakresie - problemów przedmałżeńskich, małżeńskich i rodzinnych, - procesu separacji, - procesu rozwodowego Porady dostępne są w językach angielskim i polskim	KOMIS 305 Roncesvalles Ave Toronto Ont M6R 2M6 TEL 531-8872 Polecamy odwiedzić nasz "KOMIS" wielobranżowy Przyjmujemy rzeczy do sprzedaży i sprzedajemy po cenach przystępnych dla każdego WSTĄP DO "KOMISU" A PRZEKONASZ SIĘ	 dermatone ZAKŁAD KOSMETYCZNY • Pielęgnacja twarzy rąk i stóp • Usuwanie zbędnego owłosienia • Specjalistyczna aparatura • Jakosciowe kosmetyki • Wizyty prosimy zamawiać telefonicznie 2198A Bloor St W TFT 766 - 1867	COPERNICUS MEAT PROD 79 Roncesvalles Ave TEL 536 - 4054 Posiadamy świeże mięso wykrojone na życzenie Szyunki boczki balerony kielbasy na sposób polski oraz wiele innych wędlin i delikatesów ogorki kiszzone kapustę z beczki śledzie pierogi T S PAKULSKI M-C DAIRY Co Ltd. PRODUCTS Dostarczamy wszystkie znane produkty mleczne do każdego sklepu w Toronto, Wyrabiamy kwasną śmietanę Yogourt, huslanke, sery białe i topione Żądajcie naszych wyrobów w swoich sklepach Godziny otwarcia 7 00 do 4 00 212 Mavety St TEL 766-6711
INTERNATIONAL CAMERA REPAIR COMPANY LTD Kupujemy wszelkich marek sprzęt fotograficzny • Sprzedaż • Reperacje • "Trade-ins" • Wypożyczanie Bezpłatne wyceny 3351 BLOOR St W Toronto TEL 239 - 1882	ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY ANKA & PETER 2374 Bloor Street West, Toronto, M6S 1P5 TEL 769 - 4488 Zdjęcia i portrety na różne okazje	ANDRE'S PHOTO Wykonuje wszelkie prace fotograficzne WEDDING S CHRISTENINGS CHILD STUDIES ETC For appointment call A SLIWKA (416) 233 - 6550	jolanta interiors POLSKA FIRMA specjalizująca się w architekturze wnętrz udzieli Ci porady jak urządzić gustownie i wygodnie Twoje mieszkanie lub dom Sprzedajemy nowoczesne zastawy okienne tzw VERTICAL HORIZONTAL BLINDS po bardzo dogodnych cenach Szeroki asortyment prezentów na każdą okazję 2368 Bloor Str W Toronto Ont M6S 1P5 TEL 762 9638 DOSKONAŁE WYROBY MIĘSNE I WĘDLINIARSKIE Sprzedaż detaliczna i hurtowa dostarczamy do sklepów Ceny konkurencyjne PACIFIC WHOLESALE MEATS LTD JUREK ZOCHNAK STEVE PAKIOS 2986 DUNDAS St W Toronto TEL 767 - 0000 Sprzedaż detaliczna tylko w czwartki piątki i soboty